

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
BIZNESA, VADĪBAS UN EKONOMIKAS FAKULTĀTE
Finanšu un grāmatvedības nodaļa

**AS GRINDEKS UN AS OLAINFARM FINANŠU DARBĪBAS RĀDĪTĀJU
ANALĪZE UN SALĪDZINĀJUMS**

Financial analysis of JSC Grindex and JSC Olainfarm

BAKALAURA DARBS

Finanšu menedžmenta bakalaura studiju programma

Autore: **Karīna Romana**

Stud. apl. Nr.: kr14029

Darba vadītājs: lektore Līga Leitāne

RĪGA 2018

ANOTĀCIJA

Bakalaura darba tēma ir AS Grindeks un AS Olainfarm finanšu darbības rādītāju analīze un salīdzinājums.

Bakalaura darba mērķis ir, pamatojoties uz AS Grindeks un AS Olainfarm gada pārskatu finanšu analīzi, novērtēt uzņēmumu finansiālo stāvokli un izstrādāt priekšlikumus to uzlabošanai.

Bakalaura darbā tika apkopotas galvenās finanšu analīzes teorētiskās pamatnostādnes, tālāk tika veikts AS Grindeks un AS Olainfarm finansiālā stāvokļa novērtējums, izmantojot finanšu analīzes rādītājus, kā arī iegūtie rezultāti tika salīdzināti uzņēmumu starpā un ar farmācijas nozares vidējiem rādītājiem.

Darba kopējais apjoms ir 100 lappuses un sastāv no 4 nodaļām.

ANNOTATION

Bachelor thesis title is JSC Grindeks and JSC Olainfarm financial analysis.

Bachelor thesis purpose is to evaluate the financial position of companies and to develop proposals for their improvement, based on the financial analysis of the annual reports of JSC Grindeks and JSC Olainfarm.

In the bachelor thesis was compiled the main theoretical guidelines of financial analysis, after that the financial situation of JSC Grindeks and JSC Olainfarm were evaluated using financial analysis indicators, and the obtained results were compared between companies and with the average of the pharmaceutical industry.

Bachelor thesis total amount of pages is 100 and it consists of 4 chapters.

SATURS

ANOTĀCIJA.....	2
ANNOTATION.....	3
IEVADS	5
1. FINANŠU ANALĪZES TEORĒTISKIE PAMATI	7
1.1. Finanšu analīzes būtība, mērķis un uzdevumi	7
1.2. Finanšu analīzes lietotāji	8
1.3. Finanšu analīzes metodes un veidi	11
1.4. Finanšu analīzē pielietojamie rādītāji	13
2. A/S GRINDEKS FINANŠU DARBĪBAS RĀDĪTĀJU ANALĪZE	26
2.1. A/S Grindeks vispārējs raksturojums	26
2.2. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata horizontālā analīze	28
2.3. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata vertikālā analīze	32
2.4. AS Grindeks finanšu rādītāju analīze	36
3. AS OLAINFARM FINANŠU DARBĪBAS RĀDĪTĀJU ANALĪZE.....	41
3.1. AS Olainfarm vispārējs raksturojums.....	41
3.2. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata horizontālā analīze	42
3.3. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata vertikālā analīze	47
3.4. AS Olainfarm finanšu rādītāju analīze	51
4. AS GRINDEKS UN AS OLAINFARM FINANSIĀLO RĀDĪTĀJU SALĪDZINĀJUMS UN FINANŠU DARBĪBAS UZLABOŠANAS IESPĒJAS	57
SECINĀJUMI	66
IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI.....	69
PIELIKUMI.....	71

IEVADS

Lai augstas konkurences apstākļos uzņēmums spētu sasniegt labākus rezultātus, tam jābūt pārdomātai un efektīvai līdzekļu pārvaldīšanas stratēģijai. Visbiežāk izmatotā uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanas metode ir finanšu analīze. Pateicoties finanšu analīzei, uzņēmums spēj laicīgi izvairīties no būtiskām finanšu grūtībām, veicināt uzņēmuma darbības sekmīgu attīstību un finansiālā stāvokļa uzlabošanu. Pieaugot konkurencei, uzņēmuma vadībai ir svarīgi redzēt savas stiprās un vājās puses, lai spētu pieņemt pareizos lēmumus un veicināt uzņēmuma attīstību.

Farmācija ir salīdzinoši komplicēta tautsaimniecības nozare ar augstu pievienotās vērtības līmeni. Latvijas valsts farmācijas rūpniecību ir identificējusi kā vienu no viedās specializācijas jomām un saskata tās potenciālu tautsaimniecības transformācijai uz augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu ražošanu. Latvijas farmācijas nozare var lepoties ar pasaules līmeņa sasniegumiem pētniecībā un starptautiski sertificētu ražošanas infrastruktūru.¹

Darba tēma ir aktuāla, tā kā AS Grindeks un AS Olainfarm darbojas farmācijas nozarē, to finansiālā stāvokļa novērtēšana un attīstības iespēju noteikšana ir svarīga, jo tie sniedz lielu ieguldījumu valsts kopējā eksportā, tā kā eksportē aptuveni 85% - 90% no kopējā apgrozījuma

Bakalaura darba mērķis ir, pamatojoties uz teorijas materiālu pamata un uz AS Grindeks un AS Olainfarm gada pārskatu finanšu analīzi, novērtēt uzņēmumu finansiālo stāvokli un izstrādāt priekšlikumus to uzlabošanai.

Mērķa sasniegšanai darba autore izvirza šādus uzdevumus:

1. balstoties uz mācību literatūrā sniegto informāciju, izprast finanšu analīzes būtību, lietotājus, veidus un metodes, kā arī iepazīties ar finanšu analīzes rādītājiem;
2. Raksturot AS Grindeks darbību, veikt bilances un peļņas vai zaudējumu pārskata horizontālo un vertikālo analīzi;
3. Izmantojot finanšu analīzes rādītājus, veikt AS Grindeks darbības novērtējumu;
4. Raksturot AS Olainfarm darbību, veikt bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina horizontālo un vertikālo analīzi;
5. Veikt AS Olainfarm darbības novērtējumu, izmantojot finanšu analīzes rādītājus;

¹ <http://certusdomnica.lv/agenda/farmacijas-nozare-2/>

6. Iegūtos rezultātus salīdzināt starp AS Grindeks un AS Olainfarm, kā arī ar farmācijas nozares vidējiem rādītājiem;
7. Sniegt secinājumus un priekšlikumus AS Grindeks un AS Olainfarm finansiālā stāvokļa uzlabošanai.

Darba struktūra ir veidota, lai būtu secīgi izpildīti autores izvirzītie uzdevumi un sasniegts bakalaura darba mērķis. Pirmajā nodaļā ir aprakstīta finanšu analīzes būtība, tās lietotāji, metodes un analīzes rādītāji. Otrajā nodaļā tiek raksturota AS Grindeks saimnieciskā darbība, kā arī, balstoties uz iegūtajām zināšanām, tika veikta vertikālā un horizontālā analīze bilancei un peļņas vai zaudējumu pārskatam un izmantoti finanšu analīzes rādītāji. Trešajā nodaļā tiek lēsts par AS Olainfarm saimniecisko darbību un veikta uzņēmuma finanšu analīze, izmantojot horizontālo un vertikālo metodi, un finanšu koeficientu analīze. Ceturtajā nodaļā darba autore salīdzina AS Grindeks un AS Olainfarm ar finanšu analīzes palīdzību iegūtos rezultātus gan uzņēmumu starpā, gan ar farmācijas nozares vidējiem rādītājiem.

Bakalaura darba mērķa sasniegšanai tiek izmantota monogrāfiskā metode, statistiskās analīzes metode, grafiskā un salīdzināšanas metodes. Bakalaura darba praktiskās daļas pētījuma periods ir no 2013. līdz 2017. gadam, šāds laika periods ir izvēlēts, lai varētu novērot izmaiņu tendences. Farmācijas nozares vidējie rādītāji ir pieejami no 2013. gada līdz 2016. gadam, tāpēc rādītāju salīdzināšana veikta tikai ar šiem gadiem.

Bakalaura darbā veiktā analīze un pētījums ir balstīts uz Latvijas zinātnieku darbiem, internetā pieejamo informāciju, „Nasdaq Baltic” publiski pieejamiem AS Olainfarm un AS Grindeks gadu pārskatiem un Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes datiem.

1. FINANŠU ANALĪZES TEORĒTISKIE PAMATI

1.1. Finanšu analīzes būtība, mērķis un uzdevumi

Jebkura uzņēmuma darbības rezultāti un konkurētspēja ir atkarīgi no vadītāju prasmes, pieredzes un spējas pieņemt pareizus lēmumus. Katrs no šiem lēmumiem var uzlabot vai pasliktināt uzņēmuma saimniecisko vai finansiālo stāvokli. Finanšu analīze ir finanšu pārvaldības svarīgs elements.² Termins „analīze” ir radies no grieķu vārda „analysis”, kas tulkojumā nozīmē „sadalīt, saskaldīt”. Jebkura sadalīšana ļauj ieskatīties pētāmā objekta iekšienē, noteikt katra elementa nozīmi. Ar analīzi plašākā nozīmē tiek saprasta spēja iepazīt priekšmetu un apkārtējās vides parādības, pamatojoties uz viena vesela sadalīšanu pa daļām, un to izpētīšana visā tā būtībā.³

Analīzes uzdevums, no vienas puses, ir noteikt uzņēmuma darbības efektivitāti pārskata periodā un noteikt mērķu sasniegšanu, bet, no otras puses, noteikt uzņēmuma darbības attīstības iespējamus virzienus esošajā un perspektīvajā periodā, ņemot vērā nepieciešamos materiālus, finansiālos un darbaspēka resursus. Tāpēc analīze ir jāveic mērķtiecīgi, lai izzinātu tādas uzņēmuma iespējas un rezerves, kas nodrošinātu esošo resursu optimālu izmantošanu.⁴

Pēc savas būtības un satura finanšu analīze ir finansiāla rakstura informācijas uzkrāšana un izmantošana nolūkā:

- novērtēt uzņēmuma esošo un perspektīvo stāvokli;
- novērtēt uzņēmuma līdzekļu stāvokli;
- novērtēt uzņēmuma kapitāla pietiekamību un attīstības iespējas, raugoties no finansiālā nodrošinājuma pozīcijām;
- noskaidrot papildu finansēšanas avotu pieejamības iespējas un mērķtiecību;
- novērtēt uzņēmuma darbības efektivitāti un pašu kapitāla palielināšanas iespējas;
- novērtēt aizņemtā kapitāla izmantošanas racionalitāti.

Atkarībā no finanšu analīzes mērķa daži analītisko pētījumu aspekti var būt atšķirīgi, kaut arī balstās uz vienotu pieeju.⁵

² Rurāne M. Finanšu pārvaldība. Rīga, Latvijas izglītības fonds. 189.lpp.

³ Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga, RSEBAA 2000. 242.lpp.

⁴ turpat. 243.lpp.

⁵ Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga, RSEBAA 2000. 245.-246.lpp

Galvenais finansu analīzes mērķis ir iegūt pēc iespējas lielāku galveno parametru skaitu, pēc kuriem būtu iespējama pilnīgāka uzņēmuma finansiālā stāvokļa, peļņas un zaudējuma, aktīvu un pasīvu struktūras izmaiņu novērtēšana. Finansu analīzes konkrētu mērķu saturs ir atkarīgs no finansu analīzes subjektu uzdevuma.⁶ Parasti analīzes mērķi nosaka kāda konkrēta problēma, kuras izpētei ir nepieciešams veikt analīzi. Šādas problēmas var saistīties ar:

- peļņas un ienesīguma kritumu;
- likviditātes un finansiālās drošības pazeminšanos;
- naudas līdzekļu trūkumu u.c. problēmām.⁷

Analīzes galvenais uzdevums ir pareizi novērtēt firmas sākotnējo finansiālo stāvokli un tās tālākās attīstības perspektīvas.⁸

Uzdevumi :

- analizējot uzņēmuma saimnieciskās darbības finansu rezultātus, noteikt finansu resursu izmantošanas efektivitāti;
- prognozēt iespējamus finansu rezultātus, balstoties uz esošajiem saimniecības darbības rādītājiem un alternatīviem resursu izmantošanas variantiem;
- izstrādāt pasākumus finansu stāvokļa uzlabošanai un finansu resursu izmantošanas efektivitātes pilnveidošanai.⁹

Uzzinot finanšu analīzes mērķi un galvenos uzdevumus, svarīgi ir noskaidrot, kas ir šīs analīzes potenciālie lietotāji un kāpēc tie pievērš uzmanību viņiem interesējoša uzņēmuma analīzei.

1.2. Finanšu analīzes lietotāji

Analīzes rezultātus var lietot vairākas lietotāju grupas. Katrai no šīm grupām ir sava ieinteresētība. Potenciālie īpašnieki un kreditori vēlas gūt pārlicību par sava kapitāla ieguldīšanas izdevīgumu un atgūšanu. Tāpēc finanšu analīzes rādītāju un pārvaldības

⁶ Rurāne M. Finanšu pārvaldība. Rīga, Latvijas izglītības fonds. 191.lpp.

⁷ Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga, RSEBAA 2000. 245.lpp

⁸ Januška M. Finanšu un grāmatvedības kontrole firmā. Rīga, Merkūrijs LAT 2002. 114.lpp.

⁹ Dūdele A, Korsaka T. Finanšu vadības pamati. Rīga. Banku Augstskola 2001. 66.lpp.

metodiku izmantošana ir viens no svarīgākajiem nosacījumiem, risinot jautājumu par iespējamo sadarbību.¹⁰

Esošie sadarbības partneri – piegādātāji un kreditori arī ir ieinteresēti iegūt analītisku informāciju par uzņēmumu, ar kuru sadarbojas, lai novērtētu turpmākās sadarbības iespējas, līguma slēgšanas nosacījumus, kredītu atgūšanas garantijas utt.¹¹ Tātad no tā izriet, ka uzņēmuma finanšu analīze, ja tā parāda, ka uzņēmums ir stabils, spējīgs segt savas saistības, gūst peļņu, ir kā garantija uzņēmuma potenciālajiem sadarbības partneriem, investoriem un finanšu iestādēm.

Potenciālajiem partneriem pievilcīgs ir tas fakts, ka uzņēmums ievēro atklātības principu: publicē savus finanšu un analītiskos pārskatus masu informācijas līdzekļos un ir gatavi sniegt plašāku informāciju.¹²

Attīstītās valstīs finanšu pārskatu pieejamība ieinteresētajiem lietotājiem ir vispārpieņemama prakse. Turklāt ir uzņēmumi, kas nodarbojas ar finanšu informācijas vākšanu, apkopošanu, sistematizēšanu un pārdošanu citiem uzņēmumiem.¹³ Ja uzņēmumā nav kompetentas personas, kas spēj patstāvīgi spēj veikt finanšu analīzi, tad tam ir iespēja vērsties pie tādiem pakalpojumu sniedzējiem, kas piedāvā veikt uzņēmuma finanšu analīzi.

¹⁰ Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga, RSEBAA 2000. 247.lpp

¹¹ turpat. 248.lpp.

¹² turpat. 248.lpp.

¹³ turpat. 248.lpp.

Uzņēmuma finanšu analizē ieinteresētās grupas¹⁴

Ieinteresētā grupa	Grupās ieguldījums	Prasības	Finanšu analīzes objekts
Īpašnieki	Pašu kapitāls	Dividendes	Darbības finanšu rezultāti; finansiālā stabilitāte
Investori, ieguldītāji	Aizdevu kapitāls	Procenti no ieguldītā kapitāla	Kredībspēja
Uzņēmuma vadība	Vadības prasme, uzņēmējdarbības pārzināšana	Samaksa par darbu, iespējamie procenti no peļņas	Visa uzņēmuma darbība
Strādnieki	Darbs	Atalgojums, sociālās garantijas	Uzņēmuma darbības finansiālie rezultāti
Piegādātāji	Nepārtraukta ražošanas procesa nodrošināšana	Piegādāto preču apmaksā	Uzņēmuma maksāspēja
Klienti	Produkcijas/ pakalpojumu realizācija	Produkcijas/ pakalpojumu cena	Uzņēmuma darbības finansiālie rezultāti
Valsts	Sabiedrības pakalpojumi	Nodokļu maksājumi	Uzņēmuma darbības finansiālie rezultāti

A. Dudeles un T. Korsakas grāmatā „Finanšu vadības pamati” ir atrodama tabula (skat. 1.1. tabula), kurā var redzēt, kas konkrēto grupu interesē, kāds ir tās ieguldījums, prasības un finanšu analīzes objekts. Piemēram, uzņēmuma īpašnieki iegulda savu naudu, veidojot uzņēmuma pašu kapitālu, un viņi finanšu analizē pievēršīs uzmanību sava uzņēmuma stabilitātei un finanšu darbības rezultātiem, proti vai uzņēmums nes peļņu un vai viņi varēs saņemt dividendes. Savukārt piegādātāji pievēršīs uzmanību maksāspējas rādītājiem, tādā veidā saprotot cik laicīgi uzņēmums apmaksās precis un vai vispār spēs to izdarīt.

¹⁴ Dūdele A, Korsaka T. Finanšu vadības pamati. Rīga. Banku Augstskola 2001. 68.lpp.

1.3. Finanšu analīzes metodes un veidi

Uzņēmuma saimnieciskās darbības analīzi var iedalīt ārējā un iekšējā analizē.

Ārējā analīze tiek veikta uz uzņēmuma pārskatupublicētās informācijas pamata un tās uzdevums ir novērtēt šādus rādītājus:

- uzņēmuma līdzekļu stāvoklis pārskata periodā;
- uzņēmuma finansiālā stabilitāte un maksātspēja pārskata datumā;
- kapitāla izmantošanas intensitāte un uzņēmuma darbības rentabilitāte pārskata periodā;
- uzņēmuma finansiālā stāvokļa izmaiņas pārskata periodā un tā dinamika pēdējos gados;
- peļņas sadale un citu kapitāla avotu piesaistīšana;
- uzņēmuma savstarpējās attiecības ar akcionāriem.

Pilnīga informācija par uzņēmuma darbību tiek sniegta uzņēmuma gada pārskatos, kuru izsniegšana paredzēta likumā *Par uzņēmumu gada pārskatiem*.

No finanšu pārskatiem, kuri tiek publicēti vai iesniegti Valsts ieņēmumu dienestam, var gūt priekšstatu par šādiem faktoriem:

- uzņēmuma līdzekļu stāvokli un to avotiem pārskata datumā;
- pašu kapitāla palielinājumu un ieguldījumu virzienu pašu kapitālā;
- finansiālo rezultātu veidošanos;
- tīrās peļņas summu, kura paliek uzņēmuma rīcībā pēc ienākuma nodokļa atskaitīšanas.¹⁵

Iekšējā analīze ir kompleksa ekonomiska analīze, kuras uzdevums ir dot nepieciešamo analītisko materiālu uzņēmumu vadītājiem vadīšanas lēmumu pieņemšanai. Uzņēmuma iekšējā analīze tiek veikta pēc šādiem rādītājiem:

- peļņas iegūšana no produkcijas pārdošanas;
- visas uzņēmumā ražotās un pārdotās produkcijas pašizmaksa;
- atsevišķu produkcijas veidu pašizmaksa;
- cenu un izmaksu novirzes no plānotajām un to iemesli;

¹⁵ Rurāne M. Uzņēmuma finanšu vadība. Rīga. Turības mācību centrs 1997. 181.-182. lpp.

- amatpersonu atbildības raksturs par budžeta ievērošanu attiecībā pret izdevumiem.

Šīs analīzes rādītāji ir pamats mārketinga un ražošanas programmu izstrādei uzņēmumā. Iekšējo operatīvo analīzi uzņēmumā veic funkcionālo nodokļu speciālisti vai speciālas analītiskās grupas, vai ārējie konsultanti – eksperti.¹⁶

Finansiālā un ekonomiskā stāvokļa analīzes bāze ir finansu pārskati, ieskaitot grāmatvedības kārtējās uzskaites datus. Analīzei tiek izmantotas dažādas metodes un paņēmieni, no kuriem galvenie ir šādi:

- absolūto rādītāju analīze (bilances lasīšana) – tā ir grāmatvedības bilances datu izpēte: tiek noteikts firmas aktīvu sastāvs, finansu ieguldījumu struktūra un pašu kapitāla veidošanas avoti, novērtēts aizņemto līdzekļu apmērs. Pēc peļņas vai zaudējumu aprēķina nosaka ienākumu apjomu (neto apgrozījumu), peļņas apmēru un citus datus;
- horizontālā (laika) analīze - tā ir katras pozīcijas salīdzināšana ar iepriekšējo periodu, kas ļauj noskaidrot bilances posteņu vai to grupu mainīšanās tendences un uz tā pamata aprēķināt izaugsmes tempus;
- vertikālā (struktūras) analīze tiek izdarīta, lai noteiktu atsevišķu pārskata posteņu īpatsvaru kopīgajā galarādītājā (atklāt katras pārskata pozīcijas ietekmi uz rezultātiem kopumā);
- finansu (analītisko) koeficientu aprēķināšana ir finansiālā un ekonomiskā stāvokļa analīzes vadošā metode.¹⁷

Atkarībā no finanšu analīzes mērķa var izvēlēties kādu no šādiem analīzes veidiem:

- ekspresdiagnostika;
- uzņēmuma finansiālās darbības novērtējums;
- investīciju pamatojuma sagatavošana.

Ekspresdiagnostika sniedz momentānu ieskatu pētāmajā situācijā, un tā ir paredzēta svarīgāko problēmu noskaidrošanā finanšu pārvaldībā. Tās galvenais uzdevums ir problēmas meklējumu un risinājumu mērogu sašaurināšana. Tāpēc šī analīze neprasa lielu laika patēriņu analīzes rezultāta iegūšanai, kuru varētu izmantot turpmākiem analītiskiem papildu pētījumiem. Ekspresdiagnostika ir paredzēta taktisko darbības aspektu pētīšanai. Tā,

¹⁶ turpat. 182. lpp.

¹⁷ Januška M. Finanšu un grāmatvedības kontrole firmā. Rīga, Merkūrijs LAT 2002. 114.-115..lpp.

piemēram, ekspresdiagnostikas metodi var lietot darba ražīguma un jaudas izmantošanas rādītāju novērtēšanai.

Uzņēmuma finansiālās darbības novērtējums jau ir dziļāka un kompleksa analīze. Parasti tā tiek veikta uz Duponta medeļa pamata un apskata visas uzņēmuma darbības puses (no pārdošanas rentabilitātes līdz pat kapitāla vidējās svērtās cenas noteikšanai), raugoties no uzņēmējdarbības stratēģiskās attīstības viedokļa.

Pieņemot investīciju lēmumus, no uzņēmuma puses ievērojama uzmanība tiek pievērsta aizņemto līdzekļu izmantošanas efektivitātei, bet no potenciālā investora puses – uzņēmuma spējai nomaksāt parādus un kredīta procentus.¹⁸

1.4. Finanšu analīzē pielietojamie rādītāji

Atkarībā no konkrētiem analīzes mērķiem tiek izmantoti dažādi ekonomiskie rādītāji vai to kombinācijas, kas sniedz uzņēmuma darbības kvalitatīvu vai kvantitatīvu novērtējumu. Pēc šiem principiem rādītājus var iedalīt šādi:

- rādītāji, kuri raksturo uzņēmuma ekonomisko potenciālu;
- rādītāji, kuri raksturo uzņēmuma saimniecisko darbību;
- uzņēmuma darbības efektivitātes rādītāji;
- uzņēmuma finansiālā stāvokļa un maksātspējas rādītāji;
- uzņēmuma konkurētspējas rādītāji.¹⁹

Uzņēmuma darbības rezultāts ir atkarīgs no vairākiem faktoriem – ražojamā produkta kvalitātes, cenas, apjoma darba ražīguma līmeņa, pašizmaksas u.c. faktoriem. Tāpēc to novērtēšanai ir nepieciešama vairāku rādītāju sistēma, kas aptvertu visas uzņēmuma darbības jomas. Finanšu vadīšanas teorijā un praksē tiek izdalītas četras rādītāju grupas:

- absolūtie rādītāji parāda uzņēmuma attīstības līmeni, vadoties pēc apgrozījuma, peļņas dividenžu līmeņa un kapitāla lieluma;
- relatīvie rādītāji veido absolūto rādītāju attiecības un raksturo viena rādītāja īpatsvaru citā rādītāja, piemēram, peļņas summa uz vienu latu ieguldītā kapitālā;

¹⁸ Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga, RSEBAA 2000. 246.lpp.

¹⁹ Rurāne M. Uzņēmuma finanšu vadība. Rīga. Turības mācību centrs 1997. 188. lpp.

- struktūras rādītāji raksturo absolūto rādītāju struktūru, piemēram, apgrozāmo līdzekļu struktūra, kapitāla vai izmaksu struktūra. Šie rādītāji tiek izmantoti pārskatu vertikālajā analīzē;
- pieauguma (pazeminājuma) rādītāji parāda svarīgāko finanšu vai saimniecisko rādītāju izmaiņu dinamiku un tiek lietoti pārskatu horizontālajā analīzē, piemēram, apgrozījuma vai peļņas izmaiņas.²⁰

Koeficientu analīze ir sistemātiska attiecību salīdzināšana, izmantojot finanšu pārskatu informāciju, ar mērķi noskaidrot uzņēmuma attīstības likumsakarības un raksturot uzņēmuma finansiālo pozīciju. Koeficientu vai rādītāju analīzē tiek noteiktas nozīmīgas likumsakarības starp diviem finanšu pārskatu komponentiem. Pēc būtības koeficients ir skaitlis, kas iegūts aritmētisko darbību rezultātā no diviem finanšu pārskatu skaitļiem. Tāpēc iespējams aprēķināt ļoti daudzus un dažādus koeficientus. Taču tikai neliels koeficientu skaits ietver svarīgu informāciju par uzņēmuma finansiālo stāvokli.²¹

Finansiālo stāvokli atspoguļo rādītāji, kurus var iedalīt četrās grupās:

- rentabilitātes rādītāji – parāda uzņēmuma darbības efektivitāti;
- likviditātes rādītāji ļauj novērtēt uzņēmuma spējas atmaksāt savas īstermiņa saistības un maksāspēju, norēķinoties ar saviem saimnieciskajiem partneriem;
- efektivitātes rādītāji – parāda, cik efektīvi uzņēmums izmanto savus līdzekļus;
- maksāspējas rādītāji – parāda uzņēmuma gatavību noteiktā termiņā apmaksāt savas ilgtermiņa un īstermiņa saistības.²²

Rentabilitātes (peļņispējas) rādītāji

Uzņēmuma ilgtermiņa veiksmīga darbība ir atkarīga no uzņēmuma spējas ģenerēt pietiekamu peļņu. Uzņēmuma īpašnieki ir ieinteresēti ieguldīt līdzekļus uzņēmuma kapitālā, ja viņi ir pārliecināti, ka šis ieguldījums dos lielāku atdevi nekā, piemēram, naudas noguldījums bankā. Uzņēmuma pozitīva peļņas ģenerēšanas vēsture ir spēcīgs arguments jauno investoru piesaistīšanai. Tā kā peļņa ir svarīgs uzņēmuma līdzekļu avots, uzņēmuma spēja ģenerēt peļņu ir stabilas finansiālās pozīcijas pamats. Tāpēc uzņēmumarentabilitātes

²⁰ Rurāne M. Finanšu menedžments. Rīga, RSEBAA 2000. 253.-254. lpp.

²¹ Dūdele A, Korsaka T. Finanšu vadības pamati. Rīga. Banku Augstskola 2001. 76.lpp.

²² Zariņa V., Strēle I. Finanšu plānošana uzņēmumā. Rīga. Lietišķās informācijas dienests 2009. 39. lpp.

rādītāju novērtēšana ir svarīga kā esošajiem un potenciālajiem investoriem, tā arī kreditoriem.²³

1. *Komerčiālā rentabilitāte* – rāda, kādu peļņu uzņēmums ieguvis uz neto apgrozījuma vienību.

Realizācijas rentabilitāte **ROS** ir finansiālā rezultāta attiecība pret apjoma rādītāju jeb – cik peļņas dod katra neto apgrozījuma vienība.

$$\text{ROS} = (\text{pārskata perioda tīrā peļņa} / \text{neto apgrozījums}) * 100 \text{ [1.1]}^{24}$$

Rādītāju ietekmē operatīvās darbības rezultāti, uzņēmuma cenu politika un operatīvās darbības izmaksu efektivitāte. Komerčiālās rentabilitātes līmenis nav stingri noteikts. Tas galvenokārt atkarīgs no nozares, kurā darbojas uzņēmums.

Operatīvās darbības rentabilitātes rādītājs **R₂**, kuru ietekmē tikai operatīvas darbības rezultāti, uzņēmuma cenu politikas un operatīvās darbības izmaksu efektivitāte.

$$R_2 = (\text{peļņa pirms nodokļu un procentu samaksas} / \text{neto apgrozījums}) * 100 \text{ [1.2]}^{25}$$

Pirmsnodokļu peļņā netiek iekļauti ieņēmumi un izmaksas, kas nav saistītas ar produkcijas ražošanu vai pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu. Šo rādītāju izmanto, lai mērītu uzņēmuma produkcijas ražošanas un realizācijas efektivitāti ienākuma radīšanā.

Bruto peļņas rentabilitāte **R₃**, dod iespēju aprēķināt, kādā mērā neto apgrozījuma pārmaiņas ietekmē bruto peļņas lielumu.

$$R_3 = (\text{bruto peļņa} / \text{neto apgrozījums}) * 100 \text{ [1.3]}^{26}$$

Bruto peļņa bieži tiek uzskatīta par peļņas vai zaudējumu aprēķina vissvarīgāko starprezultātu.

2. *Ekonomiskā rentabilitāte*

Ekonomiskā rentabilitāte **ROA** raksturo, cik efektīvi peļņas radīšanā tiek izmantoti aktīvi.

$$\text{ROA} = (\text{pārskata perioda peļņa pirms nodokļu un procentu samaksas} / \text{aktīvu vidējā vērtība}) * 100 \text{ [1.4]}^{27}$$

²³ Dūdele A, Korsaka T. Finanšu vadības pamati. Rīga. Banku Augstskola 2001. 81.lpp.

²⁴ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 48. lpp.

²⁵ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 49. lpp.

²⁶ turpat. 49. lpp.

Lai precīzi novērtētu, kādai jābūt ekonomiskajai rentabilitātei, jāizvērtē nozare, kurā uzņēmums darbojas. Ražošanas nozarēs šī rādītāja līmenis ir ievērojami atšķirīgs: tas ir augstāks nekā vidējais uzņēmumos, kuri izmanto darbietilpīgus procesus, bet zems uzņēmumos, kuri ir kapitālietilpīgi. Rādītājs atkarīgs arī no uzņēmuma finansēšanas struktūras un finansēšanas izmaksām, kā arī no uzņēmuma darījumu riska. Jo lielāks risks jo augstākai jābūt rentabilitātei.²⁸

3. *Finansiālā rentabilitāte* – rāda, cik peļņas ieguvuši uzņēmuma īpašnieki uz ieguldīta kapitāla vienību.

Pašu kapitāla rentabilitāte **ROE** ļauj noteikt tā kapitāla izlietošanas efektivitāti, kuru ir investējuši uzņēmuma īpašnieki, un salīdzināt šo rādītāju ar iespējamo ienākumu, ieguldot šos līdzekļus citos vērtspapīros. No īpašnieka viedokļa tas ir pats svarīgākais rādītājs: tas rāda, cik peļņas iegūts uz katru īpašnieku uzņēmumā ieguldīto latu.²⁹

$$\text{ROE} = (\text{gada peļņa} / \text{pašu kapitāla gada vidējā summa}) * 100 \quad [1.5]^{30}$$

Izvērtējot rentabilitātes rādītājus, būtiska nozīme ir starpībai starp ekonomiskās rentabilitātes līmeni un finansiālās rentabilitātes līmeni. Šī starpība atspoguļo aizņemtā kapitāla izmantošanas efektivitāti.³¹

Likviditātes rādītāji

Uzņēmuma finansiālo stāvokli var novērtēt no īstermiņa un ilgtermiņa perspektīvas viedokļa. Pirmajā gadījumā finansiālā stāvokļa novērtēšanas kritērijs ir uzņēmuma likviditāte un maksātspēja, t.i., uzņēmuma spēja savlaicīgi un pilnā apmērā norēķināties par savām īstermiņa saistībām. Ar kāda apgrozāmā aktīva likviditāti saprotam tā spēju transformēties naudas līdzekļos, bet likviditātes pakāpi nosaka perioda garums, kurā šī transformācija var notikt. Jo īsāks ir šis periods jo likvidāks ir dotais aktīvu elements.³²

Uzņēmuma likviditāte liecina par to, kāds apgrozāmo līdzekļu daudzums teorētiski ir pietiekams, lai segtu īstermiņa saistības, kaut arī nedaudz pārkopjot termiņus, kuri paredzēti līgumā.

²⁷ turpat. 49. lpp.

²⁸ turpat. 49.-50. lpp.

²⁹ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 50. lpp.

³⁰ turpat. 50.lpp.

³¹ turpat. 50.lpp.

³² Rurāne M. Uzņēmuma finanšu vadība. Rīga. Turības mācību centrs 1997. 195. lpp.

1. *Kopējās likviditātes rādītājs* ir apgrozāmo aktīvu attiecība pret īstermiņa saistībām.

$$\text{Kopējās likviditātes rādītājs} = \text{apgrozāmie aktīvi} / \text{īstermiņa saistības} [1.6]^{33}$$

Šis rādītājs raksturo uzņēmuma spēju segt īstermiņa saistības. Jo augstāks šis rādītājs jo augstāk jāvērtē uzņēmuma maksāspēja.³⁴ Koeficienta robežas ir starp 1 un 2. Praksē parasti izmantotais normatīvs ir 1,5 – 2, bet tā ir tikai aptuvena vērtība. Ja koeficients ir pārāk liels (>3), tas norāda, ka uzņēmumam ir aktīvu vadības problēma un apgrozāmie līdzekļi netiek efektīvi izmantoti.³⁵

2. *Starpseguma likviditātes rādītājs*

Starpseguma likviditātes rādītājs L_2 ir saistīts ar uzņēmuma saimnieciskajā darbībā iesaistīto aktīvu kapitālu. To ir nepieciešams aprēķināt, jo atsevišķi apgrozāmie līdzekļi nav vienādi likvidi. Ja, piemēram, naudas līdzekļi ir tiešie saistību dzēšanas avoti, tad krājumi var tikt izmantoti šim mērķim tikai pēc realizācijas. To zemākā robeža ir 0,8 – 1,0.³⁶

$$L_2 = (\text{naudas līdzekļi} + \text{īstermiņa vērtspapīri} + \text{debitoru parādi}) / \text{īstermiņa saistības} [1.7]^{37}$$

3. *Absolūtās likviditātes koeficients*

Absolūtās likviditātes koeficients L_3 novērtē uzņēmuma likviditāti pēc uzņēmuma rīcībā esošo naudas līdzekļu apmēra. Tas ir viens no visdrošākajiem likviditātes novērtējumiem. Normālos saimniekošanas apstākļos šis rādītājs atrodas 0,1 – 0,7 robežās. Jo augstāka šī likviditāte jo uzņēmums stabilāks. Bet dažreiz tas var arī nozīmēt, ka uzņēmuma rīcībā ir vairāk naudas, nekā to spēj efektīvi izmantot.³⁸

$$L_3 = \text{naudas līdzekļi kasē un bankā} / \text{īstermiņa saistības} [1.8]^{39}$$

Šis rādītājs ne vienmēr ir informatīvs, jo:

- neliels daudzums naudas līdzekļu kasē un kontos ir normāla parādība jebkurā uzņēmumā;

³³ turpat. 196. lpp.

³⁴ turpat. 196. lpp.

³⁵ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 45. lpp.

³⁶ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 46. lpp.

³⁷ turpat. 46. lpp.

³⁸ Saksonova S. Finanšu informācijas un pārskatu praktiskā izmantošana uzņēmumu finanšu lēmumu pieņemšanā. Rīga. Info Tilts 2012. 108.lpp.

³⁹ turpat. 108.lpp.

- naudas līdzekļu apjoms var krasi svārstīties, bet, tā kā likviditātes rādītāji tiek rēķināti uz konkrētu datumu, tie var neatpoguļot patieso situāciju.

Tomēr, ja šis koeficients ir pārāk liels, tas norāda, ka līdzekļi tiek izmantoti neefektīvi.⁴⁰

4. *Tīrie apgrozāmie līdzekļi*

Tīro apgrozāmo līdzekļu (apgrozāmā kapitāla) L_4 noteikšana. Šo aktīvu lielums tiek aprēķināts kā starpība starp apgrozāmajiem aktīviem un īstermiņa saistībām.

$$L_4 = \text{apgrozāmo līdzekļu summa} - \text{īstermiņa saistības} [1.9]^{41}$$

Tīrie apgrozāmie līdzekļi ir nepieciešami uzņēmuma finansiālās stabilitātes uzturēšanai, jo apgrozāmo līdzekļu pārsvars pār īstermiņa saistībām liecina, ka uzņēmums ne tikai var nosegt savas īstermiņa saistības, bet tam ir arī finanšu resursi savas darbības paplašināšanai nākotnē.⁴²

Kapitāla struktūras rādītāji

1. *Aizņemto un pašu līdzekļu attiecības koeficients K_1*

Šis rādītājs raksturo kreditoriem un naudas ieguldītājiem to interešu aizsardzības pakāpi. Šo rādītāju vēl sauc par īpašuma jeb neatkarības, jeb autonomijas koeficientu.

$$K_1 = \text{pašu kapitāls} / \text{aktīvu kopsumma} [1.10]^{43}$$

Šis rādītājs raksturo pašu kapitāla īpatsvaru kopējā kapitāla struktūrā, tātad uzņēmuma īpašnieku un kreditoru interešu attiecību. Koeficientam jābūt pietiekami augstam, kas raksturo stabilu uzņēmuma finanšu līdzekļu struktūru. Šādai struktūrai dod priekšroku kreditori, pieņemot lēmumu par kredīta piešķiršanu uzņēmumam. Ja aizņemto līdzekļu īpatsvars nav augsts, tas rada aizsardzību pret zudumiem aktivitātes pazemināšanas periodos, kā arī garantiju kredītu saņemšanai. Koeficienta vēlamās robežas: $0,5 < K_1 < 1$. Pārsniegums par 0,5 norāda uz finanšu neatkarības pastiprināšanu no ārējiem līdzekļiem.⁴⁴

2. *Saistību īpatsvars bilanciē*

⁴⁰ turpat. 109. lpp.

⁴¹ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 47. lpp.

⁴² Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 47. lpp.

⁴³ turpat. 43. lpp.

⁴⁴ turpat. 43. lpp.

Saistību īpatsvars bilancē K_2 rāda aizņemto līdzekļu īpatsvaru kopējā kapitālā. Jo šis rādītājs ir zemāks, jo labprātāk kreditori izsniegs kredītu. Normālā līmenī šis rādītājs ir ap 0,4-0,8.

$$K_2 = \text{saistību kopsumma} / \text{aktīvu kopsumma} [1.11]^{45}$$

3. Saistību attiecība pret kapitālu

Saistību attiecība pret kapitālu K_3 raksturo uzņēmuma atkarību no ārējiem aizņēmumiem. Augsts šis rādītājs rāda, ka uzņēmums daudz izmanto svešu kapitālu. $0,5 < K_3 < 1$.

$$K_3 = \text{saistību kopsumma} / \text{pašu kapitāls} [1.12]^{46}$$

4. Manevrēšanas koeficients

Manevrēšanas koeficients K_4 rāda pašu līdzekļu izmantošanas mobilitāti (elastīgumu), t.i. kāda pašu kapitāla daļa nav nostiprināta imobila rakstura vērtībās un dod iespēju manevrēt ar uzņēmuma līdzekļiem.

$$K_4 = \text{tīrie apgrozāmie līdzekļi} / \text{pašu kapitāls} [1.13]^{47}$$

Manevrēšanas koeficients rāda, cik pašu apgrozāmo līdzekļu pienācās uz vienu pašu kapitāla latu. Šis rādītājs pēc būtības ir tuvs likviditātes rādītājiem. Augsts manevrēšanas koeficients pozitīvi raksturo uzņēmuma finansiālo stāvokli, kā arī pārlicina, ka uzņēmuma vadītāji izrāda pietiekamu elastību, izmantojot pašu līdzekļus.

Finansisti uzskata, ka šī koeficienta optimālais lielums ir 0,2 – 0,5. Jo tuvāk augstākajai robežai (0,5) ir rādītājs, jo uzņēmumam ir vairāk iespēju finanšu manevram. Tomēr manevrēšanas koeficienta līmenis ir atkarīgs no uzņēmuma darbības rakstura. No finanšu viedokļa, jo augstāks manevrēšanas koeficients, jo labāks ir uzņēmuma finansiālais stāvoklis.⁴⁸

5. Nodrošinātība ar tīrajiem apgrozāmajiem līdzekļiem

Nodrošinātība ar tīrajiem apgrozāmajiem līdzekļiem K_5 rāda, kāda apgrozāmo aktīvu daļa ir finansēta no pašu līdzekļiem, kurai nav vajadzīga aizņemto līdzekļu piesaistīšana.

⁴⁵ turpat. 43.-44. lpp.

⁴⁶ Saksonova S. Finanšu informācijas un pārskatu praktiskā izmantošana uzņēmumu finanšu lēmumu pieņemšanā. Rīga. Info Tilts 2012. 105.lpp.

⁴⁷ turpat. 106. lpp.

⁴⁸ turpat. 106. lpp.

$$K_5 = \text{tīrie apgrozāmie līdzekļi} / \text{apgrozāmie līdzekļi} [1.14]^{49}$$

Ieteicamais koeficients ir lielāks par 0,1. Ja rādītājs ir zemāks par 0,1, bilances struktūra uzskatāma par neapmierinošu, bet uzņēmums – par maksātnespējīgu. Jo augstāks ir rādītājs (līdz 0,5), jo uzņēmumam ir vairāk iespēju neatkarīgas finanšu politikas īstenošanai.⁵⁰

Uzņēmuma līdzekļu aprites rādītāji

Uzņēmuma līdzekļu aprites rādītāji raksturo uzņēmuma līdzekļu izmantošanas efektivitāti. Aprites rādītājiem ir liela nozīme uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanā, jo līdzekļu aprites ātrums ir to pārvērtēšanas naudas formā ātrums, kas tieši ietekmē uzņēmuma maksātspēju. Bez tam līdzekļus aprites ātruma palielināšanās ar citiem vienādiem noteikumiem atspoguļo uzņēmuma ražošanas potenciāla paaugstināšanos. Līdzekļu aprites ātrumu var aprēķināt uzņēmuma visiem līdzekļiem vai tā atsevišķām daļām.⁵¹

1. Kopējais uzņēmuma līdzekļu aprites koeficients

Kopējais uzņēmuma līdzekļu aprites koeficients K_6 raksturo visu uzņēmuma rīcībā esošo resursu izmantošanas efektivitāti neatkarīgi no to rašanās avotiem un rāda, cik reizes notiek pilna aprite noteiktā laika periodā, kas uzņēmumam dod zināmu peļņu vai zaudējumus. Daži ekonomisti uzskata, ka tam vajadzētu būt ne mazākam par 3.

$$K_6 = \text{neto apgrozījums} / \text{visi aktīvi} [1.15]^{52}$$

2. Krājumu aprites koeficients

Krājumu aprites koeficients K_7 rāda, cik reizes gadā ir apritējuši ražošanas krājumos ieguldītie līdzekļi (kapitāls).

$$K_7 = \text{realizētās produkcijas ražošanas izmaksas} / \text{krājumu vidējais atlikums} = \text{krājumu aprites reizes gadā} [1.16]^{53}$$

Šis koeficients rāda ātrumu, ar kādu ražošanas krājumi tiek pārvērsti sakidras naudas formā. Zems šī koeficienta rādītājs rāda, ka krājumos ir ieguldīts daudz līdzekļu un iesaldēts kapitāls, kas nenes peļņu. Bez tam palielinās noliktavu izmaksas un risks. Ja turpretī šis

⁴⁹ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 45.-46. lpp.

⁵⁰ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 46. lpp.

⁵¹ Rurāne M. Uzņēmuma finanšu vadība. Rīga. Turības mācību centrs 1997. 208. lpp.

⁵² Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 51. lpp.

⁵³ turpat. 51. lpp.

rādītājs ir pārāk augsts, preču krājumi ir pārāk mazi, kas var radīt sarežģījumus produkcijas ražošanā vai preču apgrozījuma samazināšanos tirdzniecības uzņēmumā.⁵⁴

Ražošanas krājumu koeficients būtiski ietekmē likviditāti un maksātspēju. Lai šo koeficientu izteiktu dienās (K_8), 360 vai 365 gada dienas daļa ar aprites koeficientu, un tā var uzzināt, cik dienas ir nepieciešamas ražošanas krājumu pārdošanai vai atjaunošanai.

$$K_8 = 365 / K_7 = \text{krājumu aprites dienu skaits [1.17]}^{55}$$

3. Pašu līdzekļu aprites koeficients

Pašu līdzekļu aprites koeficients K_9 raksturo līdzekļu izmantošanas aktivitāti.

$$K_9 = \text{neto apgrozījums} / \text{pašu kapitāls [1.18]}^{56}$$

4. Ilgtermiņa ieguldījumu aprites koeficients

Ilgtermiņa ieguldījumu aprites koeficients K_{10} raksturo ilgtermiņa ieguldījumu izmantošanas intensitāti, ar kādu tiek finansēti uzņēmuma līdzekļi.

$$K_{10} = \text{neto apgrozījums} / \text{ilgtermiņa ieguldījumi [1.19]}^{57}$$

5. Debitoru parādu aprites koeficients

Pēc debitoru parādu aprites koeficients K_{11} spriež, cik reižu vidēji gada gada laikā debitoru parādi pārvērtušies naudas līdzekļos. Koeficientu aprēķina pēc formulas:

$$K_{11} = \text{neto apgrozījums} / \text{vidējā debitoru parādu summa} = \text{debitoru parādu aprites reizes gadā [1.20]}$$

$$K_{12} = 365 / K_{11} = \text{debitoru parādu aprites dienu skaits (iekasēšanas periods) [1.21]}^{58}$$

6. Kreditoru parādu aprites koeficients

Kreditoru parādu aprites koeficients K_{13} rāda, cik aprites reizes uzņēmumam būs nepieciešamas, lai samaksātu savus rēķinu.

Kreditoru saistību apjomu nosaka piegādātāju piešķirto kredītu lielums, kas pagarināts uz laika periodu, kurā parādi jānomaksā. Šo periodu sauc par maksājumu veikšanas periodu.

⁵⁴ Rurāne M. Uzņēmuma finanšu vadība. Rīga. Turības mācību centrs 1997. 208. lpp.

⁵⁵ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 51. lpp.

⁵⁶ turpat. 52. lpp.

⁵⁷ turpat. 52. lpp.

⁵⁸ turpat. 52. lpp.

$K_{13} = \text{realizētās produkcijas pašizmaksa} / \text{vidējā kreditoru parādu summa} = \text{kreditoru parādu aprites reizes gadā [1.22]}$

$K_{14} = 365 / K_{13} = \text{kreditoru parādu aprites dienu skaits [1.23]}^{59}$

7. Uzņēmuma finanšu cikls (apgrozāmā kapitāla cikls)

Aprites rādītāji ir cieši saistīti ar finanšu ciklu. Savukārt finanšu cikls ir tieši saistīts ar operāciju ciklu.

Operāciju cikls raksturo uzņēmuma apgrozāmo naudas līdzekļu kopējās summas aprites periodu. Tā kā uzņēmums parasti apmaksā piegādātāju rēķinus ar kavējumu laikā, finanšu cikls ir īsāks nekā operāciju cikls par vidējo kreditoru parādu aprites periodu. Finanšu cikls sākas pēc materiālu apmaksas piegādātājiem (kreditoru parādu dzēšanas) un beidzas, kad pircējs samaksā par iegādātajām precēm (debitoru parādu dzēšana).

Finanšu ciklu var noteikt pēc formulas:

$\text{Finanšu cikls} = \text{krājumu aprites periods} + \text{debitoru parādu aprites periods} - \text{kreditoru parādu aprites periods [1.24]}^{60}$

Finanšu cikla saīsinājumu var panākt ar:

- krājumu aprites paātrināšanu (lieko ražošanas krājumu atlikumu izpārdošana, ražošanas procesa paātrināšana, preču realizācijas paātrināšana). Krājumu apjoma samazināšana jāveic saprātīgi, jo, ja preču krājumu apjoms būs pārāk mazs, uzņēmumus var zaudēt klientus, jo nespēs piegādāt viņiem izdevīgā laikā tieši tās preces, kuras ir nepieciešamas. Tādēļ, lai produkcijas ražošanas un realizācijas procesi noritētu normālā tempā, krājumiem jābūt optimālā daudzumā.⁶¹
- debitoru aprites paātrināšanu (nepārtrauktā pircēju parādu termiņu izpildes kontrole, operatīvais darbs ar tiem debitoriem, kuri aizkavē parādu atmaksas termiņus ..., atlaižu sistēmas paplašināšana, lai stimulētu pircējus maksāt ātrāk u.c.).
- kreditoru parādu aprites palēnināšanu. Jāsak, ka šeit ir vienīgā iespēja – izvēlēties tādas piegādātājus, kuri piedāvā izdevīgākus norēķinu nosacījumus.

⁵⁹ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 52.-53. lpp.

⁶⁰ turpat. 53. lpp.

⁶¹ Saksonova S. Finanšu informācijas un pārskatu praktiskā izmantošana uzņēmumu finanšu lēmumu pieņemšanā. Rīga. Info Tilts 2012. 116.lpp.

Bet, ja piegādātāju izvēle nav plaša vai arī ja to norēķinu nosacījumi būtiski neatšķiras, tad nepieciešamības gadījumā var mēģināt aizkavēt kreditoru parādu atmaksu, bet nedrīkst ar to aizrauties, jo no šādas rīcības var ciest uzņēmuma reputācija un nākotnē uzņēmums var saskarties ar problēmām līdzekļu piesaistīšanā.⁶²

Finanšu cikla saīsinājums ir jāveic ļoti prātīgi un apdomāti, jāizvērtē, no kā uzņēmums ir spējīgs atteikties, kādi izaicinājumi tam ir pa spēkam. No viena nepareiza lēmuma būs atkarīga uzņēmuma spēja strādāt, gūt peļņu un būt stabilam, pieņemot nepareizu lēmumu uzņēmumam būs nepieciešams ilgs laiks, lai to labotu.

Tādējādi, cenšoties saīsināt finanšu ciklu, uzņēmuma finanšu menedžeris samazina apgrozāmo līdzekļu apjomu vai maina to struktūru. Ieteicams periodiski veikt finanšu cikla garuma dinamikas analīzi. Atzīmēsim – ja operāciju cikla garuma samazinājums neapšaubāmi ir uzskatāms par pozitīvu tendenci, to nevar tik skaidri pateikt par finanšu cikla garuma samazinājumu. Šeit nepieciešama finanšu analīze, jo, ja finanšu cikla garuma samazinājums panākts uz nepamatotas kreditoru parādu palānināšanas rēķina, tad šim faktam piemīt vairāk negatīva nekā pozitīva nokrāsa. Jo garāks finanšu cikls, jo lielāka vajadzība pēc apgrozāmajiem līdzekļiem.⁶³

Aprite paātrināšanai kā parasti seko papildus līdzekļu iesaistīšana apgrozījumā, bet palēnināšanai – līdzekļu izņemšana no saimnieciskā apgrozījuma un to samērā ilgāka iesaldēšana krājumos, nepabeigtā un gatavā produkcijā.⁶⁴ Autore nespēj iedomāties, kuros brīžos uzņēmums vēlēšies palēnināt savu apriti, bet viens ir skaidrs, ja uzņēmumam ir lēna aprite, tad tam ir nepārdomāta krājuma politika, kuras dēļ tas iesaldē savus brīvos naudas līdzekļus.

Maksātnespējas prognozēšana

Interese par iespējām prognozēt uzņēmuma varbūtējo maksātnespēju pēc finanšu pārskatu datiem ir tikpat sena kā pati maksātspēja.

Finanšu analītiķi dažādos laikos ir izveidojuši dažādus modeļus, kas ļauj ar zināmu varbūtību noteikt uzņēmuma finansiālās stabilitātes līmeni un prognozēt maksātnespējas varbūtību tuvākajā nākotnē. Visi modeļi tikuši izstrādāti, izmantojot statistikas metodes.

⁶² Saksonova S. Finanšu informācijas un pārskatu praktiskā izmantošana uzņēmumu finanšu lēmumu pieņemšanā. Rīga. Info Tilts 2012. 116.lpp.

⁶³ Saksonova S. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Rīga. Merkūrijs LAT 2006. 54. lpp.

⁶⁴ turpat. 54.lpp.

Analizējot lielu uzņēmumu skaitu, vērojot uzņēmuma attīstības dinamiku un meklējot korelāciju starp dažādiem finanšu rādītājiem un maksātspējas iestāšanās biežumu, ir atrasti rādītāju īpatsvari, kas vislabāk palīdz nodalīt veiksmīgus uzņēmumus no neveiksmīgiem.⁶⁵

Modeli, ko bieži izmanto dažādos aprēķinos, izstrādāja Edvards I. Altmans. Šis modelis ļauj noteikt uzņēmuma finansiālās stabilitātes līmeni ar 95% precizitāti.

Altmana modelī tiek aprēķināts rādītājs **Z** pēc šādas formulas:

$$Z = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1,0 * X_5 [1.25]$$

X_1 = darba kapitāls / aktīvi kopā

X_2 = nesadalītā peļņa / aktīvi kopā

X_3 = peļņa pirms procentiem un nodokļiem / aktīvi kopā

X_4 = akciju kapitāla tirgus vērtība / saistību bilances vērtība

X_5 = neto apgrozījums / aktīvi kopā⁶⁶

Ievietojot formulā uzņēmuma informāciju, iespējams aprēķināt bankrota iespēju (**Z** skaitļa) uzņēmumā:

- ja **Z** ir līdz 1,8, bankrota iespējamība ir ļoti augsta – tikai radikālas pārmaiņas var uzlabot uzņēmuma finansiālo stāvokli, piesaistīt līdzekļus no kredītiestādēm nav iespējams;
- ja **Z** ir 1,81 – 2,7, bankrota varbūtība ir ļoti augsta, - uzņēmumam ir nopietnas finansiālas problēmas;
- ja **Z** ir 2,71 – 3,0, bankrota varbūtība pastāv, - uzņēmumam ir radušās problēmas, bet uzņēmuma vadība var laikus tās novērst;
- ja **Z** ir virs 3,0, bankrota varbūtība ir ļoti zema, - tuvākajā laikā bankrots uzņēmumam nedraud.⁶⁷

Tomēr Latvijas apstākļiem piemērotāks varētu būt V. Šorina un I. Voronovas modelis, kur:

$$Z = -2,4 + 2,5 * X_1 + 3,5 * X_2 + 4,4 * X_3 + 0,45 * X_4 + 0,7 * X_5 [1.26]^{68}$$

⁶⁵ Zariņa V., Strēle I. Finanšu plānošana uzņēmumā. Rīga. Lietišķās informācijas dienests 2009. 53.-54. lpp.

⁶⁶ Zariņa V., Strēle I. Finanšu plānošana uzņēmumā. Rīga. Lietišķās informācijas dienests 2009. 54. lpp.

⁶⁷ turpat. 54. lpp.

$X_1 = \text{tīrais apgrozāmais kapitāls} / \text{aktīvi kopā}$

$X_2 = \text{nesadalītā peļņa} / \text{aktīvi kopā}$

$X_3 = \text{peļņa pirms nodokļiem} / \text{aktīvi kopā}$

$X_4 = \text{pašu kapitāls} / \text{saistību bilances vērtība}$

$X_5 = \text{neto apgrozījums} / \text{aktīvi kopā}$

Uzņēmumiem, kam Z vērtība ir mazāka par 0, draud liela bankrota varbūtība, bet tiem, kam vērtība ir lielāka par 0, bankrots nedraud.⁶⁹

Nākošajā nodaļā tiks raksturota AS Grindeks darbība, kā arī, balstoties uz iegūtajām zināšanām par finanšu analīzi, autore veiks uzņēmuma AS Grindeks bilances un peļņas vai zaudējumu horizontālo un vertikālo analīzi, un izvērtēs uzņēmumu izmantojot finanšu analīzes rādītājus.

⁶⁸ turpat. 55. lpp.

⁶⁹ Zariņa V., Strēle I. Finanšu plānošana uzņēmumā. Rīga. Lietišķās informācijas dienests 2009. 55. lpp.

2. A/S GRINDEKS FINANŠU DARBĪBAS RĀDĪTĀJU ANALĪZE

2.1. A/S Grindeks vispārējs raksturojums

AS Grindeks ir starptautisks, vertikāli integrēts farmācijas uzņēmums Baltijas valstīs. Grindeks pirmsākumi meklējami 1946.gadā, kad Vitamīnu un hormonu rūpnīca no Pārtikas rūpniecības ministrijas tiek nodota Latvijas Zinātņu akadēmijas pārziņā, ar mērķi pakāpeniski pārveidot to par eksperimentālo rūpnīcu. Rūpnīcas toreizējā produkcija bija pārtikas koncentrāti, sojas mērce, mežrozīšu sīrups, alus raugs, mikroelementu maisījumi u.c., kas visai maz atgādina to produkciju, ko Grindeks ražo šodien.⁷⁰

Uzņēmuma galvenie darbības virzieni ir oriģinālproduktu, patentbrīvo un aktīvo farmaceitisko vielu pētniecība, izstrāde, ražošana un pārdošana. Grindeks specializējas sirds un asinsvadu, centrālo nervu sistēmu ietekmējošo un pretvēža medikamentu terapeitiskajās grupās. Grindeks koncernā ietilpst 5 meitas uzņēmumi Latvijā, Igaunijā, Slovākijā un Krievijā; pārstāvniecības ir atvērtas 12 valstīs. Produkcija tiek eksportēta uz 77 valstīm un veido 92,5% no kopējā apgrozījuma. Nozīmīgākie tirgi ir Eiropas Savienības valstis, Krievija un pārējās NVS valstis, ASV, Kanāda, Japāna un Vjetnama. Grindeks akcijas tiek kotētas biržas Nasdaq Riga Oficiālajā sarakstā.⁷¹

Uzņēmuma misija ir rūpēties par sabiedrības veselību, par darbinieku motivāciju un akcionāru interesēm. Tas ir uz inovācijām balstīts un videi draudzīgs uzņēmums.

Uzņēmuma vīzija ir sekojoša – viņi vēlas kļūt par Eiropas nozīmes farmācijas uzņēmumu.

Uzņēmumam ir četras galvenās vērtības. Pirmā vērtība ir darbinieki – tie ir profesionāļi, kas izmanto savas zināšanas un prasmes, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. Nākošā vērtība ir kvalitāte – uzņēmums ir atbildīgs par drošām un efektīvām zālēm, ekoloģiski tīru apkārtējo vidi un darba drošību. Kā trešā vērtība ir minēta jaunrade – uzņēmums virza zinātnes un izpētes attīstību un ievieš jaunākās tehnoloģijas. Kā pēdējā vērtība tiek minēta stabilitāte – uzņēmums ir uzticams partneris, tas ir sociāli atbildīgs un ciena tradīcijas.

⁷⁰ <https://grindeks.lv/lv/uznemums/vesture/>

⁷¹ <https://grindeks.lv/lv/uznemums/par-grindeks/>

Pārvalde un vadība – tā kā uzņēmums kotējas Nasdaq Rīga fondu biržā, tā pārvalde tie organizēta ievērojot biržas korporatīvās pārvaldības principus. Šie principi veicina pārvaldes caurspīdīgumu un vairo uzņēmuma kvalitāti un pievilcību gan investoru acīs, gan sabiedrībā kopumā.

Grindeks padome apvieno uzņēmējdarbības ekspertus ar ievērojamu pieredzi starptautiskā biznesa vidē un pārstāv akcionāru intereses, un uzņēmuma statūtos noteiktajā kārtībā uzrauga valdes plānoto un veikto pasākumu atbilstību uzņēmuma turpmākās attīstības interesēm. A/S Grindeks padomi veido padomes priekšsēdētājs Kirovs Lipmans, viņa vietniece Anna Lipmane, kā arī divi padomes locekļi Arkādijs Vjortkins un Jānis Naglis.⁷²

Grindeks valde pārstāv un vada uzņēmuma ikdienas darbības. Uzņēmuma valdi veido pieredzējuši uzņēmējdarbības un nozares eksperti – Juris bundulis, valdes priekšsēdētājs; Jānis Romanovskis, valdes loceklis, finanšu un administratīvais direktors; Juris Hmeļņickis, valdes loceklis.

A/S Grindeks piedāvā kā recepšu un bezrecepšu zāles, tā arī medicīnas ierīces. Sadaļā *produkti* var atrast informāciju par plaša spektra uzņēmuma produkciju sākot ar uztura bagātinātājiem un beidzot ar onkoloģijas zālēm.

Aplūkojot šī uzņēmuma mājaslapu sadaļā *produkti*, autore savu uzmanību pievērta sadaļai *recepšu zāles*. Šī sadaļa vēsta, ka informāciju par recepšu zālēm ir atļauts lasīt tikai veselības aprūpes dalībniekiem. Tālāk seko jautājums, kas prasa apliecināt, ka esat veselības aprūpes dalībnieks, vai arī noraidīt to. Interesants liekas tas fakts, ka uzspiežot „jā”, uzreiz tiek parādīts zāļu sadalījums, proti tas nozīmē, ka pilnīgi jebkurš var izlasīt doto informāciju. No tā izriet, ka dotais jautājums nav īsti vajadzīgs vai arī to ir nepieciešams pilnveidot, pieprasot kādu informāciju, kas apliecinās, ka dotais mājaslapps apmeklētājam ir veselības aprūpes dalībnieks.

Tālāk tiks veikta uzņēmuma finanšu analīze, balstoties uz Nasdaq Rīga biržas mājaslapā pieejamiem AS Grindeks finanšu pārskatiem laika posmā no 2013. līdz 2017. gadam.

⁷² <https://grindeks.lv/lv/uznemums/parvalde-un-vadiba/padome/>

2.2. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata horizontālā analīze

Kā pirmā no uzņēmuma finanšu analīzes metodēm tiks izmantota AS Grindeks bilances un peļņas vai zaudējumu horizontālā analīze laika posmā no 2013. gada līdz 2017. gadam, kas parādīs dažādu posteņu attīstības tendences šajā laika posmā. Procentuālās izmaiņas tiks rēķinātas attiecinot pārskata gada rezultātus pret iepriekšējā gada rezultātiem.

2.1. tabula

AS Grindeks bilances aktīvu procentuālās izmaiņas no 2013. – 2017. gadam⁷³

Postenis	2013 EUR	2014 EUR	Izmaiņas %	2015 EUR	Izmaiņas %	2016 EUR	Izmaiņas %	2017 EUR	Izmaiņas %
Nemateriālie ieguldījumi	811360	1000438	23.30	823532	-17.68	940702	14.23	1729899	83.89
Nemateriālā vērtība	nav datu	5044761	-	5044761	0.00	5044761	0.00	5044761	0.00
Pamatlīdzekļi	50207635	63311515	26.10	61009904	-3.64	59200678	-2.97	57026151	-3.67
Ieguldījuma īpašumi	9080000	9080000	0.00	9080000	0.00	8108000	-10.70	8455000	4.28
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	16840258	2377093	-85.88	2298450	-3.31	4767748	107.43	4928203	3.37
Krājumi	11967653	18982180	58.61	19778742	4.20	20935819	5.85	23689238	13.15
Debitori	58522618	58019392	-0.86	58533676	0.87	74200333	26.77	63727636	-14.11
Nauda un naudas ekvivalenti	3576024	2191088	-38.73	724498	-66.93	1715312	136.76	4800470	179.86

2.1. tabulā ir redzams, ka uzņēmuma nemateriālie ieguldījumi ir gan samazinājušies, gan auguši. 2015. gadā nemateriālie ieguldījumi samazinājās par 17.68 % tāpēc, ka samazinājās programmu, patentu un tamlīdzīgu tiesību vērtība un pieauga avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem. Savukārt 2017. gadā ir novērojams ļoti liels pieaugums, 83.89%, kas balstīts uz jaunu nemateriālo ieguldījumu iegādi.

Pamatlīdzekļi 2014. gadā pieauga par 26.10%, tā kā AS Grindeks savā īpašumā iegādājās HBM Pharma s.r.o., sekojošos gados pamatlīdzekļu vērtība samazinājās. Šis samazinājums ir balstīts uz patamlīdzekļu nolietojumu, pārklasificēšanu un izslēgšanu no dotā posteņa.

Ieguldījuma īpašumi trīs gadus bija nemainīgi, 2016. gadā tie samazinājās par 10.70%, jo tika pārdots ieguldījuma īpašums, bet 2017. gadā postenis pieauga, kas varētu

⁷³ autores veidota tabula, dati ņemti no AS Grindeks gada pārskatiem, kas pieejami:

<http://www.nasdaqbaltic.com/market/?instrument=LV0000100659&list=2&pg=details&tab=reports&lang=lv>

liecināt par īpašuma iegādi, bet tā kā ir pieejams nerevidēts finanšu pārskats par 2017.gada 12 mēnešiem bez pielikumiem, tad tas ir tikai autores priekšlikums.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi 2014. gadā samazinājās par 85.88%, tāpēc ka 2013. gadā 11670000 eiro apmērā tika samaksāts avans par HBM Pharma s.r.o. iegādi, un šī summa arī ietekmēja posteņa kraso samazinājumu 2014. gadā, jo avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem sastāda 0 eiro. Savukārt 2016. gadā bija krass pieaugums par 107.43%, kas ir balstīts uz aizdevumu sabiedrības/koncerna vadībai un akcionāriem.

Uzņēmuma krājumi visu analizējamo laika periodu pieaug, pētot sīkāk var redzēt, ka uzņēmumam ir daudz nepabeigto ražojumu, kas katru gadu aug, kā arī ir daudz gatavo ražojumu un preču pārdošanai, kas liecina, ka uzņēmumam ir problēmas ar preces realizēšanu un tādā veidā uzņēmums ir iesaldējis daudz naudas līdzekļu, kurus varētu izmantot citām vajadzībām.

Debitori 2017. gadā samazinājās par 14.11%, pateicoties tam, ka samazinājās pircēju un pasūtītāju parādi, kā arī apmēram par 6 reizēm samazinājās īstermiņa aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai.

Nauda un naudas ekvivalentiem pēdējo divu gadu laikā ir novērojams ļoti liels pieaugums, kas var liecināt par uzņēmuma naudas līdzekļu neefektīvu izmantošanu. Lielākā daļa uzņēmuma naudas līdzekļu tiek turēti bankā.

AS Grindeks bilances pasīvu procentuālās izmaiņas no 2013. – 2017. gadam⁷⁴

Postenis	2013 EUR	2014 EUR	Izmaiņas %	2015 EUR	Izmaiņas %	2016 EUR	Izmaiņas %	2017 EUR	Izmaiņas %
Pašu kapitāls	119932086	108387338	-9.63	109379611	0.92	119436522	9.19	128088137	7.24
Ilgtermiņa kreditori	10635097	12622591	18.69	12905619	2.24	19072728	47.79	16237415	-14.87
Īstermiņa kreditori	20438347	38996538	90.80	35008333	-10.23	36404103	3.99	25075806	-31.12

Pašu kapitāls, pēc 2.2. tabulā atspoguļotās informācijas, 2014. gadā samazinājās, tā kā AS Grindeks noslēdza gadu ar zaudējumiem. Turpmākos gados pašu kapitāls pieauga, jo uzņēmums noslēdza gadu ar peļņu.

Ilgtermiņa kreditori četrus gadus pēc kārtas bija auguši, bet 2017. gadā tie samazinājās par 14.87%, jo lielā apmērā tika dzēstas finanšu līzings saistības, kā arī krasi samazinājās atliktā uzņēmuma ienākuma nodokļa saistības.

Postenim īstermiņa kreditori ir novērojams gan kritums, gan pieaugums. Lielākais kritums bija 2017. gadā par 31.12%, kas saistīts ar īstermiņa aizdevumu no kredītiestādēm pilnīgu vai daļēju dzēšanu, parādu piegādātājiem un darbuņēmējiem samazinājumu, kas ir labs rādītājs uzņēmumam, kā arī uzkrātās saistības tika samazinātas par 66.57%.

⁷⁴ autores veidota tabula

**AS Grindeks peļņas vai zaudējumu pārskata procentuālās izmaiņas no 2013. –
2017. gadam⁷⁵**

Postenis	2013 EUR	2014 EUR	Izmaiņas %	2015 EUR	Izmaiņas %	2016 EUR	Izmaiņas %	2017 EUR	Izmaiņas %
Neto apgrozījums	118461106	88487515	-25.30	82662311	-6.58	105366545	27.47	132410851	25.67
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaiņas	47372775	40461842	-14.59	46081900	13.89	47784279	3.69	56456691	18.15
Bruto peļņa	71008330	48025673	-32.37	36580411	-23.83	57582266	57.41	75954160	31.91
Pārdošanas izmaksas	25380681	23307179	-8.17	18927140	-18.79	21326829	12.68	28579135	34.01
Administrācijas izmaksas	12180968	12084293	-0.79	11702680	-3.16	19216872	64.21	25092119	46.18
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	8278499	2961669	-64.22	8809025	197.43	8057234	-8.53	7065846	-12.30
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	25539497	17255921	-32.43	12797947	-25.83	11845166	-7.44	15732048	32.81
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	146963	164655	12.04	200986	22.06	189581	-5.67	152266	-19.68
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	254937	299901	17.64	445354	48.50	418732	-5.98	314073	-24.99
Nekustamā īpašuma nodoklis	90277	105899	17.30	274747	159.44	nav datu	-	nav datu	-
Patiesās vērtības izmaiņas	nav datu	nav datu	-	nav datu	-	882219	-	347000	-60.67
Zaudējumi/peļņa pirms nodokļiem	16291477	1901196	-88.33	1442554	-24.12	12139263	741.51	13801987	13.70
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	2782254	634998	-77.18	395549	-37.71	2636431	566.52	3519616	33.50
Pārskata gada zaudējumi/peļņa	13509223	(2536194)	-118.77	1047005	58.72	9502832	807.62	10282281	8.20

⁷⁵ autoreis veidota tabula

Bruto peļņa 2014. un 2015. gados samazinājās (skat. 2.3. tabula), bet 2016. un 2017. gados pieauga. Bruto peļņas kritums ir saistīts ar neto apgrozījuma kritumu, jo 2014.gadā uz Krieviju tika pārdots vairāk kā uz pusi mazāk produkcijas, pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas arī samazinājās, jo samazinājās tādas pozīcijas kā izejvielas, iepakojums un citas materiālās vērtības, produkcijas iepirkšanas un kontraktražošanas izmaksas. Savukārt lielākais pieaugums bija 2016.gadā, jo vairāk produkcijas pārdeva Krievijai, Latvijā un pārējām valstīm, pieauga arī izejvielas, iepakojums un citas materiālās vērtības, kas visvairāk ietekmēja pārdotās produkcijas ražošanas izmaksu posteni.

Postenis zaudējumi vai peļņa pirms nodokļiem ir gan audzis, gan samazinājies. 2.3. tabulā skaidri iezīmējas pozīcijas, kas ietekmē šādas izmaiņas. Galvenokārt posteni zaudējumi vai peļņa pirms nodokļiem ietekmē pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi un izmaksas, administrācijas izmaksas, kā arī procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas.

Kā redzams 2.3. tabulā, tad uzņēmums četrus no pieciem analizējamiem gadiem ir strādājis ar peļņu. 2014. gads uzņēmumam bija neveiksmīgs, gads noslēdzās ar zaudējumiem, jo lielākais produkcijas iepircējs iegādājās daudz mazāk produkcijas un krasi samazinājās pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi. Turpmākajos gados situācija uzlabojās, kaut arī izmaksas pieaug un ieņēmumi samazinās.

Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskat horizontālā analīzē atklāj, ka uzņēmumam lieli krājumi ar augošu tendenci, pieaug nauda un naudas ekvivalenti, kas liecina par neefektīvu to izmantošanu, ģeopolitiskie notikumi Krievijā ietekmēja uzņēmuma bruto peļņu.

2.3. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata vertikālā analīze

Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata vertikālā analīzē ļauj noteikt, kāds ir katra posteņa īpatsvars kopējā rādītājā.

**AS Grindeks bilances aktīvu procentuālais īpatsvars bilances kopsummā no 2013.
– 2017. gadam⁷⁶**

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Nemateriālie ieguldījumi	0.54	0.63	0.52	0.54	1.02
Nemateriālā vērtība	nav datu	3.15	3.21	2.88	2.98
Pamatlīdzekļi	33.25	39.57	38.79	33.85	33.66
Ieguldījuma īpašumi	6.01	5.67	5.77	4.64	4.99
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	11.15	1.49	1.46	2.73	2.91
Krājumi	7.93	11.86	12.57	11.97	13.98
Debitori	38.75	36.26	37.21	42.42	37.62
Nauda un naudas ekvivalenti	2.37	1.37	0.46	0.98	2.83
Kopā aktīvs	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Analizējot AS Grindeks bilanci, kā kopējais rādītājs tika izvēlēta bilances kopsumma. 2.4. tabulā var redzēt, ka lielāko īpatsvaru bilances aktīvā aizņem pamatlīdzekļi un debitori, lielākoties visu piecu gadu laikā šo posteņu īpatsvars turās vienā līmenī, proti svārstības ir pavisam niecīgas. Nauda un naudas ekvivalenti neaizņem lielu daļu aktīvā, kas var liecināt par to, ka uzņēmums prot lietderīgi izmantot savus naudas līdzekļus.

Postenim krājumi ir tendence pieaugt, kas nav vērtējams pozitīvi, jo tādā veidā uzņēmums iesaldē naudas līdzekļus, kā arī paaugstina glabāšanas izmaksas. AS Grindeks vadībai būtu nepieciešams mainīt savu darbības stratēģiju vai nu ražojot mazāk, vai arī atrodot jaunus pircējus, lai krājumi turpmāk nepieaugtu.

⁷⁶ autores veidota tabula

**AS Grindeks bilances pasīvu procentuālais īpatsvars bilances kopsummā no 2013.
– 2017. gadam⁷⁷**

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Pašu kapitāls	79.42	67.74	69.54	68.28	75.61
Ilgtermiņa kreditori	7.04	7.89	8.20	10.90	9.59
Īstermiņa kreditori	13.53	24.37	22.26	20.81	14.80
Pasīvi kopā	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

2.5. tabulā ir redzams pasīvu posteņu īpatsvars bilances kopsummā, kur vislielāko daļu no bilances aizņem pašu kapitāls, kas svārstās no 67% līdz 79%. Savukārt pašu kapitālā vislielākais īpatsvars ir iepriekšējo gadu nesadalītai peļņai, tā sastāda 60.93%. Otrs lielākais īpatsvars ir īstermiņa kreditoriem, bet visniecīgāko daļu sastāda ilgtermiņa kreditori.

**AS Grindkes ieņēmumu procentuālais īpatsvars kopējos ienākumos no 2013. –
2017. gadam⁷⁸**

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Neto apgrozījums	93.36	96.59	90.17	92.74	94.59
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	6.52	3.23	9.61	7.09	5.05
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	0.12	0.18	0.22	0.17	0.11
Patiesās vērtības izmaiņas	nav datu	nav datu	nav datu	nav datu	0.25
Ieņēmumi kopā	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Kā redzams 2.6. tabulā, tad vislielāko īpatsvaru kopējos ieņēmumos veido neto apgrozījums, otrs lielākais īpatsvars ir pārējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem, bet

⁷⁷ autores veidota tabula

⁷⁸ autores veidota tabula

visniecīgāko daļu kopējos ieņēmumos aizņem procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi. Savukārt patiesās vērtības izmaiņas var būt gan ieņēmumos, gan zaudējumos.

2.7. tabula

AS Grindeks izmaksu procentuālais īpatsvars kopējos izdevumos no 2013. – 2017. gadam⁷⁹

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	42.75	43.27	51.07	47.09	44.75
Pārdošanas izmaksas	22.90	24.92	20.98	21.02	22.65
Administrācijas izmaksas	10.99	12.92	12.97	18.94	19.88
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	23.05	18.45	14.18	11.67	12.47
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	0.23	0.32	0.49	0.41	0.25
Nekustamā īpašuma nodoklis	0.08	0.11	0.30	nav datu	nav datu
Patiesās vērtības izmaiņas	nav datu	nav datu	nav datu	0.87	nav datu
Izdevumi kopā	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

2.7. tabulā aprēķinātie dati liecina, ka gandrīz pusi no kopējiem izdevumiem aizņem pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas. Kā arī ir redzams, ka administrācijas izmaksas ar katru gadu pieaug un drīzumā varētu būt vienā līmenī ar pārdošanas izmaksām, kurām ir otrs lielākais īpatsvars kopējos izdevumos. Niecīgāko daļu aizņem procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas un nekustamā īpašuma nodoklis. Kā jau bija minēts iepriekš, pētot 2.6. tabulas datus, tad dotajā tabulā var redzēt, ka 2016. gadā patiesās vērtības izmaiņas atrodas izmaksu sarakstā, kas apliecina autores iepriekš teikto, ka dotā pozīcija var būt gan kā ieņēmumi, gan izmaksas.

⁷⁹ autores veidota tabula

Bilances un peļņas vai zaudējuma vertikālā analīze atklāj, ka bilances aktīvā lielākais īpatsvars ir pamatlīdzekļiem, debitoriem un krājumiem, tas liecina, ka uzņēmuma brīvie naudas līdzekļi ir iesaldēti šajās pozīcijās, savukārt peļņas vai zaudējuma aprēķinā negatīvi tiek vērtēta pozīcija administrācijas izmaksas, kura ar katru gadu pieaug.

2.4. AS Grindeks finanšu rādītāju analīze

Viens no svarīgākajiem uzņēmuma finansiālā stāvokļa rādītājiem ir maksātspēja, proti spēja laikus un pilnā apmērā nokārtot savas īstermiņa un ilgtermiņa saistības. Maksātspējas jeb kapitāla struktūras rādītāji ir svarīgi kreditoriem, jo tie palīdz noteikt uzņēmuma kredītspēju. Tāpēc šī darba autore AS Grindeks finanšu analīzi sāks ar kapitāla struktūras izvērtēšanu.

2.8. tabula

AS Grindeks kapitāla struktūras rādītāji no 2013. līdz 2017. gadam⁸⁰

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Kapitāla struktūra	0.79	0.68	0.70	0.68	0.76
Saistību koeficients	0.21	0.32	0.30	0.32	0.24
Finanšu svira	0.26	0.48	0.44	0.46	0.32

Apkopojot 2.8. tabulā redzamos datus, autore secina, ka uzņēmumam ir laba finansiālā stabilitāte, jo tas piecu analizējamo gadu laikā lielākoties strādā ar pašu kapitālu un tas praktiski balstās uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu. Saistību koeficienta pieļaujamais lielums ir no 0.5 līdz 1, kā redzams 2.8. tabulā, tad AS Grindeks dotais rādītājs ir krietni zem pieļaujamā lieluma, kas nozīmē, ka uzņēmumam nav grūtību apmaksāt kredītus, kā arī uzņēmums var atļauties piesaistīt papildus aizņemto kapitālu. Finanšu svira parāda, ka uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro pretī stāv vidēji 0.39 aizņemtā kapitāla eiro centi.

Uzņēmuma līdzekļu aprites rādītāji raksturo uzņēmuma līdzekļu izmantošanas efektivitāti. Jo efektīvāk uzņēmums izmantos savus līdzekļus, jo labākus rezultātus tas sasniegs.

⁸⁰ autores veidota tabula

AS Grindeks aprites rādītāji no 2013. līdz 2017. gadam⁸¹

Rādītāji	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Visu aktīvu aprites rādītājs	0.81	0.57	0.52	0.63	0.77
Krājumu aprites rādītājs	4.23	2.61	2.38	2.35	2.53
Krājumu aprite dienās	86	140	154	155	144
Debitoru aprites rādītājs	1.98	1.52	1.42	1.59	1.92
Debitoru aprite dienās	184	240	257	230	190
Kreditoru aprites rādītājs	1.47	0.98	0.93	0.92	1.17
Kreditoru aprite dienās	248	372	392	397	312
Finanšu cikls	22	8	19	-12	22

Visu aktīvu aprites rādītāji laika posmā no 2013. gada līdz 2017. gadam ir pasliktinājušies, par ko liecina 2.9. tabula. Kaut arī pēc 2015. gada rādītājs ir sācis uzlaboties un ir pieaudzis no 0.52, 2015.gadā, līdz 0.77, 2017. gadā, tomēr šis rādītājs tik un tā vērtējams negatīvi, jo tas norāda, ka uzņēmumam ir samazinājušies aktīvu izmantošanas efektivitāte.

Autore secina, ka uzņēmumam AS Grindeks būtu jāpievērš īpaša uzmanība dotajam rādītājam, tā kā tas ir viens no galvenajiem rādītājiem, kas raksturo uzņēmuma darbību. Uzņēmumam būtu nepieciešams izanalizēt, kāpēc aktīvu aprite samazinās un jācenšās to uzlabot.

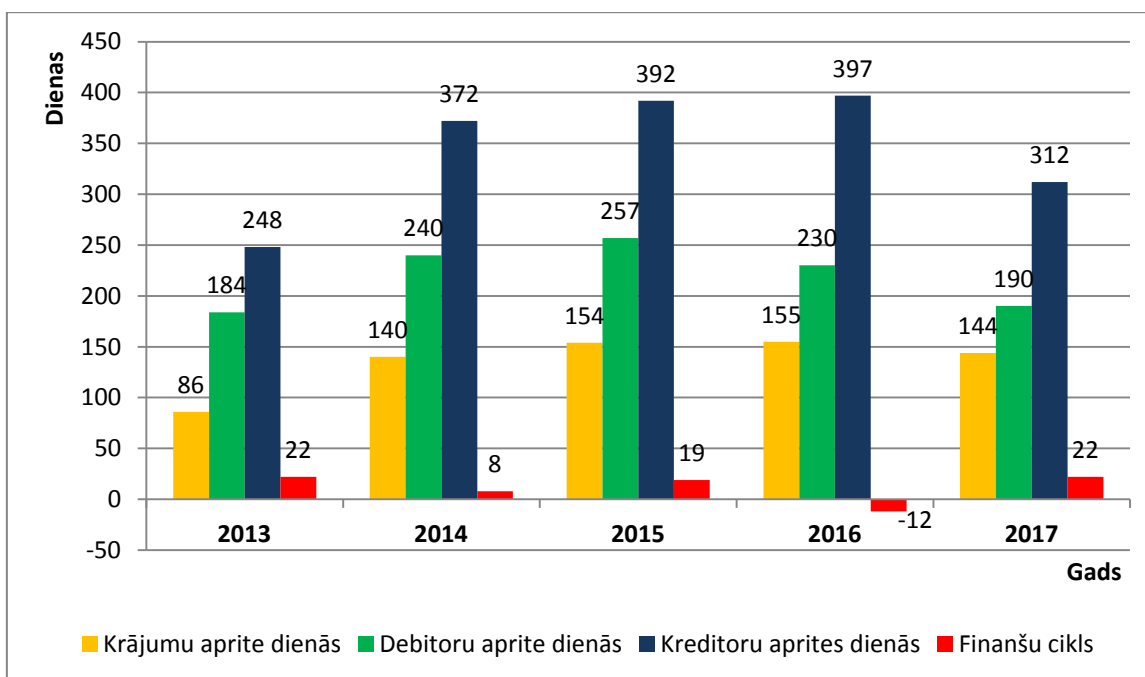
2.9. tabulā redzams, ka ļoti krass kritums ir krājumu aprites rādītājam, kas vērtējams negatīvi, jo liecina, ka uzņēmuma ir pieaudzis krājumu daudzums, tādā veidā iesaldējot naudas līdzekļus. Uzņēmumam nepieciešams pārvērtēt savu darbību, tiem būtu jāražo mazāk,

⁸¹ autores veidota tabula

lai neveidotos lieli krājumi, vai arī jāveido akcijas vai jāsamazina cena, lai produkciju varētu ātrāk pārdot.

Debitoru aprites rādītājs ir pasliktinājies laika posmā no 2014. līdz 2016. gadam, kas arī ir negatīvi vērtējams, jo uzņēmumam tajā laika posmā krasi pieauga pircēju un pasūtītāju parādi. Kaut arī 2017.gadā rādītājs ir audzis, tas tik un tā paliek slikts. Pēc autores domām uzņēmumam būtu nopietni jāpiestrādā pie pircēju un pasūtītāju politikas. Viens no variantiem ir piedāvāt pircējiem un pasūtītājiem atlaidi, ja tie apmaksā rēķinu ātrāk, piemēram, rēķinu var apmaksāt trīs mēnešu laikā, bet ja tas tiek apmaksāts pirmajā mēnesī, tad pircējs saņem 10% atlaidi.

Kreditoru aprites rādītājs ir gan samazinājies, gan pieaudzis. Izvērtējot iegūtos rezultātus, autore secina, ka uzņēmumam ir grūtības sakārtot savas saistības. Lielākoties izmaiņas notiek tāpēc, ka palielinās parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem, kā arī tiek ņemti jauni kredīti. Uzņēmumam būtu jāizvērtē savas spējas laicīgi segt saistības, iespējams atrodot izdevīgākus nosacījumus, vienojoties ar saviem piegādātājiem un bankām.

2.1.att. AS Grindeks krājumu, debitoru un kreditoru aprite dienās no 2013.-2017.gadam⁸²

2.1. attēlā ir redzams, cik dienas ir nepieciešamas, lai uzņēmums atjaunotu savus krājumus, saņemtu naudu no debitoriem un apmaksātu savas saistības. Katrs rādītājs ir audzis, kas nozīmē, ka uzņēmuma ir problēmas, tam lēnāk atjaunojas krājumi, debitori kavē savus

⁸² autores veidots attēls

maksājumus, tiem ir nepieciešamas vidēji 220 dienas, lai apmaksātu rēķinus, kā arī pats uzņēmums nespēj laicīgi apmaksāt savus parādus un kredīta maksājumus. Kā jau tika minēts iepriekš, uzņēmumam būtu jāpievērš ļoti liela uzmanība aprites rādītājiem, lai uzlabotu savu darbību. Uzņēmuma finanšu cikls jeb apgrozāmā kapitāla cikls ir laika periods, kurā notiek naudas līdzekļu aprite. Finanšu cikls no 2013. gada līdz 2016. gadam paātrinājās, bet 2017. gadā nedaudz palēninājās. 2015. gadā uzņēmumam bija nepieciešamas 19 dienas, lai notiktu naudas līdzekļu aprite, kas liecina, ka uzņēmums apmaksāja savus parādus kreditoriem, pirms saņēma naudas līdzekļus no debitoriem. Savukārt 2016. gadā rādītājs bija negatīvs, kas nozīmē, ka vispirms tika saņemta nauda no debitoriem un tikai tad uzņēmums apmaksāja parādus kreditoriem. Kopumā finanšu cikls ir vērtējams pozitīvi un uzņēmums ir spējīgs patstāvīgi tikt galā ar savām saistībām.

Tālāk autore novērtēs AS Grindeks rentabilitāti laika posmā no 2013. līdz 2017. gadam.

2.10. tabula

AS Grindeks rentabilitātes rādītāji laika posmā no 2013. – 2017.gadam⁸³

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
ROS	13.75	-2.15	1.75	11.52	10.42
ROA	11.20	-1.22	0.91	7.31	8.02
ROE	11.93	-2.22	0.96	8.31	8.31

2.10. tabulā redzams, ka 2014. gadā uzņēmumam bija negatīva rentabilitāte, jo gads bija noslēgts ar zaudējumiem. Vislabāk uzņēmumam klājās 2013. gadā, kad uz katru ieņēmuma vienu eiro peļņa bija apmēram 0.14 centi, pēc 2014. gada neveiksmēm uzņēmumam ir grūtības sasniegt iepriekšējo peļņu. Kopumā apgrozījuma rentabilitāte ir vērtējama pozitīvi.

Visaugstākā aktīvu rentabilitāte bija 2013. gadā, 11.20%, liels kritums bija 2014. gadā un sākot ar 2015. gadu ROA atkal pieaug. 2017. gadā uz vienu aktīvā ieguldīto eiro uzņēmumam bija 0.08 centu peļņa. Pašu kapitāla rentabilitāte pēc 2013. gada arī ir samazinājusies un 2017. gadā uz vienu īpašniekiem ieguldīto eiro pašu kapitālā peļņa bija 0.08 centi.

Kopumā uzņēmuma rentabilitāte ir vērtējama pozitīvi, tā kā tā ir augstāka par kopējo farmācijas nozares rentabilitāti 4%, par ko liecina Firmas.lv⁸⁴ datu bāzē pieejamā informācija.

⁸³ autores veidota tabula

⁸⁴ <https://www.firmas.lv/lbgpp/2017/raksti/1000000440432>

Kā pēdējos autore izvērtēs likviditātes rādītājus, kas parāda uzņēmuma spēju jebkurā laikā segt savas īstermiņa saistības.

2.11. tabula

AS Grindeks likviditātes rādītāji laika posmā no 2013.-2017. gadam⁸⁵

Rādītāji	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Absolūtā likviditāte	0.17	0.06	0.02	0.05	0.19
Starpposmu likviditāte	3.04	1.54	1.70	2.09	2.73
Kopējā likviditāte	3.62	2.03	2.26	2.66	3.68

Absolūtā likviditāte normālos saimniekošanas apstākļos svārstās no 0.1 līdz 0.7, AS Grindeks 2013. un 2017. gados šis rādītājs bija normas robežās, skatīt 2.11.tabulu, savukārt 2014. un 2015.gados rādītājs bija zem robežas, kas nozīmē, ka uzņēmumam bija problēmas segt savas īstermiņa saistības. Savukārt starpposmu likviditātei jābūt robežās no 0.8 līdz 1.0, uzņēmumam starpposmu likviditāte ir krietni virs robežas, kas nozīmē, ka uzņēmums strādā ar zemu finansiālo risku un tam ir labas iespējas piesaistīt līdzekļus no ārienes. Visbeidzot kopējās likviditātes izmantotais normatīvs ir 1.5-2, aplūkojot 2.11. tabulā apkopotos datus var redzēt, ka AS Grindeks kopējās likviditātes koeficients ir virs divi no 2014. līdz 2016. gadam, kā arī koeficientam ir augoša tendence. 2017. gadā tas ir 3.68, kas jau liecina, ka uzņēmuma ir aktīvu vadības problēmas un apgrozāmie līdzekļi netiek efektīvi izmantoti, tā kā uzņēmumam ir liels krājumu apjoms, pieauga nauda un naudas ekvivalenti, kā arī ir liels debitoru parāds.

⁸⁵ autores veidota tabula

3. AS OLAINFARM FINANŠU DARBĪBAS RĀDĪTĀJU ANALĪZE

3.1. AS Olainfarm vispārējs raksturojums

AS “Olainfarm” ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Baltijas valstīs ar 45 gadu pieredzi medikamentu un ķīmiski farmaceitisko produktu ražošanā. 1965. gada 4. decembrī Latvijas PSR Ministru padome pieņēma lēmumu par Olaines ķīmiski – farmaceitiskās rūpniecības būvniecību un 1968. gadā sāka tās celtniecību. Pašreizējo nosaukumu uzņēmums ieguva 1997. gadā, kad tas tika privatizēts un reorganizēts par akciju sabiedrību.

AS Olainfarm strādā vairāk kā 1000 profesionālu darbinieku. Pats uzņēmums aizņem 48 ha un atrodas tuvu lielceļam un lidostai. Savu produkciju tas eksportē uz vairāk kā 50 valstīm, no kurām lielākie eksporta tirgi ir Krievija, Ukraina, Baltkrievija, Nīderlande, Kazahstāna, Uzbekistāne un Vācija, un tikai 15% tiek realizēti Latvijā. Kā arī no ražotnes tālākais eksporta tirgus ir Austrālija.

Uzņēmuma produktu portfelis sastāv no vairāk nekā 60 gatavo zāļu formām, 25 aktīvām farmaceitiskām vielām un vairāk nekā 20 starpproduktiem. “Olainfarm” meitasuzņēmumi atrodas Latvijā, Baltkrievijā, Krievijā, Lietuvā, Turcijā, Azerbaidžānā, Igaunijā, Čehijā un Kirgizstānā, pārstāvniecības – Krievijā, Ukrainā, Baltkrievijā, Tadžikistānā, Kazahstānā, Albānijā, Armēnijā, Gruzijā, Kosovā, Mongolijā un Uzbekistānā, pārstāvji – ASV, Serbijā, Turkmenistānā, Moldovā, Zviedrijā un Dienvidaustrumāzijā.⁸⁶

AS „Olainfarm” strādā pēc NASDAQ OMX fondu biržas izstrādātajiem korporatīvās pārvaldības principiem, nodrošinot uzņēmuma darbību un pārvaldību visu akcionāru interesēs un sekmējot tā vērtības pieaugumu.

AS Olainfarm padome sastāv no pieciem cilvēkiem – tās priekšsēdētājs ir Ivars Godmanis, viņa vietniece Valentīna Andrējeva, kā arī trīs padomes locekļi – Gunta Veismane, Aleksandrs Raicis un Andis Krūmiņš. Nevienam no padomes nepieder AS Olainfarm akcijas.

Kā jebkuram uzņēmumam arī AS Olainfarm ir sava misija un uzņēmuma vīzija. Uzņēmuma misija skan šādi – AS „Olainfarm” ir viens no lielākajiem gatavo zāļu un farmaceitisko pusproduktu ražotājiem Baltijā. Viņu darbības pamatprincips ir ražot uzticamus un efektīvus augstākās kvalitātes produktus visai pasaulei. Uzņēmums vēlamies veidot godīgu un konstruktīvu sadarbību ar saviem klientiem – pacientiem, ārstiem, farmaceitiem un

⁸⁶ <http://olainfarm.lv/lv/olainfarm/par-olainfarm/>

sadarbības partneriem. Savu mērķu sasniegšanai veido augsti kvalificētu, sociāli aizsargātu un labi motivētu darbinieku komandu. Uzņēmuma prioritāte ir videi draudzīga ražošanas procesa organizācija un pastāvīga kompānijas vērtības palielināšana.

Uzņēmuma vīzija ir kļūt par vadošo gatavo zāļu un ķīmiski – farmaceitisko produktu ražotāju Baltijā, kura produkcija ir pazīstama visā pasaulē.

Lai uzzinātu cik sekmīgi darbojas uzņēmums un vai tas spēs kļūt par vadošo gatavo zāļu un ķīmiski – farmaceitisko produktu ražotāju Baltijā, darba autore veiks AS Olainfarm finanšu analīzi laika posmā no 2013. līdz 2017. gadam.

3.2. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata horizontālā analīze

AS Olainfarm izvērtēšana sāksies ar bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata horizontālo analīzi laika posmā no 2013. līdz 2017. gadam, kas iezīmēs dažādu posteņu tendences šajā periodā. Procentuālās izmaiņas tiks rēķinātas attiecinot pārskata gada rezultātus pret iepriekšējā gada rezultātiem.

3.1. tabula

AS Olainfarm bilances aktīvu procentuālās izmaiņas no 2013. – 2017. gadam⁸⁷

Postenis	2013 EUR '000	2014 EUR '000	Izmaiņas %	2015 EUR '000	Izmaiņas %	2016 EUR '000	Izmaiņas %	2017 EUR '000	Izmaiņas %
Nemateriālie aktīvi	17674	18848	6.64	20591	9.25	31860	54.73	37042	16.26
Pamatlīdzekļi	26926	34674	28.78	35579	2.61	40943	15.08	42562	3.95
Ieguldījuma īpašumi	nav datu	nav datu	nav datu	nav datu	nav datu	1963	-	2731	39.12
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	211	4234	1906.64	4910	15.97	6514	32.67	2704	-58.49
Krājumi	16292	18693	14.74	20990	12.29	24011	14.39	24710	2.91
Debitori	32628	28219	-13.51	30487	8.04	36124	18.49	34280	-5.10
Nauda	2097	2055	-2.00	5574	171.24	3165	-43.22	3158	-0.22

⁸⁷ autores veidota tabula

3.1. tabulā ir redzams, ka AS Olainfarm nemateriālie aktīvi visu analizējamo laika posmu ir auguši, lielākais pieaugums bija 2016.gadā, tas sastādīja 54.73%. Galvenokārt izmaiņas ir balstītas uz nemateriālās vērtības pieaugumu, tā kā 2016. gadā uzņēmums savā īpašumā iegādājās aptiekas – „Rūpes Farm Aptieka”, „Stefānijas Aptieka”, „FB1”, „Gostiņu Aptieka” un „Avril18”, kā arī iegādājās ražošanas uzņēmumus un ārstniecības iestādes – „Kiwi Cosmetics”, „Tonus Elast”, „NPK Biotest” un „Klīnika Diamed”.

Pamatlīdzekļiem novērojama augoša tendence, 2014. un 2016. tie ir auguši vairāk, nekā 2015. un 2017. gados. 2016. gadā iegādātie īpašumi ne tikai ietekmēja nemateriālo aktīvu izmaiņas, bet arī pamatlīdzekļu, tā kā notika visu pozīciju pārvērtēšana, nāca klāt jauni zemes gabali, ēkas, iekārtas un mašīnas u.c., pamatlīdzekļi pieauga par 15.08%.

Ieguldījuma īpašumi pirmo reizi bilancē parādījās 2016. gadā, jo tad koncerns ieguva pilnu kontroli pār uzņēmumu First Class Lounge Samui Ltd, kas reģistrēts Taizemē un ir īpaši dibināts ieguldījuma īpašuma iegādei, pabeigšanai, izmantošanai un pārdošanai. Ieguldījuma īpašums sastāv no atpūtas nama. Postenis 2017. gadā ir pieauga par 39.12%, autore pieļauj, ka pieaugums ir saistīts ar atpūtas nama būvniecības pabeigšanu.

Krass ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pieaugums 2014. gadā ir izskaidrojams ar to, ka mainījās bilances pozīciju daudzums, 2013. gadā zem ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem atradās tikai divas pozīcijas, no kurām tikai bija ieguldījums, savukārt 2014. gadā bija jau 5 pozīcijas. Kā arī šis postenis ir pirmais, kurā ir novērots samazinājums 2017. gadā. Šādu izmaiņu iemesls ir aizdevumu vadībai, darbiniekiem un akcionāriem samazinājums, autoresprāt, tas ir saistīts ar to, ka no 2017. gada 12.maijā OOO „Medical Development Agency” vairs nav AS Olainfarm saistītā persona un darījumi ar šo uzņēmumu nav iekļauti pārskatā.

Krājumiem ir augoša tendence, diezgan būtiski tie ir auguši laika posmā no 2014. līdz 2016. gadam, bet 2017. gadā pieaugums bija pavisam neliels. Uzņēmumam visu analizējamo laiku pieaug izejvielas un materiāli, nepabeigtie ražojumi, kā arī gatavie ražojumi un preces pārdošanai, kas nav laba pazīme, jo liecina par grūtībām preces realizēšanā un naudas iesaldēšanu.

Debitori 2014. un 2017. gadā samazinājās, tā kā pircēju un pasūtītāju parādi un citu saistīto uzņēmumu parādi, avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas, citi debitori un ienākuma nodoklis samazinājās. 2016.gadā bija krass pieaugums pateicoties pircēju un pasūtītāju un citu saistīto uzņēmumu parādu pieaugumam par 7147000 eiro, papildus tam

pieauga arī citi debitori par 297000 eiro. Viennozīmīgi tik krasas izmaiņas nav vērtējamas pozitīvi.

Postenis nauda četrus no pieciem gadiem ir samazinājies, vienīgi 2015. gadā bija liels pieaugums, kad naudas līdzekļi pieauga 2.7 reizes, lielākoties tāpēc, ka uzņēmumā pieauga naudas vienības RUB un USD.

3.2. tabula

AS Olainfarm bilances pasīvu procentuālās izmaiņas no 2013. līdz 2017. gadam⁸⁸

Pozīcija	2013 EUR '000	2014 EUR '000	Izmaiņas %	2015 EUR '000	Izmaiņas %	2016 EUR '000	Izmaiņas %	2017 EUR '000	Izmaiņas %
Pašu kapitāls	61987	73045	17.84	88348	20.95	96663	9.41	98662	2.07
Ilgtermiņa kreditori	12864	14126	9.81	13163	-6.82	24635	87.15	18153	-26.31
Īstermiņa kreditori	20977	19552	-6.79	16620	-15.00	23282	40.08	30372	30.45

Pašu kapitālam ir augoša tendence, par ko liecina 3.2. tabulas dati, pieaugums ir attiecināms uz to, ka uzņēmums strādā tikai ar peļņu, kura pieaug, un kuru pilnībā vai daļēji novirza uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu.

Ilgtermiņa kreditoriem bija krass pieaugums 2016. gadā, tā kā tika paņemts jauns aizņēmums no „Nordea bank AB” un kredītlīnija no AS „ABLV Bank”, pieauga arī atliktā uzņēmuma ienākuma nodokļa saistības, izmaiņas ietekmēja pagaidu atšķirība starp pamatlīdzekļu vērtību bilancē un nodokļa aprēķina mērķiem pieaugums. Pieauga atliktā nodokļa saistības uzņēmējdarbības apvienošanās rezultātā, kā arī pieauga uzkrājums lēnā apgrozījuma krājumiem. Savukārt 2017. gadā ilgtermiņa kreditori būtiski samazinājās, jo uzņēmums dzēsa atliktā uzņēmuma ienākuma nodokļa saistības, kā arī par 2.9 miljoniem eiro samazinājās aizņēmumi no kredīt iestādēm.

Īstermiņa kreditori 2014. un 2015. gados ir samazinājušies, bet 2016. un 2017. gados pieauguši. Šādas izmaiņas lielākoties ietekmē tādas pozīcijas kā aizņēmumi no kredītiestādēm, no pircējiem saņemtie avansa maksājumi, parādi piegādātājiem un

⁸⁸ autores veidota tabula

darbuņēmējiem, asociētajiem un citiem saistītajiem uzņēmumiem, nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Īstermiņa kreditoru pieaugums nav vērtējams pozitīvi.

3.3. tabula

AS Olainfarm peļņas vai zaudējumu pārskata procentuālās izmaiņas no 2013. – 2017. gadam⁸⁹

Poatenis	2013 EUR '000	2014 EUR '000	Izmaiņas %	2015 EUR '000	Izmaiņas %	2016 EUR '000	Izmaiņas %	2017 EUR '000	Izmaiņas %
Neto									
apgrozījums	77956	93654	20.14	97392	3.99	110693	13.66	122078	10.29
Pārdotās									
produkcijas									
ražošanas	25040	29683	18.54	32315	8.87	40855	26.43	47240	15.63
izmaksas									
Bruto peļņa	52916	63971	20.89	65077	1.73	69838	7.32	74838	7.16
Pārdošanas									
izmaksas	23507	28356	20.63	28202	-0.54	31733	12.52	38228	20.47
Administrācijas									
izmaksas	14291	16198	13.34	18965	17.08	19735	4.06	23525	19.20
Pārējie									
saimnieciskās									
darbības	3267	1788	-45.27	2715	51.85	3080	13.44	2601	-15.55
ieņēmumi									
Pārējās									
saimnieciskās									
darbības	2464	2974	2.70	1957	-34.20	9766	399.03	3677	-62.35
izmaksas									
Asociēto									
sabiedrību	208	153	-26.44	118	-22.88	63	-46.61	114	80.95
peļņas daļa									
Finanšu									
ieņēmumi	145	187	20.97	262	40.11	3479	1227.86	237	-93.19
Finanšu									
izmaksas	1391	4728	238.90	1404	-70.30	307	-78.13	2303	650.16
Peļņa pirms									
nodokļiem	14883	13843	-6.99	17644	27.46	14919	-15.44	10057	-32.59
Uzņēmuma									
ienākuma	2151	2266	5.35	2110	-6.88	2883	36.64	1804	-37.43
nodoklis									
Atliktais									
uzņēmumu									
ienākuma	131	657	401.53	245	-62.71	450	83.67	3379	650.89
nodoklis									
Pārskata									
perioda peļņa	12601	12234	-2.91	15289	24.97	11586	-24.22	11632	0.40

⁸⁹ autores veidota tabula

Uzņēmuma neto apgrozījumam un pārdotās produkcijas ražošanas izmaksām ir augoša tendence, skatīt 3.3. tabulu, var redzēt, ka pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas pieaug apmēram uz pusi vairāk nekā neto apgrozījums, kas būtiski samazina uzņēmuma peļņu, bet nerada zaudējumus, tā kā visu analizējamo laika periodu uzņēmums ir guvis peļņu.

Izmaksu pozīcijas ir gan augušas, gan samazinājušās. Vislielākais pieaugums bijis pozīcijā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas 2016. gadā. Pozīcija pieauga gandrīz par 400%. Tik krasas izmaiņas notika tāpēc, ka postenī tika ietverts atzītais uzkrājums nedrošajiem parādiem. Lielākais parādnieks ir uzņēmums OOO"Olfa", kas no 2016.gada augusta vairs nav Koncerna saistītā persona un parāds sastāda 8803 tūkstošus eiro. Visvairāk samazinājās postenis finanšu izmaksas 2016. gadā pateicoties tam, ka uzņēmumam šajā periodā nebija zaudējumu no valūtas kursa svārstībām.

Ieņēmumu pozīcijām arī ir novērojams kritums un pieaugums. Arī šeit vislielākais pieaugums bijis 2016. gadā, tad pieauga postenis finanšu ieņēmumi, tas balstīts uz ieņēmumiem no valūtas kursa svārstībām un procentu ieņēmumiem par aizdevumiem. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi 2014. gadā samazinājās par 45%, tā kā uzņēmums pārdeva ilgtermiņa ieguldījumus, apgrozāmos līdzekļus, kā arī samazinājās analīžu veikšanas pakalpojumi.

Pārskata perioda peļņa visstraujāk pieauga 2015.gadā, bet 2016. gadā tik pat strauji samazinājās un jau 2017.gadā tās pieaugums bija pavisam niecīgs, vien 0.4%. Kopumā izmaiņas ir vērtējamas pozitīvi un uzņēmums spēj veiksmīgi strādāt un gūt peļņu, neskatoties uz izmaksu un ieņēmumu izmaiņām.

3.3. Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata vertikālā analīze

Bilances un peļņas vai zaudējuma pārskata vertikālā analīze ļauj noteikt, kāds ir katra posteņa īpatsvars kopējā rādītājā.

3.4. tabula

AS Olainfarm bilances aktīvu procentuālais īpatsvars bilances kopsummā no 2013. -2017.gadam⁹⁰

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Nemateriālie aktīvi	18.44	17.66	17.43	22.04	25.17
Pamatlīdzekļi	28.10	32.49	30.12	28.32	28.92
Ieguldījuma					
īpašumi	nav datu	nav datu	nav datu	1.36	1.86
Ilgtermiņa finanšu					
ieguldījumi	0.22	3.97	4.16	4.51	1.84
Krājumi	17.00	17.52	17.77	16.61	16.79
Debitori	34.05	26.44	25.81	24.99	23.29
Nauda	2.19	1.93	4.72	2.19	2.15
Kopā aktīvi	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Kā rāda 3.4. tabulas dati, tad iezīmējas trīs posteņi ar vienlīdz lielu īpatsvaru, tie ir pamatlīdzekļi, nemateriālie aktīvi un debitori. Mazākais īpatsvars ir ieguldījumu īpašumiem. Kopumā var novērot minimālas svārstības, nevienā no posteņiem nav notikušas ļoti krāsas izmaiņas, kas varētu liecināt, ka uzņēmums ir atradis optimālu darbības līmeni.

⁹⁰ autores veidota tabula.

**AS Olainfarm bilances pasīvu īpatsvars bilances kopsummā no 2013. -2017.
gadam⁹¹**

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Pašu kapitāls	64.69	68.44	74.79	66.86	67.03
Īltermiņa kreditori	13.42	13.24	11.14	17.04	12.33
Īstermiņa kreditori	21.89	18.32	14.07	16.10	20.63
Pasīvi kopā	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

3.5. tabulā ir redzams, ka lielākais īpatsvars ir pašu kapitālam, 2015. gadā tas pieauga visvairāk, pārējos analizējamos gados pašu kapitāls svārstījās no 64% līdz 68%. Gan ilgtermiņa kreditoriem, gan īstermiņa kreditoriem ir aptuveni vienāds īpatsvars. Īstermiņa kreditori 2017.gadā sastādīja gandrīz 21%, kas nozīmē, ka uzņēmumam nesanāca laicīgi segt savas īstermiņa saistības. Savukārt 2016.gadā uzņēmumam radās problēmas ar ilgtermiņa kreditoriem, tad bija visaugstākais īpatsvars bilances kopsummā.

⁹¹ autores veidota tabula

**AS Olainfarm ieņēmumu procentuālais īpatsvars kopējos ienākumos no 2013. –
2017. gadam⁹²**

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Neto apgrozījums	95.56	97.11	96.92	94.36	88.28
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4.00	1.85	2.70	2.63	2.36
Asociēto sabiedrību peļņas daļa	0.25	0.16	0.12	0.05	0.12
Finanšu ieņēmumi	0.18	0.19	0.26	2.97	0.06
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	nav datu	nav datu	nav datu	nav datu	0.01
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	nav datu	0.68	nav datu	nav datu	9.17
Ieņēmumi kopā	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Kā redzams 3.6. tabulā, tad AS Olainfarm visvairāk ieņēmumus gūst no neto apgrozījuma, vidēji tas sastāda 94.45%. Savukārt vismazākais īpatsvars ir asociēto sabiedrību peļņas daļai un finanšu ieņēmumiem, lai gan 2016. gadā finanšu ieņēmumu īpatsvars no 0.26% pieauga līdz 2.97%, bet tad 2017. samazinājās aizņemot tikai 0.06% no kopējiem ienākumiem. Kā arī 2017. gada finanšu pārskatā ir uzrādīts, ka arī no uzņēmuma ienākuma nodokļa un atliktā uzņēmuma ienākuma nodokļa AS Olainfarm ir guvis ieņēmumus.

⁹² autore veidota tabula

AS Olainfarm izmaksu procentuālais īpatsvars kopējos izdevumos no 2013. – 2017. gadam⁹³

Postenis	2013 %	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	36.51	35.25	37.93	38.64	40.13
Pārdošanas izmaksas	34.28	33.67	33.10	30.01	36.35
Administrācijas izmaksas	20.84	19.24	22.26	18.67	21.55
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	3.01	3.53	2.30	9.24	0.70
Finanšu izmaksas	2.03	5.61	1.65	0.29	1.26
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	3.14	2.69	2.48	2.73	nav datu
Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	0.19	nav datu	0.29	0.43	nav datu
Izdevumi kopā	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

3.7. tabulā iezīmējas trīs pozīcijas ar vislielāko īpatsvaru, tā ir pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, pārdošanas izmaksas un administrācijas izmaksas. Tām ir tendence pieaugt, kas liecina, ka uzņēmumam ir augušas mārketinga, transporta, komandējuma, telpu nomas, sakaru izmaksas, kā arī atlīdzība par darbu un valsts sociālās apdrošināšanas izmaksas.

Niecīgākais īpatsvars ir atliktajam uzņēmuma ienākuma nodoklim, kas vidēji sastāda 0.30%.

Nākošajā apakšnodaļā autore veiks uzņēmuma AS Olainfarm analīzi izmantojot finanšu analīzes rādītājus.

⁹³ autores veidota tabula

3.4. AS Olainfarm finanšu rādītāju analīze

AS Olainfarm finanšu rādītāju analīzi autore sāks ar maksātspējas analīzi, tāpat kā analizējot AS Grindeks.

3.8. tabula

AS Olainfarm kapitāla struktūras rādītāji no 2013. līdz 2017.gadam⁹⁴

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Kapitāla struktūra	0.65	0.68	0.75	0.67	0.67
Saistību koeficients	0.35	0.32	0.25	0.33	0.33
Finanšu svira	0.55	0.46	0.34	0.50	0.49

Uzņēmums piecu analizējamo gadu laikā strādā ar pašu kapitālu, par ko liecina 3.8. tabulas dati, kā arī pašu kapitāls praktiski balstās uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu. Autore secina, ka uzņēmumam ir laba finansiālā stabilitāte. Kā zināms saistību koeficienta pieļaujamais lielums ir no 0.5 līdz 1.0, aplūkojot tabulas datus, var redzēt, ka AS Olainfarm saistību koeficients svārtās no 0.25 līdz 0.35, kas nozīmē, ka uzņēmumam nav grūtību apmaksāt kredītus un tas var atļauties piesaistīt papildus aizņemto kapitālu. Finanšu svira rāda, ka uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro pretī stāv no 0.34 līdz 0.55 aizņemtā kapitāla centiem.

Kā nākošie tiks analizēti aprites rādītāji, kas parādīs cik efektīvi uzņēmums izmanto savus līdzekļus.

⁹⁴ autores veidota tabula

AS Olainfarm aprites rādītāji no 2013. līdz 2017. gadam⁹⁵

Rādītāji	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Visu aktīvu aprites rādītājs	0.58	0.92	0.87	0.84	0.84
Krājumu aprites rādītājs	1.85	1.70	1.63	1.82	1.94
Krājumu aprite dienās	197	215	224	201	188
Debitoru aprites rādītājs	2.51	1.54	3.32	3.32	3.47
Debitoru aprite dienās	145	237	110	110	105
Kreditoru aprites rādītājs	0.93	0.88	1.02	1.06	0.98
Kreditoru aprite dienās	392	415	358	344	372
Finanšu cikls	-50	37	-24	-33	-79

Uzņēmuma visu aktīvu aprites rādītājs pēdējos trīs gadus ir bijis gandrīz nemainīgs, skatīt 3.9. tabulu, 2014. Salīdzinot ar AS Grindeks, kas ir galvenais konkurents, tad AS Olainfarm atrodas labākā pozīcijā, kaut arī rādītāji nav ļoti labi un uzņēmums nespēj efektīvi izmantot savus aktīvus. Autore iesaka uzņēmumam uzlabot aktīvu izmantošanas efektivitāti, kas savukārt paaugstinās uzņēmuma darbības ienesīgumu.

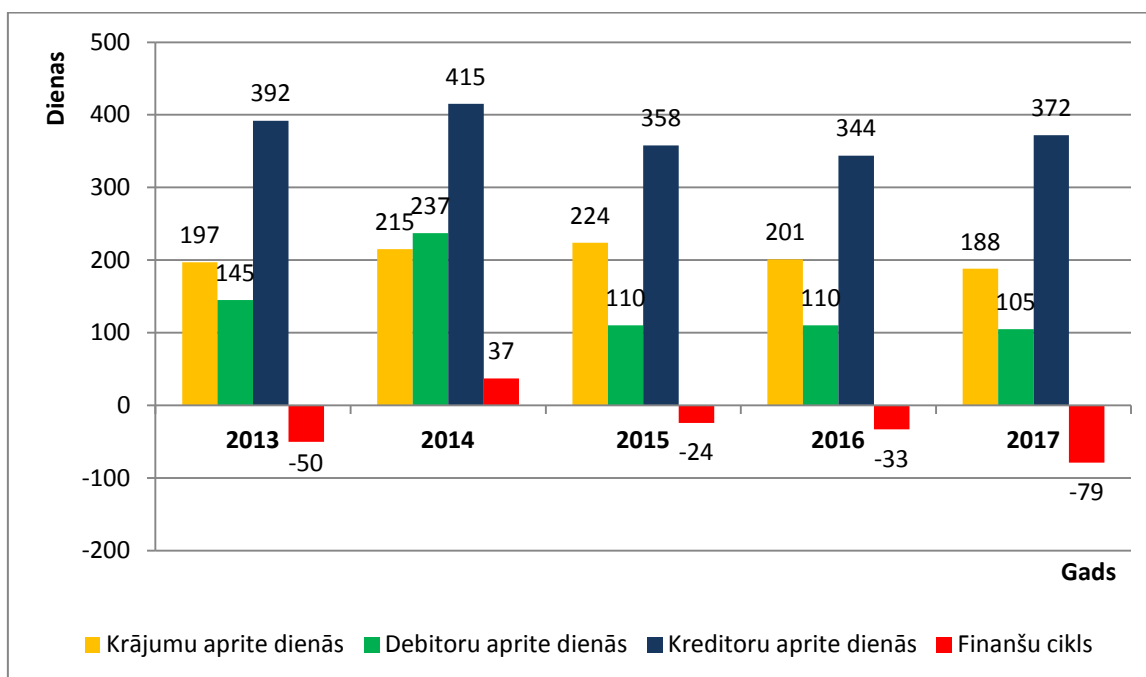
Krājumu aprites rādītājs piecu analizējamo gadu laikā ir audzis, kas nozīmē, ka uzņēmumam samazinās krājumu daudzums, tajos netiek iesaldēts daudz naudas līdzekļu un krājumu aprite nenotiek ļoti lēni. Tomēr uzņēmumam būtu nepieciešams vēl samazināt krājumu daudzumu, lai tie apritētu daudz ātrāk un uzņēmumam būtu vēl vairāk brīvo līdzekļu.

Arī debitoru aprites rādītājs ir uzlabojies. Vislabākais rādītājs bija 2017.gadā, kas sastādīja 3.47, savukārt 2014.gadā tas ir vissliktākajā līmenī – 1.54. Šie rādītāji liecina, ka

⁹⁵ autores veidota tabula

uzņēmumam nav problēmu ar pircēju un pasūtītāju parādu atgūšanu. Tomēr darba autore uzņēmumam ieteiktu pārskatīt uzņēmuma debitoru politiku, izveidojot uzņēmumam un debitoriem vēl pievilcīgākus nosacījumus, kas paātrinās parādu samaksu un uzlabos uzņēmuma rādītājus.

Pētot kreditoru aprites rādītāju, autore secina, ka uzņēmuma ir problēmas ar savu saistību segšanu. Laika posmā no 2013. gada līdz 2016. gadam rādītājs ir uzlabojies, bet 2017. gadā tas ir pasliktinājies. Lielākoties izmaiņas ir balstītas uz piegādātāju parādu pieaugumu un aizņēmumiem no kredītiestādēm. Uzņēmumam būtu jāizvērtē savas spējas segt saistības. Ja uzņēmums spētu uzlabot krājumu un debitoru aprites rādītājus, tam būtu vairāk brīvu naudas līdzekļu, kas ļautu segt saistības un uzlabot kreditoru aprites rādītāju.

3.1.att. AS Olainfarm krājumu, debitoru un kreditoru aprite dienās no 2013. - 2017. gadam⁹⁶

Vērtējot 3.1. attēlā redzamos datus, var secināt, ka uzņēmuma ir nepieciešams ilgs laiks, lai pilnībā atjaunotu krājumus, debitorus un kreditorus. Visilgākais laiks ir nepieciešams kreditoru saistību dzēšanai, vidēji ir nepieciešamas 376 dienas, lai sakārtotu savas saistības, kas ir krietni pādaudz. Kopumā uzņēmuma aprites rādītāji ir vērtējami negatīvi un uzņēmumam ir nepieciešams pievērst šiem rādītājiem lielu uzmanību. Savukārt vērtējot finanšu ciklu redzams, ka četrus no pieciem analizējamiem gadiem rādītājs ir negatīvs, kas

⁹⁶ autores veidots attēls

liecina, ka uzņēmums ātri saņem naudas līdzekļus no debitoriem, tas ir balstīts uz debitoru aprites rādītāja samazinājumu. Toties 2014. gadā finanšu cikls sastādīja 37 dienas, jo krasi pieauga gan debitoru aprite, gan kreditoru aprites rādītājs. AS Olainfarm finanšu cikls ir vērtējams pozitīvi tā kā uzņēmums saviem spēkiem tik galā ar savām saistībām. Tālāk tiks aprēķināti AS Olainfarm rentabilitātes rādītāji.

3.10. tabula

AS Olainfarm rentabilitātes rādītāji laika posmā no 2013. līdz 2017. gadam⁹⁷

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
ROS	19.09	14.78	18.12	13.48	8.24
ROA	11.00	13.67	15.69	11.36	6.89
ROE	22.24	18.12	18.95	12.52	11.91

3.10. tabulā ir atspoguļota informācija par pārdošanas, aktīvu un pašu kapitāla rentabilitāti. Pārdošanas rentabilitāte ir samazinājusies un 2017. gadā no visiem ieņēmumiem tikai 8% bija peļņa, bet 92% aizgāja uz izmaksām. Aktīvu rentabilitāte ir gan augusi, gan samazinājusies, vislielāka peļņa bija 2015. gadā, kad uzņēmums uz vienu aktīvā ieguldīto eiro ieguva apmēram 0.16 eiro centu peļņu. 2017. gadā aktīvu atdeve bija mazāka un uzņēmums uz 1 aktīvā ieguldīto eiro ieguva 0.06 eiro centu peļņu.

Pašu kapitāla rentabilitātei ir tendence samazināties, 2013. gadā uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro uzņēmuma īpašnieki ieguva 0.22 eiro centu peļņu, kas 2017. gadā saruka līdz apmēram 0.12 eiro centiem. Kopumā AS Olainfarm rentabilitāte ir vērtējama pozitīvi, tā kā rādītāji ir virs farmācijas nozares rentabilitātes.

Visbeidzot būs aprēķināti AS Olainfarm likviditātes rādītāji, kas parādīs cik sekmīgi uzņēmumus spēj dzēst savas īstermiņa saistības.

⁹⁷ autores veidota tabula

AS Olainfarm likviditātes rādītāji no 2013. līdz 2017. gadam⁹⁸

Rādītāji	2013.gads	2014.gads	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Absolūtā likviditāte	0.10	0.11	0.34	0.14	0.10
Starpposmu likviditāte	1.66	1.55	2.17	1.69	1.23
Kopējā likviditāte	2.43	2.50	3.43	2.72	2.05

Literatūras avotos tiek lēsts, ka labs absolūtās likviditātes rādītājs ir robežās no 0.1 – 0.7, kā redzams 3.11. tabulā, tad AS Olainfarm rādītājs visu analizējamo laika periodu bijis normas robežās, kas nozīmē, ka uzņēmumam ir pietiekoši daudz brīvo naudas līdzekļu, lai segtu savas īstermiņa saistības.

Kā jau tika minēts, analizējot AS Grindeks, starpposmu likviditātes robežas ir no 0.8 līdz 1.0. Uzņēmumam AS Olainfarm dotais likviditātes rādītājs atrodas virs pieņemtām robežām, kas liecina, ka uzņēmumam nav augsta finansiālā riska un tas varētu piesaistīt papildus finansējumu no ārienes.

Visbeidzot kopējā likviditāte nav vērtējama pozitīvi, jo rādītāji atrodas virs pieņemta normatīva, 1.5 – 2.00, kas norāda uz to, ka apgrozāmie līdzekļi netiek efektīvi izmantoti un tas noved pie aktīvu vadības problēmām.

Pēc AS Olainfarm veiktās finanšu analīzes autore secina, ka uzņēmums strādā izmantojot pašu kapitālu, kas ir balstīts uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu, par ko liecina kapitāla struktūras rādītāji. Uzņēmumam ir neefektīva aktīvu izmantošana, par ko liecina aprites rādītāji, pat neskatoties uz to, ka starpposmu likviditāte ir normas robežās un pieļauj uzņēmumam piesaistīt papildus finansējumu no ārienes, uzņēmumam būtu jāatturās no tā, jo tam ir grūtības laicīgi segt savas saistības un tas vēl vairāk pasliktinās aprites rādītājus. Savukārt rentabilitātes rādītāji ir pozitīvi vērtējami, tā kā atrodas virs farmācijas nozares rādītāja, kas 2016.gadā bija 4%.

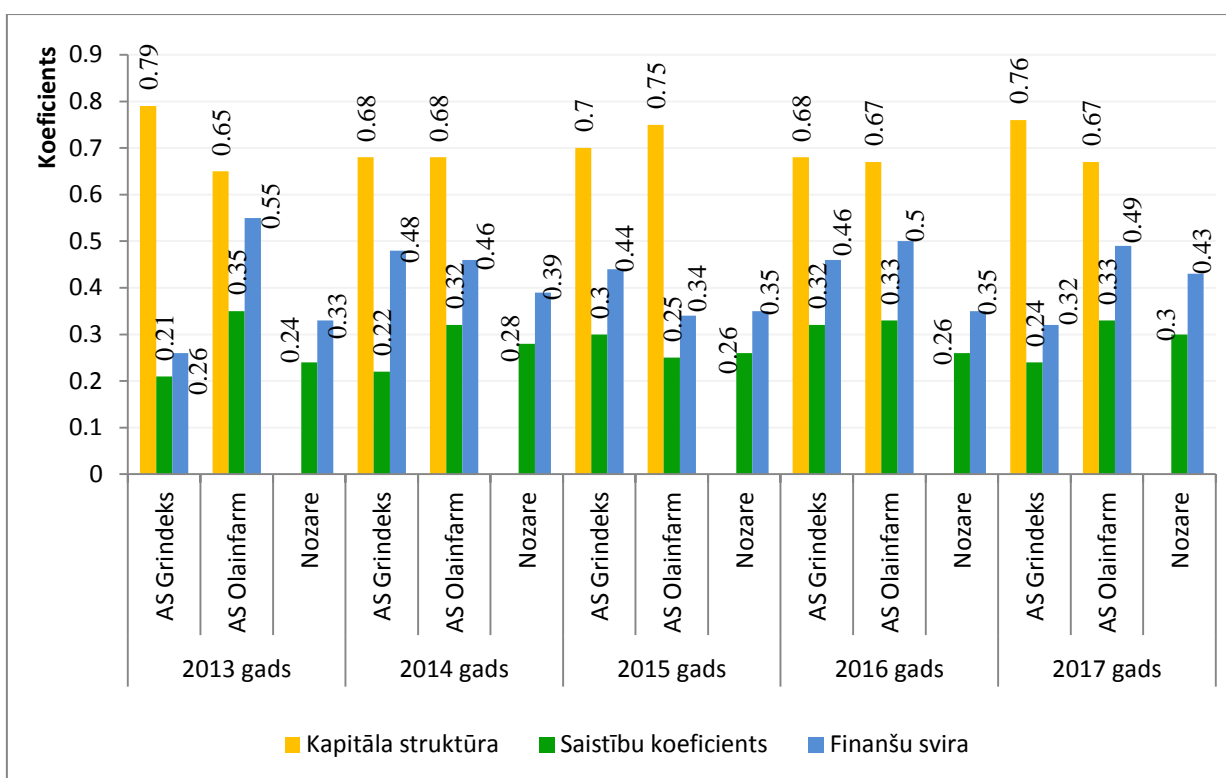
⁹⁸ autores veidota tabula

Nākošajā nodaļā AS Grindeks un AS Olainfarm ar finanšu analīzes palīdzību iegūtie rezultāti tiks salīdzināti gan abu uzņēmumu starpā, gan ar farmācijas nozares pieejamiem vidējiem rādītājiem.

4. AS GRINDEKS UN AS OLAINFARM FINANSIĀLO RĀDĪTĀJU SALĪDZINĀJUMS UN FINANŠU DARBĪBAS UZLABOŠANAS IESPĒJAS

Veicot uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanu ar finanšu analīzes palīdzību, ir ļoti svarīgi salīdzināt iegūtos rādītājus ar uzņēmuma konkurentiem vai nozares vidējiem rādītājiem. Tas ļaus iegūt precīzu priekšstatu par uzņēmumu un tā finansiālo stāvokli. Tāpēc šajā nodaļā AS Grindeks un AS Olainfarm tiks salīdzināti savā starpā un ar Centrālās statistikas pārvaldes datubāzē⁹⁹ publiski pieejamiem farmācijas nozares vidējiem rādītājiem.

Kā pirmie tiks salīdzināti maksātspējas rādītāji, kas tiks atspoguļoti diagrammā.

4.1. att. AS Grindeks un AS Olainfarm maksātspējas rādītāju salīdzinājums ar nozares vidējiem rādītājiem no 2013. – 2017.gadam¹⁰⁰

4.1. attēlā ir atainoti dati par „Grindeks”, „Olainfarm” un nozares vidējiem maksātspējas rādītājiem. Centrālās statistikas pārvaldes datubāzē bija pieejama informācija tikai par saistību koeficientu un finanšu sviru laika posmā no 2013. gada 2016. gadam. Gan „Olainfarm”, gan „Grindeks” kapitāla struktūra ir augusi un samazinājusies, bet ir redzams, ka rādītāji ir vienlīdzīgā līmenī. Lielākās atšķirības bija 2013. un 2017. gados, kad AS Grindeks kapitāla

⁹⁹

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/UF0025.px/table/tableViewLayout2/?rxid=073f5

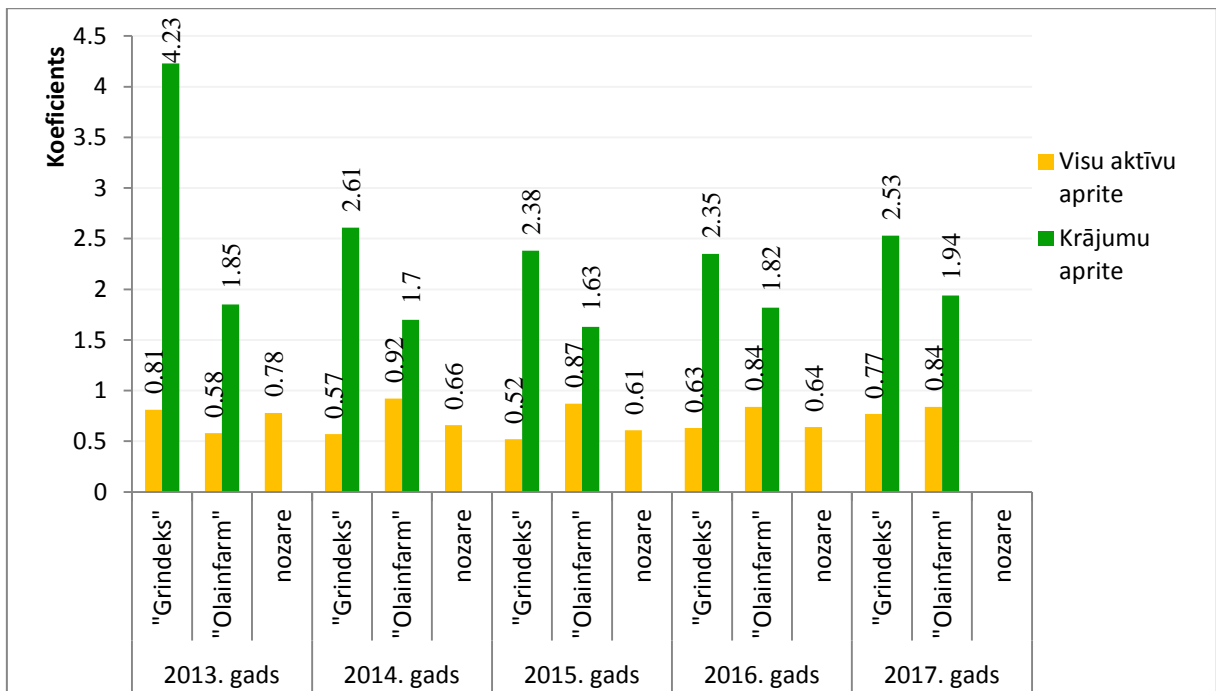
¹⁰⁰ Autores veidota diagramma

struktūras rādītājs bija par 0.14 un 0.09 punktiem augstāks nekā AS Olainfarm. Saistību koeficients 2013. gadā „Grindeks” bija zemāks par nozares vidējo rādītāju (0.24), bet „Olainfarm” rādītājs bija par 0.11 punktiem augstāks nekā nozares vidējais rādītājs, kas liecina, ka uzņēmumam 2013. gadā bija vairāk aizņemtā kapitāla. Ir redzams, ka visu analizējamo laika posmu AS „Olainfarm” saistību koeficients bijis virs nozares rādītājiem, kas nozīmē, ka uzņēmums izmanto vairāk aizņemtā kapitāla nekā citi nozares dalībnieki. „Grindeks” rādītājs 2016. gadā arī pārsniedza nozares vidējo rādītāju, jo krasi pieauga ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm, kā arī pieauga parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem. Saistību koeficienta salīdzinājums rāda, ka labākā pozīcijā atrodas uzņēmums „Grindeks”, jo tas vairāk strādā ar paša līdzekļiem nekā ar aizņemto kapitālu.

Finanšu sviras rādītāji liecina, ka gan analizējamie uzņēmumi, gan nozare strādā ar pašu kapitālu. AS Olainfarm rādītājs 2015.gadā bija zem nozares rādītājiem, savukārt AS Grindeks rādītājs zem nozares rādītājiem bija 2013. un 2017. gados, kas nozīmē, ka citos gados uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro pretī stāvēja daudz vairāk aizņemtā kapitāla eiro centu nekā visā nozarē kopumā.

Pēc abu uzņēmumu maksāspējas rādītāju savstarpējās salīdzināšanas, kā arī salīdzinot ar nozares vidējiem rādītājiem, autore secina, ka AS Grindeks kapitāla struktūras rādītājs, saistību koeficients un finanšu svira 2013., 2014., 2016. un 2017. gados bija labāki par AS Olainfarm un nozares vidējiem rādītājiem, kas liecina, ka uzņēmums bija finansiāli stabilāks. Savukārt 2015. gadā „Olainfarm” bija labāki maksāspējas rādītāji nekā AS Grindeks un farmācijas nozares vidējie rādītāji.

Kā nākošie tiks salīdzināti aprites rādītāji. Pēc iegūtajiem aprites rādītāju rezultātiem, kas attēloti 4.2. attēlā, redzams, ka 2014. – 2017. gadam visu aktīvu aprites rādītājs „Grindeks” bija zemāks par nozares vidējo rādītāju un AS „Olainfarm”, bet krājumu aprites koeficients visu analizējamo laika periodu uzņēmumam „Olainfarm” bijis labāks par AS „Grindeks”.

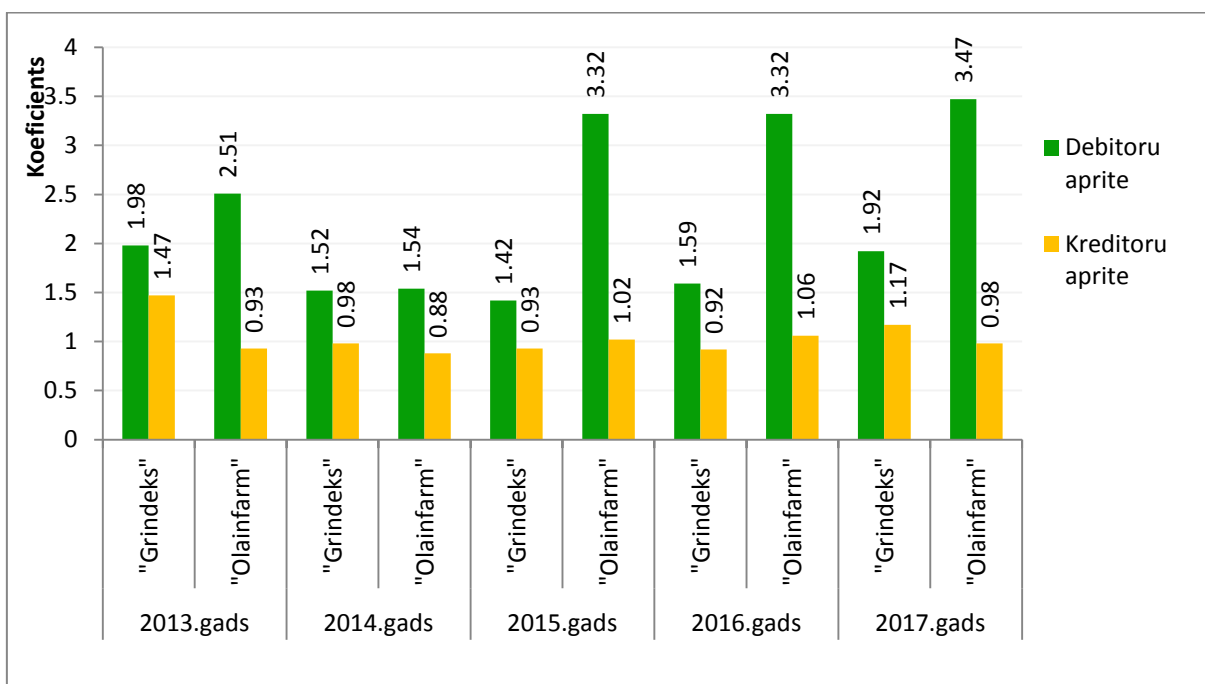
4.2.att. AS Grindeks un AS Olainfarm aprites rādītāju salīdzinājums ar nozares vidējiem rādītājiem 2013. – 2017. gadam¹⁰¹

AS Grindeks visu aktīvu aprites rādītājs 2013. gadā bija par 0.03 punktiem augstāks nekā nozares vidējais rādītājs un par 0.23 punktiem augstāks nekā AS Olainfarm. Tas liecina par to, ka AS Grindeks 2013. gadā pārdošanas apjomi bija lielāki un uz vienu aktīvos ieguldīto eiro uzņēmums ieguva 0.81 eiro centa ieņēmumus. Turpmākos gados „Grindeks” visu aktīvu aprite samazinājās, bija zemāka gan par nozares vidējiem rādītājiem, gan par AS Olainfarm, kura visu aktīvu aprites rādītājs bija lielāks vidēji par 0.25 punktiem. Darba autore uzskata, ka uzņēmumam AS Grindeks ir jāpievērš uzmanība dotajam rādītājam, tā kā tas atrodas sliktākā situācijā nekā konkurents un citi farmācijas nozares uzņēmumi. AS Grindeks nepieciešams pārskatīt savu aktīvu sastāvu un apsvērt domu par nelikvīdo aktīvu daļu pārdošanu, galvenokārt pamatlīdzekļu un krājumu, tā paātrinot aktīvu apriti. Uzlabojot visu aktīvu aprites rādītāju uzņēmums uzlabos darbības efektivitāti un palielinās savu peļņu.

Vērtējot krājumu apriti redzams, ka AS Grindeks krājumi aprit daudz ātrāk nekā AS Olainfarm, piemēram, 2015. gadā „Grindeks” krājumu aprites koeficients bija 2.38, kas ir par 0.75 punktiem augstāks nekā AS Olainfarm. Tā kā doto rādītāju nevar salīdzināt ar nozares rādītājiem, tad vadoties pēc konkurenta datiem, AS Olainfarm nepieciešams pārvērtēt krājumu struktūru, zināms, ka uzņēmumam ir tādi krājumi, kuri aprit ilgāk par 12 mēnešiem un kuriem uzņēmums veido uzkrājumus 100% apmērā, tātad samazinot lēni apritošas

¹⁰¹ autores veidots attēls

produkcijas ražošanu, uzņēmums uzlabos savu krājumi apriti, samazinās uzkrājumu apjomu, palielinot brīvos naudas līdzekļus. Uzlabojot krājumu apriti tiks uzlabots arī visu aktīvu aprites koeficients.

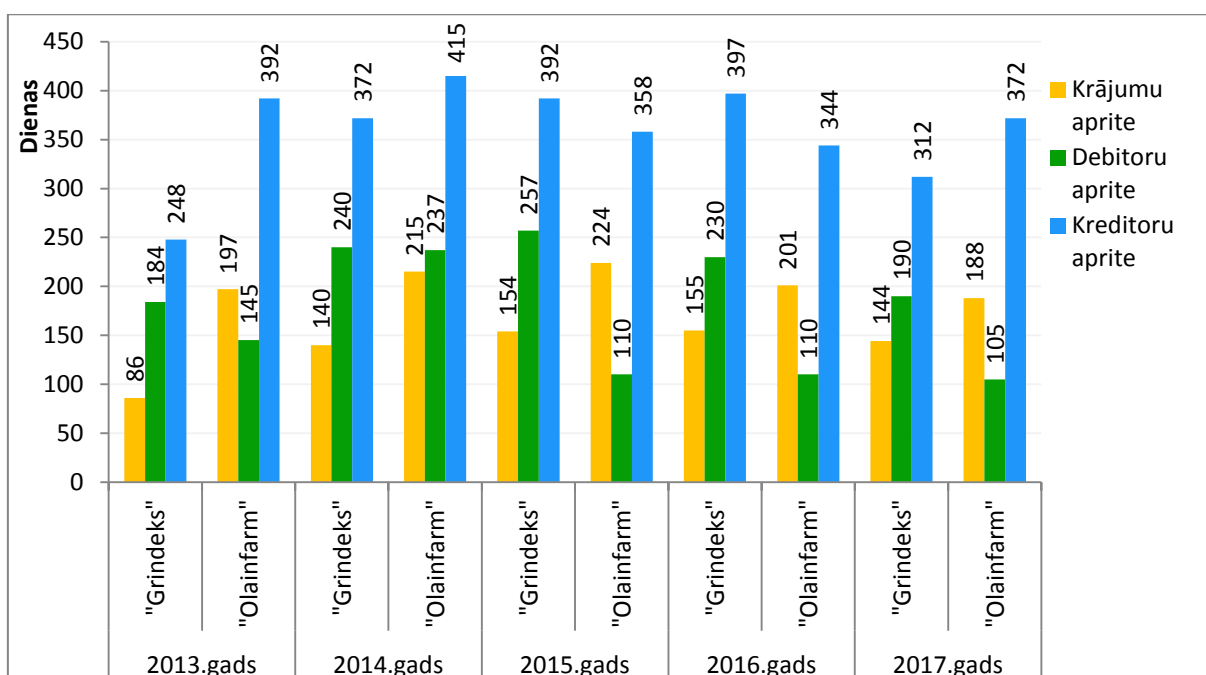
4.3. att. AS Grindeks un AS Olainfarm aprites rādītāju salīdzinājums ar nozares vidējiem rādītājiem 2013. – 2017. gadam¹⁰²

4.3. attēlā redzams, ka visu analizējamo laika periodu AS Grindeks debitoru aprites rādītājs ir mazāks par AS Olainfarm, kas liecina, ka uzņēmumam debitoru parādu iekasēšana notika daudz lēnāk nekā konkurentam, savukārt sākot ar 2016. gadu koeficients sāka pieaugt, bet tāpat atrodas zem konkurenta rādītāja. AS Grindeks debitoru aprites rādītājs ir vērtējams slikti un tas, tāpat kā krājumu aprites koeficients, pasliktina visu aktīvu aprites rādītāju, ja uzņēmums uzlabos debitoru parādu iekasēšanas politiku, piemēram, ieviešot skonto tipa atlaides, tas spēs krietni uzlabot savu darbības efektivitāti, tā kā skonto tipa atlaides tiek piešķirtas, ja rēķins tiek apmaksāts pirms termiņa, piemēram, nedēļas laikā, tas stimulēs debitorus izmantot atlaižu iespēju. Aplūkojot kreditoru aprites rādītāju, redzams, ka abu uzņēmumu rādītāji atrodas aptuveni vienādā līmenī. Nevar tieši noteikt, kuram uzņēmumam ir labāki rādītāji, tā kā, piemēram, 2013. gadā AS Grindeks rādītājs bija 1.47, bet AS Olainfarm par 0.54 zemāks, bet jau 2015. gadā situācija mainījās un AS Olainfarm kreditoru aprites koeficients bija 1.02, bet AS Grindeks par 0.09 mazāks. Abu uzņēmumu kreditoru aprites rādītājs ir vērtējams negatīvi, kaut arī AS Olainfarm debitoru aprite pēdējos trīs gadus ir

¹⁰² autores veidots attēls

augusi un uzņēmums ir ātrāk saņēmis naudu no debitoriem, tas tik un tā nav pietiekoši, lai apmaksātu savas esošās saistības. Kreditoru aprites rādītājs pasliktina gan AS Olainfarm, gan AS Grindeks finansiālo stabilitāti, lai to uzlabotu uzņēmumiem nepieciešams pārvērtēt krājumus, atbrīvoties no visnelikvīdākiem pamatlīdzekļiem, tādā veidā iegūstot brīvos naudas līdzekļus, kurus varēs izmantot kreditoru apmaksai, kā arī izveidot tādu debitoru politiku, kas ļaus daudz ātrāk saņemt naudu par pārdoto produkciju.

Lai uzskatāmāk varētu salīdzināt, cik dienu laikā notiek krājumu, debitoru un kreditoru aprite, darba autore izveidoja grafiku, skatīt 4.4. attēlu.

4.4. att. AS Grindeks un AS Olainfarm aprites rādītāju salīdzinājums 2013. – 2017. gadam¹⁰³

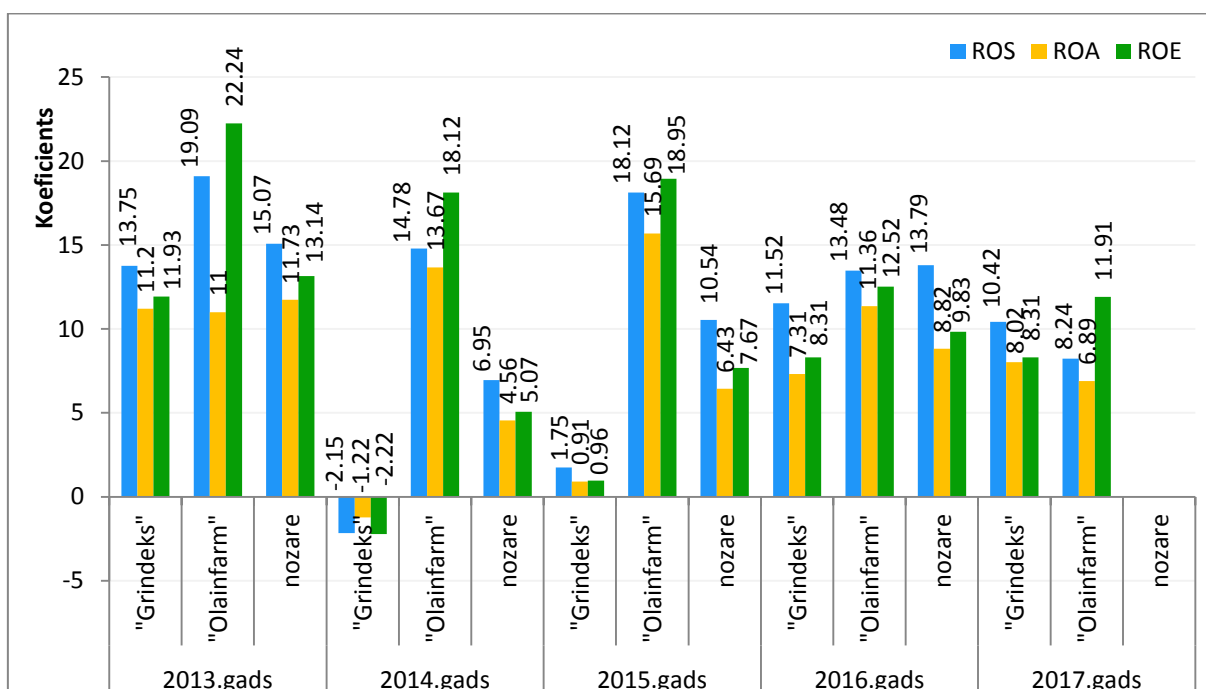
Pēc aprites periodiem dienās redzams, ka AS Grindeks krājumu aprite, visu analizējamo laika posmu, notiek ātrāk nekā konkurentam. 2017. gadā krājumu aprite AS Grindeks notika 144 dienu laikā, kas ir par 44 dienām ātrāk nekā AS Olainfarm. Būtiski ir tas, ka no 2014. līdz 2016. gadam krājumu aprites periods AS Grindeks palielinājās un 2017. gadā atkal samazinājās, bet AS Olainfarm krājumu aprites periods sākot no 2015. gada samazinās, kas liecina, ka pieaug AS Olainfarm pārdošanas apjoms.

Kā redzams 4.4. attēlā visvairāk dienu ir nepieciešams kreditoru parādu segšanai. 2013. un 2014. gados AS Grindeks no pircējiem apmaksu saņēma 184 un 240 dienu laikā, bet savas saistības spēja segt 248 un 372 dienu laikā, kā redzams periods ir pieaudzis. 2016. un 2017.

¹⁰³ autores veidots attēls

gados situācija mainījās, lai apmaksātu savas saistības uzņēmumam nepieciešamas 397 un 312 dienas, bet lai saņemtu apmaksu no pircējiem 230 un 190 dienas. Kaut arī uzņēmums saņem ātrāk naudu no pircējiem, tās nav pietiekoši, lai laicīgāk apmaksātu savas saistības.

AS Olainfarm 2013. un 2014. gados bija nepieciešamas 145 un 237 dienas, lai debitori apmaksātu rēķinus, savukārt savas saistības spēja segt pēc 392 un 415 dienām, kas ir ļoti ilgs laika periods un vērtējams negatīvi. Situācija uzlabojās 2016. un 2017. gados, kad no debitoriem apmaksā tika saņemta 110 un 105 dienu laikā, bet savas saistības segtas pēc 344 un 372 dienām. Tāpat kā AS Grindeks, arī AS Olainfarm ir grūtības laicīgi segt savas saistības.

4.5. att. AS Grindeks un AS Olainfarm rentabilitātes rādītāju salīdzinājums ar nozares vidējiem rādītājiem 2013. – 2017. gadam¹⁰⁴

Pārdošanas rentabilitāte, skatīt 4.5. attēlu, AS Olainfarm 2014. gadā samazinājās, 2015. gadā nedaudz pieauga un līdz 2017. gadam atkal samazinājās, bet lielākoties rādītājs atradies virs nozares vidējās komerciālās rentabilitātes, lai gan 2016. gadā tas bija par 0.31 punktiem zemāk nekā nozares rādītājs. Konkurenta rādītājs tikai 2017. gadā pārsniedza AS Olainfarm ROS koeficientu par 2.18 punktiem, kā arī bija virs nozares vidējiem rādītājiem. Redzams arī, ka AS Grindeks realizācijas koeficients bijis negatīvs 2014. gadā sakarā ar to, ka uzņēmums cieta zaudējumus, kā arī aplūkojot peļņas vai zaudējumu pārskatu redzams, ka uzņēmuma

¹⁰⁴ autores veidots attēls

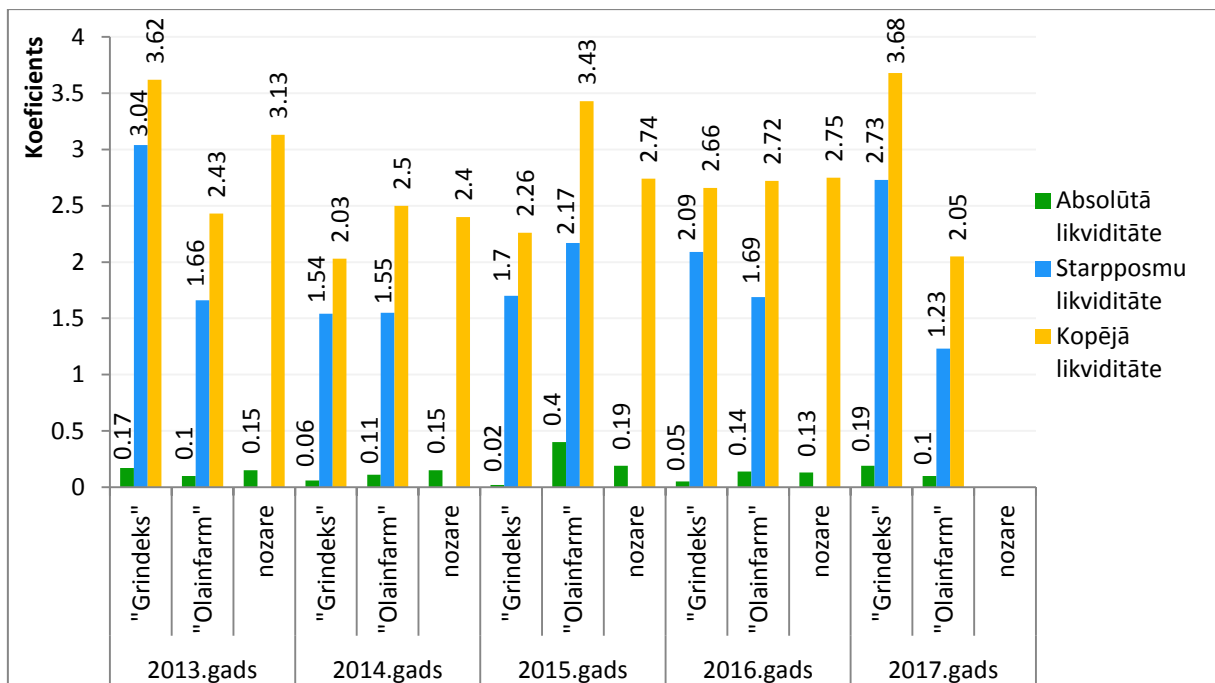
izmaksām ir tendences pieaugt, bet ieņēmumiem samazināties. Tāpat arī AS Olainfarm peļņas un zaudējumu pārskats rāda, ka uzņēmuma ieņēmumi samazinās un pieaug tā izmaksas.

„Grindeks” aktīvu rentabilitāte pēc 2014. gada zaudējumiem turpmākos trīs gadus ir augusi, bet pieaugums nebija pietiekošs, lai sasniegtu nozares vidējo rādītāju. Tā kā AS Grindeks lielāko aktīvu daļu veido debitori, tad darba autore uzskata, ka tie uzņēmumam rada lielas problēmas, jo parādi ir lieli un nepieciešams ilgs laiks, lai saņemtu naudas līdzekļus, un ietekmē ROA rādītāju. Savukārt AS Olainfarm ROA koeficients līdz 2015. gadam pieauga, bet 2016. un 2017. gados bija samazinājums, tomēr rādītājs ir atradies virs nozares vidējā rādītāja. Arī AS Olainfarm lielāko aktīvu daļu veido debitori un pamatlīdzekļi, kuriem jāpievērš uzmanība. Autore vēlas piebilst, ka AS Olainfarm konkurētspēja ir labāka nekā AS Grindeks. Lai paaugstinātu savu konkurētspēju, AS Grindeks nepieciešams ieviest uzlabojumus debitoru parādu iekasēšanas politikā.

Daudz labāka pašu kapitāla rentabilitāte ir AS Olainfarm, kura rādītāji ir krietni virs nozares vidējiem rādītājiem. Vislabākais rādītājs bija 2013. gadā, kad uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro uzņēmums guva 0.22 centu peļņu, tomēr līdz 2017. gadam tā saruka un uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro uzņēmums guva tikai 0.12 centu peļņu. AS Grindeks pašu kapitāla rentabilitāte ir sliktāka par konkurentu un nozari. 2015. gadā uzņēmums guva 0.009 centu peļņu uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro, savukārt 2017. gadā peļņa pieauga līdz 0.08 centiem uz vienu pašu kapitālā ieguldīto eiro.

Pēc rentabilitātes rādītāju salīdzināšanas, darba autore secina, ka AS „Grindeks” visi rentabilitātes rādītāji ir zemāki par AS Olainfarm un nozares vidējiem rādītājiem. Izpētot peļņas vai zaudējumu pārskatu, autore secina, ka sliktu rentabilitātes rādītāju iemesls ir saistīts ar esošām ekonomiskām un politiskās problēmām Krievijā, tā kā Krievija ir lielākais produkcijas iepircējs, tādēļ 2014. gadā uzņēmumam bija zaudējumi un uzņēmums nespēj pārdot Krievijai tik daudz produkcijas, cik tas bija 2013. gadā, šis fakts noved pie produkcijas pārdošanas apjomu samazināšanās un līdz ar to sarūk arī kopējais neto apgrozījums. Lai AS Grindeks varētu uzlabot savus rentabilitātes rādītājus, darba autore tam iesaka meklēt jaunu noieta tirgu, tā kā situācija ar Krieviju var ievilties uz ilgu laiku, vai censties paplašināt jau esošos tirgus, piedāvājot vairāk produkcijas.

Kā pēdējos autore salīdzinās AS Grindeks un AS Olainfarm likviditātes rādītājus ar farmācijas nozares vidējiem rādītājiem.

4.6. att. AS Grindeks un AS Olainfarm likviditātes rādītāju salīdzinājums ar nozares vidējiem rādītājiem 2013. – 2017. gadam¹⁰⁵

Pēc iegūtajiem rezultātiem ir redzams, ka AS Olainfarm ir labāks absolūtās likviditātes koeficients, jo tas atrodas robežās starp 0.1 – 0.7, un liecina, ka uzņēmums ir spējīgs segt savas īstermiņa saistības. Savukārt AS Grindeks koeficients 2013. gadā bija normas robežās, bet samazinoties pārdošanas apjomam, kas saistīts ar Krievijas politisko un ekonomisko situāciju, absolūtās likviditātes rādītājs sāka samazināties, atrodoties zem konkurenta un nozares rādītājiem, un uzņēmums nebija spējīgs segt savas īstermiņa saistības, turpretim 2017. gadā koeficients nostabilizējās, veidojot 0.19 punktus, uzlabojot uzņēmuma spēju segt īstermiņa saistības. Abiem uzņēmumiem ir labi starpposmu likviditātes rādītāji, kas atrodas virs 1.0, kas liecina, ka uzņēmumam ir zems finansiālais risks un pastāv iespēja piesaistīt papildus aizņemto kapitālu. Gan vienam, gan otram uzņēmumam iezīmējas dažādas tendences, ja AS Grindeks no 2014. gada līdz 2017. gadam starpposmu likviditāte pieauga, tad AS Olainfarm ir redzams, ka no 2013. – 2014. gadam koeficients samazinājās, 2015. gadā tas sasniedza visaugstāko līmeni 2.17 un no 2016. gada līdz 2017. gadam tas samazinājās un sasniedza viszemāko robežu piecu analizējamo gadu laikā – 1.23. Mācību literatūrā par kopējo likviditāti ir rakstīts, ka tās izmantotais normatīvs ir 1.5 – 2, aplūkojot gan AS Olainfarm un AS Grindeks, gan nozares rādītājus, redzams, ka tie atrodas krietni virs

¹⁰⁵ autores veidots attēls

izmantotā normatīva. 2013. gadā „Grindeks” kopējā likviditāte bija 3.62, kas ir par 1.19 augstāka nekā AS Olainfarm un par 0.49 augstāka nekā nozarē, jo uzņēmumam pieauga krājumi un nauda, kā arī samazinājās īstermiņa saistības. Toties 2015. gadā AS Grindeks kopējā likviditāte bija par 1.17 punktiem zemāka nekā konkurentam un par 0.48 zemāka nekā visā nozarē, jo uzņēmumam samazinājās gan apgrozāmie līdzekļi, gan īstermiņa saistības. Kopumā, pielīdzinot rādītājus literatūrā izmantotajiem normatīviem, var secināt, ka gan AS Olainfarm, gan AS Grindeks neefektīvi izmanto savus apgrozāmos līdzekļus un tiem ir aktīvu vadības problēmas. Uzlabojot apgrozāmo līdzekļu pārvaldīšanu, izmantojot iepriekš ieteikto skonto atlaižu metodi un sagrupējot krājumus, lai redzētu, kura produkcija stāv ilgāk un tiek izpārdota lēnāk un kura noliktavā atrodas īsāku laika periodu, uzņēmumi uzlabos gan savu likviditāti, gan aprites rādītājus.

SECINĀJUMI

Pamatojoties uz bakalaura darbā izstrādāto pētījumu un AS Grindeks un AS Olainfarm veikto finansiālā stāvokļa novērtējumu, darba autore izdara sekojošus secinājumus:

1. Finanšu analīze tiek veikta ar mērķi novērtēt uzņēmuma finansiālo stāvokli, tā izmaiņu tendences, lai varētu izplānot turpmāko uzņēmuma attīstības plānu;
2. Finanšu analīzē visbiežāk izmanto tādas metodes kā pārskata lasīšana, to horizontālā un vertikālā analīze, kā arī finanšu rādītāju analīze;
3. Finanšu analīzē iegūtos rezultātus ir ieteicams salīdzināt ne tikai gadu pret gadu, bet arī ar uzņēmuma tiešo konkurentu un kopējās nozares rādītājiem, tādā veidā ir iespējams precīzāk novērtēt uzņēmuma finansiālo stāvokli;
4. AS Grindeks ir starptautisks, vertikāli integrēts farmācijas uzņēmums Baltijas valstīs, kura produkcija tiek eksportēta uz 77 valstīm un veido 92.5% no kopējā apgrozījuma;
5. 2014. gads uzņēmumam bija neveiksmīgs un tika noslēgts ar zaudējumiem, bet 2015. – 2017. gadam uzņēmuma finansiālais stāvoklis sāka uzlaboties, jo palielinājās ražošanas un pārdošanas apjomi;
6. Lielākā daļa AS Grindeks zaudējumu bija saistīti ar ģeopolitisko situāciju Krievijā, kā rezultātā samazinājās kopējais pārdošanas apjoms un eksports uz šo valsti, kas arī visvairāk ietekmēja uzņēmuma finanšu analīzes rādītājus;
7. Kapitāla struktūras rādītājs rāda, ka AS Grindeks ir laba finansiālā stabilitāte, tas lielākoties strādā ar pašu kapitālu, kas balstīts uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu, savukārt saistību koeficients liecina, ka uzņēmumam nav grūtību apmaksāt kredītus un tas var atļauties piesaistīt papildus aizņemto kapitālu;
8. Uzņēmums neefektīvi izmanto savus aktīvus, par ko liecina aprites rādītāji, tam ir lieli krājumi, pieauguši debitoru parādi, kā arī tam ir nepieciešams ļoti ilgs laiks, lai apmaksātu savus parādus un kredīta maksājumus;
9. Uzņēmuma rentabilitāte pēc 2014. gada zaudējumiem uzlabojās un tai ir novērojama augoša tendence;
10. Likviditātes rādītāji liecina, ka no 2014. – 2016. gadam AS Grindeks bija grūtības segt savas īstermiņa saistības, neskatoties uz to uzņēmums turpināja strādāt ar zemu finansiālo risku, kā arī, tāpat kā aprites rādītāji, likviditāte parādīja to, ka uzņēmums neefektīvi izmanto savus apgrozāmos līdzekļus;
11. AS Olainfarm ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Baltijas valstīs ar 45 gadu pieredzi medikamentu un ķīmiski farmaceitisko produktu ražošanā, savu

produkciju tas eksportē uz vairāk kā 50 valstīm un tikai 15% tiek realizēti Latvijā;

12. Arī AS Olainfarm ir pieauguši krājumi un debitori, kā arī uzņēmuma neto apgrozījums ir audzis, kas izskaidro krājumu un debitoru pieaugumu, jo katru gadu tiek pārdots vairāk;
13. Uzņēmums visu laiku strādā ar ar pašu kapitālu, kas balstīts uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu, tam nav problēmu apmaksāt kredītus un pats par sevi uzņēmums ir finansiāli stabils;
14. Aprites rādītāji liecina, ka uzņēmums neprot efektīvi izmantot savus aktīvus, uzņēmuma krājumu un debitoru aprite notiek lēni, bet lielākās problēmas rada uzņēmuma saistības ar kreditoriem;
15. Kaut arī uzņēmuma rentabilitāte gan pieaug, gan samazinās tā tiek vērtēta pozitīvi;
16. AS Olainfarm ir pietiekoši daudz brīvo naudas līdzekļu, lai segtu savas īstermiņa saistības, tam nav augsts finansiālais risks, bet tam ir aktīvu vadības problēmas, jo apgrozāmie līdzekļi netiek efektīvi izmantoti;
17. AS Grindeks kapitāla struktūras rādītājs, saistību koeficients un finanšu svira četrus no pieciem analizējamiem gadiem bija labāki par AS Olainfarm, no kā izriet, ka uzņēmums bija finansiāli stabilāks;
18. Aktīvu aprites rādītājs AS Olainfarm ir labāks nekā konkurentam un nozarei kopumā, savukārt krājumu aprite AS Olainfarm notiek daudz lēnāk nekā AS Grindeks;
19. AS Grindeks debitoru aprites rādītājs ir zemāks nekā konkurentam, kas liecina, ka debitoru parādu iekasēšana notiek lēni;
20. Abiem uzņēmumiem ir negatīvi vērtējams kreditoru aprites rādītājs, gan vienam, gan otram ir nepieciešams gandrīz gads, lai segtu savas saistības, kaut arī no debitoriem tie saņem naudas līdzekļus ātrāk;
21. Pēc rentabilitātes rādītāju salīdzināšanas AS Grindeks visi rentabilitātes koeficienti ir zem AS Olainfarm un nozares rādītājiem, tā kā tiek pārdots mazāk produkcijas lielākajam partnerim, Krievijai, ģeopolitiskās situācijas dēļ;
22. AS Olainfarm spēja segt savas īstermiņa saistības ir labāka nekā AS Grindeks, abiem uzņēmumiem ir zems finansiālais risks un nav iespējams noteikt, kuram uzņēmumam starpposmu likviditāte ir labāka, tā kā rādītājs katru gadu ir atšķirīgs, savukārt kopējā likviditāte AS Grindeks ir daudz sliktāka par AS Olainfarm un farmācijas nozari.

Darba autore, pamatojoties uz izdarītajiem secinājumiem, AS Grindeks un AS Olainfarm vadībai finansiālā stāvokļa uzlabošanai un turpmākai attīstībai, izvirza šādus priekšlikumus:

1. AS Olainfarm nepieciešams pārvērtēt krājumu struktūru, samazinot produkciju, kura tiek realizēta ilgāk par 12 mēnešiem un uzņēmumam tāda ir, jo tiek veidoti uzkrājumi 100% apmērā, tas ļaus uzlabot krājumu apriti, kā arī samazināt uzkrājumu apjomu tādā veidā palielinot brīvos naudas līdzekļus;
2. AS Grindeks nepieciešams pārskatīt savu aktīvu sastāvu uzmanību pievēršot galvenokārt krājumiem un debitoriem, uzņēmumam būtu jāievieš uzlabojumi debitoru politikā, piemēram ieviešot skonto atlaides, jāveic pārrunas ar nedrošajiem debitoriem, lai rastu risinājumu maksājumu kavējumiem, kā arī jāveic krājumu vadīšanas optimizācija, tā paātrinot aktīvu apriti;
3. Gan AS Grindeks, gan AS Olainfarm nepieciešams uzlabot kreditoru aprites rādītāju, ja uzņēmumi pārvērtēs savus krājumus un izveidos efektīvāku debitoru politiku, tiem palielināsies brīvo naudas līdzekļu apjoms, kurus varēs novirzīt kreditoru parādu aprites uzlabošanai;
4. Lai AS Grindeks varētu uzlabot rentabilitātes rādītāju ROS, darba autore tam iesaka meklēt jaunu noieta tirgu, jo ģeopolitiskai situācijai Krievijā ieilgstot, var turpināties negatīva ietekme uz uzņēmuma darbības rezultātiem un finansiālo stāvokli, kā arī būtu ieteicams samazināt administrācijas izmaksas;
5. Uzņēmumu izmaksām ir tendence pieaugt, vadībai būtu nepieciešams sekot līdzi izmaksām, cenšoties samazināt to īpatsvaru pozīcijās, kuras nav vērstas uz uzņēmumu attīstību, piemēram, var samazināt transporta izdevumus, energo un citu resursu izmaksas, apsardzes un sakaru izmaksas;
6. AS Olainfarm un AS Grindeks apgrozāmo līdzekļu efektivitātes izmantošanas uzlabošanai jāsamazina nepabeigto ražojumu apjoms un pircēju un pasūtītāju parādi, jo šīm pozīcijām ir lielākais īpatsvars un tās pasliktina uzņēmumu finansiālos rādītājus;

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

1. **Dūdele A., Korsaka T.** *Finansu vadības pamati*. Rīga, Banku Augstskola, 2001. 103 lpp.
2. **Januška M.** *Finansu un grāmatvedības kontrole firmā*. Rīga, Merkūrijs LAT, 2002. 144 lpp.
3. **Rurāne M.** *Finanšu menedžments*. Rīga, RSEBAA, 2006. 383 lpp.
4. **Rurāne M.** *Finansu pārvaldība*. Rīga, Latvijas izglītības fonds, 2001. 281 lpp.
5. **Rurāne M.** *Uzņēmuma finansu vadība*. Rīga, Turības mācību centrs, 1997. 255 lpp.
6. **Saksonova S.** *Finanšu informācijas un pārskatu praktiskā izmantošana uzņēmumu finanšu lēmumu pieņemšanā*. Rīga, Info Tilts, 2012. 313 lpp.
7. **Saksonova S.** *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, Merkūrijs LAT, 2006. 225 lpp.
8. **Zariņa V., Strēle I.** *Finanšu plānošana uzņēmumā*. Rīga, Lietiskās informācijas dienests, 2009. 105 lpp.
9. **Bednarskis I., Paupa V., Vaikulis J.** *Finansu pārskatu analīze*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2000. 103 lpp.
10. **Certus, Spuriņš U.** *Farmācijas nozare*. Pieejams: <http://certusdomnica.lv/agenda/farmacijas-nozare-2/>
11. **AS Grindeks.** *Vēsture*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/uznemums/vesture/>
12. **AS Grindeks.** *Par Grindeks*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/uznemums/par-grindeks/>
13. **AS Grindeks.** *Vīzija un misija*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/uznemums/par-grindeks/misija-un-vestijums/>
14. **AS Grindeks.** *Pārvalde un vadība*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/uznemums/parvalde-un-vadiba/>
15. **AS Grindeks.** *Padome*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/uznemums/parvalde-un-vadiba/padome/>
16. **AS Grindeks.** *Valde*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/uznemums/parvalde-un-vadiba/valde/>
17. **AS Grindeks.** *Produkti*. Pieejams: <https://grindeks.lv/lv/produkti/>
18. **Firmas.lv.** *Latvijas biznesa gada pārskats, medicīna un farmācija*. Pieejams: <https://www.firmas.lv/lbgpp/2017/raksti/1000000440432>

19. **AS Olainfarm.** *Par Olainfarm.* Pieejams: <http://olainfarm.lv/lv/olainfarm/par-olainfarm/>
20. **Centrālās statistikas pārvaldes datubāze.** *Komersantu finanšu analīzes rādītāji.* Pieejams: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/UF0025.px/table/tableViewLayout2/?rxid=073f5
21. **Nasdaq Baltic.** *AS Grindeks gada pārskats par 2013. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/grd/2013_ar_lv_eur_con_ias.pdf
22. **Nasdaq Baltic.** *AS Grindeks gada pārskats par 2014. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/grd/2014_ar_lv_eur_con_ias.pdf
23. **Nasdaq Baltic.** *AS Grindeks gada pārskats par 2015. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/grd/2015_ar_lv_eur_con_ias.pdf
24. **Nasdaq Baltic.** *AS Grindeks gada pārskats par 2016. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/grd/2016_ar_lv_eur_con_ias.pdf
25. **Nasdaq Baltic.** *AS Grindeks gada pārskats par 2017. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/grd/2017_ar_lv_eur_con_ias.pdf
26. **Nasdaq Baltic.** *AS Olainfarm gada pārskats par 2013. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/olf/2013_ar_lv_uni_con_ias.pdf
27. **Nasdaq Baltic.** *AS Olainfarm gada pārskats par 2014. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/olf/2014_ar_lv_eur_con_ias.pdf
28. **Nasdaq Baltic.** *AS Olainfarm gada pārskats par 2015. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/olf/2015_ar_lv_eur_con_ias.pdf
29. **Nasdaq Baltic.** *AS Olainfarm gada pārskats par 2016. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/olf/2016_ar_lv_eur_con_ias.pdf
30. **Nasdaq Baltic.** *AS Olainfarm gada pārskats par 2017. gadu.* Pieejams: http://www.nasdaqbaltic.com/upload/reports/olf/2017_ar_lv_eur_con_ias.pdf

PIELIKUMI

1.pielikums

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2013. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Pielikumi	Koncerns 31.12.2013 EUR	Koncerns 31.12.2012 EUR	Sabiedrība 31.12.2013 EUR	Sabiedrība 31.12.2012 EUR
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		811,360	924,488	751,261	829,954
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		-	211,028	-	211,028
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	811,360	1,135,516	751,261	1,040,982
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		24,607,805	25,269,313	23,606,291	24,359,062
Iekārtas un mašīnas		19,448,730	19,160,691	19,303,592	19,016,663
Pārējie pamatlīdzekļi		1,167,745	1,055,843	936,069	918,343
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		3,771,835	2,126,609	1,645,227	-
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		1,211,520	1,047,737	1,211,520	1,047,737
Kopā pamatlīdzekļi	3	50,207,635	48,660,193	46,702,699	45,341,805
Ieguldījuma īpašumi	4	9,080,000	8,855,954	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	9,443,256	9,443,005
Pārējie vērtspapīri		31,616	31,616	31,616	31,616
Avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem	5	11,670,000	5,130,001	11,670,000	5,130,001
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	-	375,001	-	375,001
Pārējie aizdevumi un prasījumi	5	5,138,642	2,089,999	2,859,999	2,089,999
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		16,840,258	7,626,617	24,004,872	17,069,623
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		76,939,253	66,278,280	71,458,832	63,452,409
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli		3,734,929	3,744,512	3,021,303	2,798,782
Nepabeigtie ražojumi		4,590,550	3,117,492	4,587,463	3,117,492
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		3,642,156	3,549,115	3,687,184	3,036,901
Kopā krājumi		11,967,635	10,411,119	11,295,950	8,953,175
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	44,189,299	44,503,226	31,527,840	33,763,483
Radniecīgo sabiedrību parādi	21	3,306,028	2,534,587	16,559,466	21,668,265
Citi debitori	7	4,401,063	11,494,198	1,651,438	1,266,699
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	2,551,009	2,130,055	2,551,009	2,130,055
Nākamo periodu izmaksas		4,075,219	316,849	4,074,122	154,495
Kopā debitori		58,522,618	60,978,914	56,363,874	58,982,997
Nauda un naudas ekvivalenti	8	3,576,024	2,173,393	3,123,349	1,685,114
Kopā apgrozāmie līdzekļi		74,066,277	73,563,426	70,783,173	69,621,286
KOPĀ AKTĪVS		151,005,531	139,841,706	142,242,005	133,073,695

Koncerna un Sabiedrības As Grindeks 2013. gada bilances pasīvu daļa

		Koncerns 31.12.2013 EUR	Koncerns 31.12.2012 EUR	Sabiedrība 31.12.2013 EUR	Sabiedrība 31.12.2012 EUR
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	13,638,226	13,638,226	13,638,226	13,638,226
Akciju emisijas uzcelojums		22,321,657	22,321,657	22,321,657	22,321,657
Pārējās rezerves		661,500	661,500	661,500	661,500
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve		(51,909)	79,401	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		69,768,332	56,059,590	68,281,344	57,482,159
b) pārskata gada peļņa		13,505,259	13,708,742	9,986,053	10,799,186
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz mātes sabiedrības akcionāriem		119,843,066	106,469,117	114,888,781	104,902,728
Nekontrolējošās puses daļa		89,021	85,056	-	-
Kopā pašu kapitāls		119,932,086	106,554,173	114,888,781	104,902,728
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	2,032,049	3,446,854	1,647,116	2,600,001
Nākamo periodu ieņēmumi		4,472,771	4,797,353	4,472,771	4,797,353
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	4,130,278	3,846,678	3,088,763	2,889,067
Kopā ilgtermiņa kreditori		10,635,097	12,090,886	9,208,650	10,286,421
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	11,246,356	11,625,230	10,784,435	11,163,309
Finanšu līzings saistības	11	-	806,425	-	48,238
No pircējiem saņemtie avansi		381,394	202,681	381,394	195,426
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		5,497,790	5,580,978	4,693,644	3,958,732
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	1,570,603	1,714,723	767,217	1,450,010
Citi kreditori		1,154,845	599,678	975,196	446,570
Uzkrātās saistības		173,286	163,367	128,615	118,696
Nākamo periodu ieņēmumi		414,073	503,564	414,073	503,564
Kopā īstermiņa kreditori		20,438,347	21,196,647	18,144,574	17,884,545
Kopā kreditori		31,073,444	33,287,533	27,353,224	28,170,967
KOPĀ PASĪVS		151,005,531	139,841,706	142,242,005	133,073,695

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2013. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

		Koncerns 2013 EUR	Koncerns 2012 EUR	Sabiedrība 2013 EUR	Sabiedrība 2012 EUR
	Pielikumi				
Neto apgrozījums	15	118,461,106	117,658,780	98,879,951	99,804,096
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(47,372,775)	(44,987,685)	(46,379,589)	(43,779,715)
Bruto peļņa		71,088,330	72,671,095	52,500,361	56,024,381
Pārdošanas izmaksas	17	(25,380,681)	(29,269,103)	(20,515,080)	(24,533,060)
Administrācijas izmaksas	18	(12,180,968)	(13,792,961)	(9,219,169)	(12,300,548)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		8,278,499	1,455,199	1,126,177	1,860,731
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas		(25,539,497)	(12,278,379)	(11,728,885)	(6,675,927)
Patiesās vērtības izmaiņas/ vērtības zuduma izmaksas	4	224,045	(1,304,123)	-	-
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		146,963	179,581	196,624	171,095
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(254,937)	(367,465)	(254,937)	(367,465)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(90,277)	(98,995)	(53,954)	(56,023)
Peļņa pirms nodokļiem		16,291,477	17,194,848	12,051,138	14,123,184
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(2,782,254)	(3,482,780)	(2,065,085)	(3,323,998)
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		13,509,223	13,712,068	9,986,053	10,799,186
Pārējais visaptverošais ienākums					
Valūtas kursu starpības		(131,310)	34,404	-	-
Pārējais visaptverošais ienākums kopā		(131,310)	34,404	-	-
Visaptverošais ienākums kopā		13,377,913	13,746,471	9,986,053	10,799,186
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		13,505,259	13,708,742	9,986,053	10,799,186
Nekontrolējošās puses akcionāriem		3,964	3,325	-	-
KOPĀ		13,509,223	13,712,068	9,986,053	10,799,186
Visaptverošais ienākums attiecināms uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		13,373,949	13,743,146	9,986,053	10,799,186
Nekontrolējošās puses akcionāriem		3,964	3,325	-	-
KOPĀ		13,377,913	13,746,471	9,986,053	10,799,186

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2014. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Pielikumi	Koncerns 31.12.2014 EUR	Koncerns 31.12.2013 EUR	Sabiedrība 31.12.2014 EUR	Sabiedrība 31.12.2013 EUR
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		914,141	811,360	638,126	751,261
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		86,297	-	83,267	-
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	1,000,438	811,360	721,393	751,261
Nemateriālā vērtība	5	5,044,761	-	-	-
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		34,273,191	24,607,805	24,837,613	23,606,291
Iekārtas un mašīnas		24,663,091	19,448,730	19,106,301	19,303,592
Pārējie pamatlīdzekļi		1,148,942	1,167,745	913,830	936,069
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		2,414,694	3,771,835	-	1,645,227
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		811,597	1,211,520	441,997	1,211,520
Kopā pamatlīdzekļi	3	63,311,515	50,207,635	45,299,741	46,702,699
Ieguldījuma īpašumi	4	9,080,000	9,080,000	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	22,543,256	9,443,256
Pārējie vērtspapīri		98,450	31,616	98,450	31,616
Avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem	5	-	11,670,000	-	11,670,000
Pārējie aizdevumi un prasījumi		2,278,643	5,138,642	-	-
Aizdevumi radniecīgām sabiedrībām	21	-	-	2,860,000	2,860,000
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		2,377,093	16,840,258	25,501,706	24,004,872
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		80,813,807	76,939,253	71,522,840	71,458,832
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli		5,538,833	3,734,929	2,210,321	3,021,303
Nepabeigtie ražojumi		7,975,781	4,590,550	6,926,687	4,587,463
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		5,467,566	3,642,156	5,036,406	3,687,184
Kopā krājumi		18,982,180	11,967,635	14,173,414	11,295,950
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	43,025,695	44,189,299	29,837,908	31,527,840
Radniecīgo sabiedrību parādi	21	-	3,306,028	10,644,414	16,559,466
Citi debitori	7	5,632,458	4,401,064	3,512,210	1,651,437
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	2,597,483	2,551,009	2,597,483	2,551,009
Pārējie aizdevumi		1,500,000	-	-	-
Nākamo periodu izmaksas		5,263,756	4,075,219	5,229,837	4,074,122
Kopā debitori		58,019,392	58,522,619	51,821,852	56,363,874
Nauda un naudas ekvivalenti	8	2,191,088	3,576,024	1,638,638	3,123,349
Kopā apgrozāmie līdzekļi		79,192,660	74,066,278	67,633,904	70,783,173
KOPĀ AKTĪVS		160,006,467	151,005,531	139,156,744	142,242,005

Koncerna un Sabiedrības As Grindeks 2014. gada bilances pasīvu daļa

		Koncerns 31.12.2014 EUR	Koncerns 31.12.2013 EUR	Sabiedrība 31.12.2014 EUR	Sabiedrība 31.12.2013 EUR
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	13,638,226	13,638,226	13,638,226	13,638,226
Akciju emisijas uzcelojums		22,321,657	22,321,657	22,321,657	22,321,657
Pārējās rezerves		661,500	661,500	661,500	661,500
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve		(60,463)	(51,909)	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		74,273,591	69,768,332	69,267,397	68,281,344
b) pārskata gada (zaudējumi)/peļņa		(2,540,171)	13,505,259	(3,368,322)	9,986,053
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz Mātes sabiedrības akcionāriem		108,294,340	119,843,065	102,520,458	114,888,780
Nekontrolējošās puses daļa		92,998	89,021	-	-
Kopā pašu kapitāls		108,387,338	119,932,086	102,520,458	114,888,780
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	2,711,715	2,032,049	389,799	1,647,116
Finanšu līzings saistības	11	118,491	-	-	-
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	5,269,792	4,130,278	3,317,235	3,088,763
Nākamo periodu ieņēmumi		4,522,593	4,472,770	4,058,697	4,472,771
Kopā ilgtermiņa kreditori		12,622,591	10,635,097	7,765,731	9,208,650
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	12,906,312	11,246,356	9,989,586	10,784,435
Finanšu līzings saistības	11	93,837	-	-	-
No pircējiem saņemtie avansi		421,914	381,394	421,914	381,394
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		10,474,159	5,497,790	5,627,049	4,693,644
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	1,093,919	1,570,603	437,842	767,217
Citi kreditori		3,651,632	1,154,846	2,215,064	975,197
Uzkrātās saistības		276,763	173,286	134,027	128,615
Nākamo periodu ieņēmumi		1,078,002	414,073	1,045,073	414,073
Iepriekšējo periodu neizmaksātās dividendes		9,000,000	-	9,000,000	-
Kopā īstermiņa kreditori		38,996,538	20,438,348	28,870,555	18,144,575
Kopā kreditori		51,619,129	31,073,445	36,636,286	27,353,225
KOPĀ PASĪVS		160,006,467	151,005,531	139,156,744	142,242,005

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2014. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

		Koncerns 2014 EUR	Koncerns 2013 EUR	Sabiedrība 2014 EUR	Sabiedrība 2013 EUR
	Pielikumi				
Neto apgrozījums	15	88,487,515	118,461,106	67,888,037	98,879,951
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(40,461,842)	(47,372,776)	(38,482,256)	(46,379,590)
Bruto peļņa		48,025,673	71,088,330	29,405,781	52,500,361
Pārdošanas izmaksas	17	(23,307,179)	(25,380,681)	(18,787,850)	(20,515,080)
Administrācijas izmaksas	18	(12,084,293)	(12,180,968)	(8,060,950)	(9,219,169)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		2,961,669	8,278,499	1,945,706	1,126,177
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	18	(17,255,921)	(25,539,497)	(7,577,595)	(11,728,884)
Patiesās vērtības izmaiņas/ vērtības zuduma izmaksas	4	-	224,045	-	-
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		164,655	146,963	224,908	196,624
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(299,901)	(254,937)	(234,955)	(254,937)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(105,899)	(90,277)	(54,895)	(53,954)
(Zaudējumi)/peļņa pirms nodokļiem		(1,901,196)	16,291,477	(3,139,850)	12,051,138
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(634,998)	(2,782,254)	(228,472)	(2,065,085)
PĀRSKATA GADA (ZAUDEJUMI)/ PELŅA		(2,536,194)	13,509,223	(3,368,322)	9,986,053
Pārējie visaptverošie (zaudējumi)/ ienākums					
Valūtas kursu starpības		(8,554)	(131,310)	-	-
Pārējie visaptverošie (zaudējumi) kopā		(8,554)	(131,310)	-	-
Visaptverošie (zaudējumi)/ienākums kopā		(2,544,748)	13,377,913	(3,368,322)	9,986,053
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		(2,540,171)	13,505,259	(3,368,322)	9,986,053
Nekontrolējošās puses akcionāriem		3,977	3,964	-	-
KOPĀ		(2,536,194)	13,509,223	(3,368,322)	9,986,053
Visaptverošie (zaudējumi)/ienākums attiecināms uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		(2,548,725)	13,373,949	(3,368,322)	9,986,053
Nekontrolējošās puses akcionāriem		3,977	3,964	-	-
KOPĀ		(2,544,748)	13,377,913	(3,368,322)	9,986,053

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2015. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Pielikumi	Koncerns 31.12.2015 EUR	Koncerns 31.12.2014 EUR	Sabiedrība 31.12.2015 EUR	Sabiedrība 31.12.2014 EUR
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		713,239	914,141	505,960	638,126
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		110,293	86,297	67,000	83,267
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	823,532	1,000,438	572,960	721,393
Nemateriālā vērtība	5	5,044,761	5,044,761	-	-
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		32,874,958	34,273,191	23,730,250	24,837,613
Iekārtas un mašīnas		23,879,749	24,663,091	17,663,120	19,106,301
Pārējie pamatlīdzekļi		991,203	1,148,942	791,677	913,830
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		2,943,613	2,414,694	-	-
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		320,381	811,597	73,840	441,997
Kopā pamatlīdzekļi	3	61,009,904	63,311,515	42,258,887	45,299,741
Ieguldījuma īpašumi	4	9,080,000	9,080,000	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	22,558,256	22,543,256
Pārējie vērtspapīri		98,450	98,450	98,450	98,450
Avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem	5	-	-	-	-
Pārējie aizdevumi un prasījumi		2,200,000	2,278,643	-	-
Aizdevumi radniecīgām sabiedrībām	21	-	-	5,180,787	2,860,000
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		2,298,450	2,377,093	27,837,493	25,501,706
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		78,256,647	80,813,807	70,669,340	71,522,840
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un paltgmateriāli		6,172,459	5,538,833	2,874,495	2,210,321
Nepabeigtie ražojumi		8,680,150	7,975,781	7,876,968	6,926,687
Ģatavie ražojumi un preces pārdošanai		4,926,133	5,467,566	4,854,334	5,036,406
Kopā krājumi		19,778,742	18,982,180	15,605,797	14,173,414
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	43,490,082	43,025,695	32,818,750	29,837,908
Radniecīgo sabiedrību parādi	21	-	-	8,389,734	10,644,414
Citi debitori	7	3,796,190	5,632,458	1,399,146	3,512,210
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	2,640,282	2,597,483	2,640,282	2,597,483
Pārējie aizdevumi		1,542,568	1,500,000	-	-
Nākamo periodu izmaksas		7,064,554	5,263,756	6,666,895	5,229,837
Kopā debitori		58,533,676	58,019,392	51,914,807	51,821,852
Nauda un naudas ekvivalenti	8	724,498	2,191,088	620,619	1,638,638
Kopā apgrozāmie līdzekļi		79,036,916	79,192,660	68,141,223	67,633,904
KOPĀ AKTĪVS		157,293,563	160,006,467	138,810,563	139,156,744

Koncerna un Sabiedrības As Grindeks 2015. gada bilances pasīvu daļa

		Koncerns 31.12.2015 EUR	Koncerns 31.12.2014 EUR	Sabiedrība 31.12.2015 EUR	Sabiedrība 31.12.2014 EUR
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	13,419,000	13,638,226	13,419,000	13,638,226
Akciju emisijas uzceļojums		22,321,657	22,321,657	22,321,657	22,321,657
Pārējās rezerves		880,726	661,500	880,726	661,500
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve		(115,195)	(60,463)	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		71,733,420	74,273,591	65,899,075	69,267,397
b) pārskata gada (zaudējumi)/peļņa		1,036,734	(2,540,171)	(806,901)	(3,368,322)
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz Mātes sabiedrības akcionāriem		109,276,342	108,294,340	101,713,557	102,520,458
Nekontrolējošās puses daļa		103,269	92,998	-	-
Kopā pašu kapitāls		109,379,611	108,387,338	101,713,557	102,520,458
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	2,334,016	2,711,715	-	389,799
Finanšu līzīngā saistības	11	174,990	118,491	-	-
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	5,203,490	5,269,792	3,148,483	3,317,235
Nākamo periodu ieņēmumi		5,193,123	4,522,593	4,359,253	4,058,697
Kopā ilgtermiņa kreditori		12,905,619	12,622,591	7,507,736	7,765,731
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	20,100,466	12,906,312	17,635,352	9,989,586
Finanšu līzīngā saistības	11	101,157	93,837	-	-
No pircējiem saņemtie avansi		1,908,891	421,914	1,908,891	421,914
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem		5,746,625	10,474,159	6,701,509	5,627,049
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	1,111,185	1,093,919	507,932	437,842
Citi kreditori		5,059,003	3,651,632	2,197,960	2,215,064
Uzkrātās saistības		477,407	276,763	134,027	134,027
Nākamo periodu ieņēmumi		503,599	1,078,002	503,599	1,045,073
Iepriekšējo periodu neizmaksātās dividendes		-	9,000,000	-	9,000,000
Kopā īstermiņa kreditori		35,008,333	38,996,538	29,589,270	28,870,555
Kopā kreditori		47,913,952	51,619,129	36,097,006	36,636,286
KOPĀ PASĪVS		157,293,563	160,006,467	138,810,563	139,156,744

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2015. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

		Koncerns 2015 EUR	Koncerns 2014 EUR	Sabiedrība 2015 EUR	Sabiedrība 2014 EUR
	Pielikumi				
Neto apgrozījums	15	82,662,311	88,487,515	57,965,181	67,888,037
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(46,081,900)	(40,461,842)	(37,598,370)	(38,482,256)
Bruto peļņa		36,580,411	48,025,673	20,366,811	29,405,781
Pārdošanas izmaksas	17	(18,927,140)	(23,307,179)	(15,024,695)	(18,787,850)
Administrācijas izmaksas	18	(11,702,680)	(12,084,293)	(5,558,059)	(8,060,950)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		8,809,025	2,961,669	5,432,417	1,945,706
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	18	(12,797,947)	(17,255,921)	(6,218,474)	(7,577,595)
Procentu ieņēmumi un tam līdzīgi ieņēmumi		200,986	164,655	357,737	224,908
Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas		(445,354)	(299,901)	(277,235)	(234,955)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(274,747)	(105,899)	(54,155)	(54,895)
(Zaudējumi)/peļņa pirms nodokļiem		1,442,554	(1,901,196)	(975,653)	(3,139,850)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(395,549)	(634,998)	168,752	(228,472)
PĀRSKATA GADA (ZAUDEJUMI)/ PEĻŅA		1,047,005	(2,536,194)	(806,901)	(3,368,322)
Pārējie visaptverošie (zaudējumi)/ ienākums					
Valūtas kursu starpības		(54,732)	(8,554)	-	-
Pārējie visaptverošie (zaudējumi) kopā		(54,732)	(8,554)	-	-
Visaptverošie (zaudējumi)/ienākums kopā		992,273	(2,544,748)	(806,901)	(3,368,322)
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		1,036,734	(2,540,171)	(806,901)	(3,368,322)
Nekontrolējošās puses akcionāriem		10,271	3,977	-	-
KOPĀ		1,047,005	(2,536,194)	(806,901)	(3,368,322)
Visaptverošie (zaudējumi)/ienākums attiecināms uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		982,002	(2,548,725)	(806,901)	(3,368,322)
Nekontrolējošās puses akcionāriem		10,271	3,977	-	-
KOPĀ		992,273	(2,544,748)	(806,901)	(3,368,322)

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2016. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Pielikumi	Koncerns 31.12.2016 EUR	Koncerns 31.12.2015 EUR	Sabiedrība 31.12.2016 EUR	Sabiedrība 31.12.2015 EUR
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		607,888	713,239	399,158	505,960
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		332,814	110,293	172,000	67,000
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	940,702	823,532	571,158	572,960
Nemateriālā vērtība	5	5,044,761	5,044,761	-	-
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		31,568,017	32,874,958	22,230,699	23,730,250
Iekārtas un mašīnas		21,668,491	23,879,749	15,822,577	17,663,120
Pārējie pamatlīdzekļi		970,714	991,203	664,473	791,677
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		3,521,400	2,943,613	271,000	-
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		1,472,056	320,381	57,500	73,840
Kopā pamatlīdzekļi	3	59,200,678	61,009,904	39,046,249	42,258,887
Ieguldījuma īpašumi	4	8,108,000	9,080,000	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	27,643,256	22,558,256
Pārējie vērtspapīri		99,020	98,450	99,020	98,450
Pārējie aizdevumi un prasījumi		2,200,000	2,200,000	-	-
Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	21	-	-	5,180,787	5,180,787
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	2,468,728	-	2,468,728	-
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		4,767,748	2,298,450	35,391,791	27,837,493
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		78,061,889	78,256,647	75,009,198	70,669,340
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli		5,126,790	6,172,459	2,612,104	2,874,495
Nepabeigtie ražojumi		8,950,935	8,680,150	7,924,654	7,876,968
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		6,361,231	4,926,133	5,184,589	4,854,334
Avansi par krājumiem		496,863	-	-	-
Kopā krājumi		20,935,819	19,778,742	15,721,347	15,605,797
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	55,631,800	43,490,082	31,413,134	32,818,750
Radniecīgo sabiedrību parādi	21	-	-	20,928,094	8,389,734
Citi debitori	7	3,957,382	3,796,190	1,020,815	1,399,146
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	160,455	2,640,282	160,455	2,640,282
Pārējie aizdevumi		2,283,062	1,542,568	-	-
Nākamā perioda izmaksas		12,167,634	7,064,554	7,042,069	6,666,895
Kopā debitori		74,200,333	58,533,676	60,564,567	51,914,807
Nauda un naudas ekvivalenti	8	1,715,312	724,498	1,256,408	620,619
Kopā apgrozāmie līdzekļi		96,851,464	79,036,916	77,542,322	68,141,223
KOPĀ AKTĪVS		174,913,353	157,293,563	152,551,520	138,810,563

Drīkst lietot bez finanšu pārskatu uzturamājam sastāvdaļām

Koncerna un Sabiedrības As Grindeks 2016. gada bilances pasīvu daļa

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2016 EUR	Koncerns 31.12.2015 EUR	Sabiedrība 31.12.2016 EUR	Sabiedrība 31.12.2015 EUR
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	13,419,000	13,419,000	13,419,000	13,419,000
Akciju emisijas uzcelojums		22,321,657	22,321,657	22,321,657	22,321,657
Pārējās rezerves		880,726	880,726	880,726	880,726
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve		438,884	(115,195)	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		72,770,154	71,733,420	65,092,174	65,899,075
b) pārsākta gada (zaudējumi)/peļņa		9,513,294	1,036,734	8,639,818	(806,901)
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz Mātes sabiedrības akcionāriem		119,343,715	109,276,342	110,353,375	101,713,557
Nekontrolējošās puses daļa		92,807	103,269	-	-
Kopā pašu kapitāls		119,436,522	109,379,611	110,353,375	101,713,557
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	9,901,568	2,334,016	7,583,335	-
Finanšu līzings saistības	11	109,877	174,990	-	-
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	18 (c)	4,849,449	5,203,490	2,995,709	3,148,483
Nākamo periodu ieņēmumi		4,211,834	5,193,123	3,915,965	4,359,253
Kopā ilgtermiņa kreditori		19,072,728	12,905,619	14,495,009	7,507,736
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	16,038,018	20,100,466	12,664,599	17,635,352
Finanšu līzings saistības	11	85,197	101,157	-	-
No pircējiem saņemtie avansi		227,935	1,908,891	227,935	1,908,891
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		12,554,995	5,746,625	7,482,404	6,701,509
Parādi saistītajiem uzņēmumiem		-	-	3,549,296	-
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	2,766,344	1,111,185	2,158,938	507,932
Citi kreditori		2,002,528	5,059,003	995,330	2,197,960
Uzkrātās saistības		2,208,550	477,407	134,027	134,027
Nākamo periodu ieņēmumi		520,536	503,599	490,607	503,599
Kopā īstermiņa kreditori		36,404,103	35,008,333	27,703,136	29,589,270
Kopā kreditori		55,476,831	47,913,952	42,198,145	37,097,006
KOPĀ PASĪVS		174,913,353	157,293,563	152,551,520	138,810,563

Koncerna un Sabiedrības AS Grindeks 2016. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

		Koncerns 2016 EUR	Koncerns 2015 EUR	Sabiedrība 2016 EUR	Sabiedrība 2015 EUR
Neto apgrozījums	15	105,366,545	82,662,311	72,726,484	57,965,181
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(47,784,279)	(46,081,900)	(38,139,951)	(37,598,370)
Bruto peļņa		57,582,266	36,580,411	34,586,533	20,366,811
Pārdošanas izmaksas	17	(21,326,829)	(18,927,140)	(14,352,371)	(15,024,695)
Administrācijas izmaksas	18	(19,216,872)	(11,702,680)	(10,607,030)	(5,558,059)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		8,057,234	8,809,025	6,152,047	5,432,417
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	18	(11,845,166)	(13,072,694)	(5,655,423)	(6,272,629)
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		189,581	200,986	327,561	357,737
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(418,732)	(445,354)	(275,549)	(277,235)
Patiesās vērtības izmaiņas		(882,219)	-	-	-
Peļņa/ (zaudējumi) pirms nodokļiem		12,139,263	1,442,554	10,175,768	(975,653)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(2,636,431)	(395,549)	(1,535,950)	168,752
PĀRSKATA GADA PEĻŅA/ (ZAUDĒJUMI)		9,502,832	1,047,005	8,639,818	(806,901)
Pārējie visaptverošie ienākumi/(zaudējumi)					
Valūtas kursu starpības		554,079	(54,732)	-	-
Pārējie visaptverošie (zaudējumi) kopā		554,079	(54,732)	-	-
Visaptverošie ienākumi/ (zaudējumi) kopā		10,056,911	992,273	8,639,818	(806,901)
Pārskata gada peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		9,513,294	1,036,734	8,639,818	(806,901)
Nekontrolējošās puses akcionāriem		(10,462)	10,271	-	-
KOPĀ		9,502,832	1,047,005	8,639,818	(806,901)
Pārskata gada visaptverošie ienākumi/ (zaudējumi)					
attiecināmi uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		10,067,373	982,002	8,639,818	(806,901)
Nekontrolējošās puses akcionāriem		(10,462)	10,271	-	-
KOPĀ		10,056,911	992,273	8,639,818	(806,901)

Koncerna un Sabiedrības As Grindeks 2017. gada bilances pasīvu daļa

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2017 EUR	Koncerns 31.12.2016 EUR *korigēts	Sabiedrība 31.12.2017 EUR	Sabiedrība 31.12.2016 EUR *korigēts
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	13,419,000	13,419,000	13,419,000	13,419,000
Akciju emisijas uzcenojums		22,321,657	22,321,657	22,321,657	22,321,657
Pārējās rezerves		880,726	880,726	880,726	880,726
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve		245,942	438,884	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		73,792,831	70,659,529	67,424,383	64,702,729
b) pārskata gada peļņa		9,958,187	4,571,052	11,504,433	4,159,404
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz Mātes sabiedrības akcionāriem		120,618,343	112,290,848	115,550,199	105,483,516
Nekontrolējošās puses daļa		103,055	92,807	-	-
Kopā pašu kapitāls		120,721,398	112,383,655	115,550,199	105,483,516
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	9,283,530	9,901,568	6,583,333	7,583,335
Finanšu līzings saistības	11	82,177	109,877	1,937	-
Atliktā nodokļa saistības	19 (c)	1,237,672	4,849,449	-	2,995,709
Nākamo periodu ieņēmumi		4,496,941	4,211,834	3,803,184	3,915,965
Kopā ilgtermiņa kreditori		15,100,320	19,072,728	10,388,454	14,495,009
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	10,896,825	16,038,018	8,941,494	12,664,599
Finanšu līzings saistības	11	68,980	85,197	981	-
No pircējiem saņemtie avansi		417,362	227,935	398,144	227,935
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		7,200,951	12,554,995	2,143,434	7,482,403
Parādi saistītajiem uzņēmumiem		-	-	1,958,290	3,549,296
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	1,027,450	880,829	520,815	470,213
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības		185,837	858,668	-	661,878
Citi kreditori		3,826,141	2,243,925	1,004,671	995,330
Uzkrātās saistības		1,125,178	2,597,995	540,438	523,472
Nākamo periodu ieņēmumi		561,071	520,510	531,143	490,607
Kopā īstermiņa kreditori		25,309,795	36,008,072	16,039,410	27,065,733
Kopā kreditori		40,410,115	55,080,800	26,427,864	41,560,742
KOPĀ PASĪVS		161,131,513	167,464,455	141,978,063	147,044,258

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2013. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS		Piezīme	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2012	01.01.2012	01.01.2012
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI			LVL	EUR*	LVL	EUR*	LVL	EUR*
Nemateriālie aktīvi								
	Patenti		104 616	148 855	101 429	144 320	1 389 588	1 977 206
	Pārējie nemateriālie ieguldījumi		684 187	973 510	742 513	1 056 501	593 098	843 902
	Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		137 811	196 087	126 277	179 676	224 187	318 989
	KOPĀ	11	926 614	1 318 452	970 219	1 380 497	2 206 873	3 140 097
Pamatlīdzekļi								
	Zemes gabali, ēkas un būves		7 617 532	10 838 772	7 535 452	10 721 982	6 518 332	9 274 751
	Iekārtas un mašīnas		3 843 202	5 468 384	2 576 217	3 665 627	2 625 865	3 736 269
	Pārējie pamatlīdzekļi		1 319 163	1 877 000	1 027 666	1 462 237	751 844	1 069 778
	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		3 026 532	4 306 367	933 831	1 328 722	831 411	1 182 991
	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		1 895 744	2 697 401	136 175	193 760	375 890	534 843
	KOPĀ	12	17 702 173	25 187 924	12 209 341	17 372 327	11 103 342	15 798 632
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi								
	Līdzdalība meitas uzņēmumu kapitālā		10 317 001	14 679 770	5 471 501	7 785 245	4 606 373	6 554 278
	Līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā		1 000	1 423	1 000	1 423	1 000	1 423
	KOPĀ	13	10 318 001	14 681 193	5 472 501	7 786 667	4 607 373	6 555 701
	KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		28 946 788	41 187 569	18 652 061	26 539 492	17 917 588	25 494 431
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI								
Krājumi								
	Izejvielas un materiāli		1 473 645	2 096 808	1 235 886	1 758 507	1 012 622	1 440 831
	Nepabeigtie ražojumi		5 503 993	7 831 476	4 156 216	5 913 763	3 602 299	5 125 610
	Ģatavie ražojumi un preces pārdošanai		3 210 612	4 568 289	1 402 227	1 995 189	1 776 061	2 527 107
	Avansa maksājumi par precēm		130 712	185 986	156 345	222 459	107 133	152 437
	KOPĀ	14	10 318 962	14 682 559	6 950 674	9 889 918	6 498 115	9 245 985
Debitori								
	Pircēju un pasūtītāju parādi un asociēto un citu saistīto uzņēmumu parādi	15	19 578 256	27 857 348	19 671 843	27 990 511	11 913 884	16 951 930
	Avansa maksājumi piegādātājiem		418 178	595 014	146 874	208 983	104 495	148 683
	Cit debitori	16	712 402	1 013 657	397 682	565 851	1 453 328	2 067 899
	Uzņēmumu ienākuma nodoklis	23	644 565	917 133	-	-	-	-
	Īstermiņa aizdevumi vadībai un darbiniekiem	17	1 664 185	2 367 922	898 801	1 278 879	221 970	315 835
	Nākamo periodu izmaksas	18	113 042	160 844	98 396	140 005	40 067	57 010
	KOPĀ		23 130 628	32 911 919	21 213 596	30 184 228	13 733 744	19 541 357
	KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	19	1 186 286	1 687 933	1 338 361	1 904 316	1 298 548	1 847 667
Nauda								
	KOPĀ AKTĪVS		63 582 664	90 469 980	48 154 692	68 517 954	39 447 995	56 129 440

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2013. gada bilances pasīvu daļa

PASĪVS	Piezīme	31.12.2013		31.12.2012		01.01.2012	
		LVL	EUR*	LVL	EUR*	LVL	EUR*
PAŠU KAPITĀLS							
Akciju kapitāls	20	14 085 078	20 041 260	14 085 078	20 041 260	14 085 078	20 041 260
Akciju emisijas uzcelojums		1 759 708	2 503 839	1 759 708	2 503 839	1 759 708	2 503 839
Nesadalītā peļņa:							
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		19 035 201	27 084 651	10 534 612	14 989 402	4 459 905	6 345 873
pārskata gada peļņa		9 028 492	12 846 387	10 007 758	14 239 757	6 942 348	9 878 071
KOPĀ PAŠU KAPITĀLS		43 908 479	62 476 137	36 387 156	51 774 259	27 247 039	38 769 044
KREDITORI							
Ilgtermiņa kreditori							
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	6 695 429	9 526 737	943 614	1 342 642	5 357 424	7 622 928
Atlikā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	8	636 046	905 012	544 139	774 240	513 871	731 173
Nākamo periodu ieņēmumi	24	305 977	435 366	168 467	239 707	-	-
Finanšu nomas saistības	22	121 118	172 335	30 461	43 342	3 904	5 555
KOPĀ		7 758 570	11 039 450	1 686 681	2 399 931	5 875 199	8 359 655
Īstermiņa kreditori							
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	4 077 185	5 801 312	6 004 890	8 544 189	1 418 794	2 018 762
Finanšu nomas saistības	22	87 309	124 230	28 014	39 860	34 526	49 126
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi		29 806	42 410	53 404	75 987	80 526	114 578
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori	26	6 326 615	9 001 962	2 312 055	3 289 758	2 972 479	4 229 457
Parādi radniecīgajiem uzņēmumiem		26 472	37 666	2 367	3 368	4 161	5 921
Parādi asociētiem uzņēmumiem	28	113 316	161 234	21 026	29 917	121 069	172 266
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	334 390	475 794	450 370	640 819	339 615	483 229
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	23	-	-	503 844	716 905	654 832	931 742
Nākamo periodu ieņēmumi	24	112 000	159 362	84 000	119 521	-	-
Uzkrātās saistības	25	808 522	1 150 423	620 885	883 440	699 755	995 662
KOPĀ		11 915 615	16 954 393	10 080 855	14 343 764	6 325 757	9 000 741
KOPĀ KREDITORI		19 674 185	27 993 843	11 767 536	16 743 695	12 200 956	17 360 396
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		63 582 664	90 469 980	48 154 692	68 517 954	39 447 995	56 129 440

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olaifarm 2013. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

	Piezīme	2013 LVL	2013 EUR *	2012 LVL	2012 EUR *
Neto apgrozījums	3	47 003 064	66 879 335	46 341 142	65 937 505
Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas		(2 353 904)	(3 349 304)	(495 798)	(705 457)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4	1 221 633	1 738 227	595 216	846 916
Materiālu izmaksas:					
izejvielu un palīgmateriālu izmaksas		(3 016 702)	(4 292 380)	(4 695 600)	(6 681 237)
pārējās ārējās izmaksas		(3 288 102)	(4 678 548)	(2 044 332)	(2 908 822)
		(6 304 804)	(8 970 928)	(6 739 932)	(9 590 059)
Personāla izmaksas:					
atlīdzība par darbu		(8 097 137)	(11 521 188)	(7 647 945)	(10 882 045)
pārējās sociālās apdrošināšanas izmaksas		(2 131 844)	(3 033 341)	(2 033 587)	(2 893 534)
	9	(10 228 981)	(14 554 529)	(9 681 532)	(13 775 579)
Noliebjums un amortizācija	11, 12	(1 997 404)	(2 842 050)	(1 977 043)	(2 813 079)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	5	(15 933 436)	(22 671 237)	(15 871 556)	(22 583 190)
Finanšu ieņēmumi	6	107 096	152 384	47 748	67 939
Finanšu izmaksas	7	(981 765)	(1 396 926)	(234 451)	(333 594)
Peļņa pirms nodokļiem		10 531 499	14 984 972	11 983 794	17 051 403
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	8	(1 411 100)	(2 007 814)	(1 945 768)	(2 768 578)
Afiliētais uzņēmumu ienākuma nodoklis	8	(91 907)	(130 772)	(30 268)	(43 067)
Pārskata perioda peļņa		9 028 492	12 846 386	10 007 758	14 239 757

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2014. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI					
Nemateriālie aktīvi					
Nemateriālā vērtība		6 660	6 660	-	-
Patenti		145	149	145	149
Apmaksas licences un telpu nomas līgumi		9 526	9 216	-	-
Pārējie nemateriālie ieguldījumi		2 283	1 453	1 730	974
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		234	196	234	196
KOPĀ	15	18 848	17 674	2 109	1 319
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		17 513	11 460	16 967	10 839
Iekārtas un mašīnas		10 102	5 917	9 723	5 468
Pārējie pamatlīdzekļi		2 384	2 274	2 113	1 877
Ieguldījumi nomātā pašumā		226	269	-	-
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		2 592	4 306	2 592	4 306
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		1 857	2 697	1 857	2 697
KOPĀ	16	34 674	26 923	33 252	25 187
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Ilgtermiņa finanšu aktīvi		70	-	70	-
Līdzdalība meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	15 838	14 680
Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	34	173	-	312	-
Aizdevumi vadībai un akcionāriem	34	3 626	-	3 626	-
Līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā	17	365	211	2	2
KOPĀ		4 234	211	19 848	14 682
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		57 756	44 808	55 209	41 188
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		2 685	2 370	2 425	2 097
Nepabeigtie ražojumi		8 850	7 843	8 835	7 831
Galvenie ražojumi un preces pārdošanai		6 786	5 874	5 599	4 568
Avansa maksājumi par precēm		372	207	313	186
KOPĀ	19	18 693	16 294	17 172	14 682
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi un asociēto un citu saistīto uzņēmumu parādi	20	26 022	27 084	26 837	27 392
Avansa maksājumi piegādātājiem un radniecīgajiem uzņēmumiem	21	271	301	863	620
Citi debitori	22	684	1 619	547	796
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		45	775	-	917
Aizdevumi vadībai, darbiniekiem un akcionāriem	23	865	2 411	543	2 407
Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	34	66	317	85	688
Nākamo periodu izmaksas	24	266	193	202	161
KOPĀ		28 219	32 700	29 077	32 981
Nauda	25	2 055	2 026	1 745	1 617
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		48 967	51 020	47 994	49 280
KOPĀ AKTĪVS		106 723	95 828	103 203	90 468

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2014. gada bilances pasīvu daļa

PASĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
PAŠU KAPITĀLS		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Akciju kapitāls	26	20 041	20 041	20 041	20 041
Akciju emisijas uzcelojums		2 504	2 504	2 504	2 504
Nesadalītā peļņa:					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		38 255	26 632	39 931	27 085
pārskaita gada peļņa		12 237	12 732	11 424	12 846
	KOPĀ	73 037	61 909	73 900	62 476
Nekontrolējošā līdzdalība		8	78	-	-
	KOPĀ PAŠU KAPITĀLS	73 045	61 987	73 900	62 476
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	27	10 192	9 831	10 168	9 527
Aizņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12	1 640	2 297	438	905
Nākamo periodu ieņēmumi	30	2 099	535	2 032	435
Finanšu nomas saistības	28	195	201	193	172
	KOPĀ	14 126	12 864	12 831	11 039
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	27	6 748	6 871	5 548	5 801
Finanšu nomas saistības	28	158	175	152	124
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi		1 138	44	1 124	42
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, asociētajiem un citiem saistītajiem uzņēmumiem	32	7 979	11 583	6 474	9 201
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	29	745	656	596	476
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	29	-	-	70	-
Nākamo periodu ieņēmumi	30	419	174	402	159
Uzkrātās saistības	31	2 365	1 474	2 106	1 150
	KOPĀ	19 552	20 977	16 472	16 953
	KOPĀ KREDITORI	33 678	33 841	29 303	27 992
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		106 723	95 828	103 203	90 468

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olaifarm 2014. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		2014	2013	2014	2013
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Neto apgrozījums	5	93 654	77 956	81 625	66 879
Pārdošanās produkcijas ražošanas izmaksas		(29 683)	(25 040)	(22 791)	(17 642)
Bruto peļņa		63 971	52 916	58 834	49 237
Pārdošanas izmaksas	6	(28 037)	(23 507)	(23 683)	(20 141)
Administrācijas izmaksas	7	(16 662)	(14 291)	(15 715)	(13 044)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	8	2 313	3 267	1 274	1 609
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	9	(3 354)	(2 464)	(2 998)	(1 496)
Ieņēmumi no līdzdalības asociēto uzņēmumu kapitālā	17	153	208	-	-
Finanšu ieņēmumi	10	187	145	183	152
Finanšu izmaksas	11	(4 728)	(1 391)	(4 691)	(1 332)
Peļņa pirms nodokļiem		13 843	14 883	13 204	14 985
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(2 266)	(2 151)	(2 247)	(2 008)
Afiliālais uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	657	(131)	467	(131)
Pārskata perioda peļņa		12 234	12 601	11 424	12 846

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2015. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI					
Nemateriālie aktīvi					
Nemateriālā vērtība		7 825	6 660	-	-
Patenti		136	145	136	145
Aplēkšanas licences un telpu nomas līgumi		10 014	9 526	-	-
Pārējie nemateriālie ieguldījumi		1 977	1 810	1 445	1 297
Nemateriālo aktīvu izveidošana		542	473	532	433
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		97	234	97	234
KOPĀ	15	20 591	18 848	2 210	2 109
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		16 505	17 513	15 786	16 967
Iekārtas un mašīnas		12 305	10 102	12 026	9 723
Pārējie pamatlīdzekļi		2 255	2 384	1 848	2 113
Ieguldījumi nomā un pašumā		133	226	6	-
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		3 914	2 592	3 914	2 592
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		467	1 857	467	1 857
KOPĀ	16	35 579	34 674	34 047	33 252
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	17 728	15 838
Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	34	79	173	79	312
Aizdevumi vadībai un akcionāriem	34	3 868	3 626	3 868	3 626
Līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā	17	482	363	2	2
Ilgtermiņa debitoru parādi	20	-	-	37	-
Avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas	21	129	-	318	-
Citi ilgtermiņa finanšu aktīvi		352	72	350	70
KOPĀ		4 910	4 234	22 382	19 848
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		61 080	57 756	58 639	55 209
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		2 747	2 685	2 438	2 425
Nepabeigtie ražojumi		9 742	8 850	9 636	8 835
Galavie ražojumi un preces pārdošanai		8 277	6 786	6 786	5 599
Preces ceļā		65	-	65	-
Avansa maksājumi par precēm		159	372	54	313
KOPĀ	19	20 990	18 693	18 979	17 172
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi un citu saistīto uzņēmumu parādi	20	26 066	26 022	26 701	26 837
Avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas	21	1 551	537	1 719	1 065
Citi debitori	22	862	684	668	547
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		333	45	412	-
Aizdevumi vadībai, darbiniekiem un akcionāriem	23	1 675	865	1 657	543
Aizdevumi saistītajām un asociētajām sabiedrībām	34	-	66	21	85
KOPĀ		30 487	28 219	31 178	29 077
Nauda	24	5 574	2 055	5 015	1 745
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		57 051	48 967	55 172	47 994
KOPĀ AKTĪVS		118 131	106 723	113 811	103 203

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2015. gada bilances pasīvu daļa

PASĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
PAŠU KAPITĀLS		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Akciju kapitāls	25	19 719	20 041	19 719	20 041
Akciju emisijas uzcelojums		2 504	2 504	2 504	2 504
Rezerves	25	322	-	322	-
Nesadalītā peļņa:					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		50 492	38 255	51 355	39 931
pārskata gada peļņa		15 281	12 237	14 566	11 424
	KOPĀ	88 318	73 037	88 466	73 900
Nekontrolējošā līdzdalība		30	8	-	-
	KOPĀ PAŠU KAPITĀLS	88 348	73 045	88 466	73 900
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26	8 253	10 192	7 779	10 168
Aizņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12	1 947	1 640	635	438
Nākamo periodu ieņēmumi	29	2 656	2 099	2 604	2 032
Finanšu nomas saistības	27	307	195	272	193
	KOPĀ	13 163	14 126	11 290	12 831
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26	4 108	6 748	3 452	5 548
Finanšu nomas saistības	27	150	158	141	152
No pirožiem saņemtie avansa maksājumi		268	1 138	261	1 124
Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem, asociētajiem un citiem saistītajiem uzņēmumiem	32	7 188	7 979	5 436	6 474
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	28	981	745	819	596
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	28	-	-	-	70
Nākamo periodu ieņēmumi	29	800	419	785	402
Uzkrātās saistības	31	3 125	2 365	3 161	2 106
	KOPĀ	16 620	19 552	14 055	16 472
	KOPĀ KREDITORI	29 783	33 678	25 345	29 303
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		118 131	106 723	113 811	103 203

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olaifarm 2015. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		2015	2014	2015	2014
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Neto apgrozījums	5	97 392	93 654	84 746	81 625
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas		(32 315)	(29 683)	(25 979)	(22 791)
Bruto peļņa		65 077	63 971	58 767	58 834
Pārdošanas izmaksas	6	(28 202)	(28 356)	(23 742)	(24 063)
Administrācijas izmaksas	7	(18 965)	(16 198)	(18 118)	(15 286)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	8	2 715	1 788	2 487	1 274
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	9	(1 957)	(2 974)	(1 864)	(3 047)
Asociēto sabiedrību peļņas daļa	17	118	153	-	-
Ieņēmumi no līdzdalības meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	300	-
Finanšu ieņēmumi	10	262	187	261	183
Finanšu izmaksas	11	(1 404)	(4 728)	(1 352)	(4 691)
Peļņa pirms nodokļiem		17 644	13 843	16 739	13 204
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(2 110)	(2 266)	(1 976)	(2 247)
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(245)	657	(197)	467
Parskata perioda peļņa		15 289	12 234	14 566	11 424

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2016. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Nemateriālie aktīvi					
Nemateriāla vērtība		17 251	7 825	-	-
Patenti		137	136	137	136
Aptiekas licences un telpu nomas līgumi		10 404	10 014	-	-
Pārējie nemateriālie ieguldījumi		3 432	1 977	1 499	1 445
Nemateriālo aktīvu izveidošana		471	542	452	532
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		165	97	165	97
KOPĀ	14	31 860	20 591	2 253	2 210
Pamatīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		19 207	16 505	16 883	15 786
Iekārtas un mašīnas		13 715	12 305	11 720	12 026
Pārējie pamatīdzekļi		3 027	2 255	2 298	1 848
Ieguldījumi nomātā īpašumā		481	133	5	6
Pamatīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		4 043	3 914	4 038	3 914
Avansa maksājumi par pamatīdzekļiem		470	467	458	467
KOPĀ	15	40 943	35 579	35 402	34 047
Ieguldījuma īpašumi					
	16	1 963	-	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	38 574	17 728
Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	34	51	79	738	79
Aizdevumi vadībai, darbiniekiem un akcionāriem	34	5 694	3 868	5 670	3 868
Līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā	17	544	482	2	2
Ilgtermiņa debitoru parādi	20	-	-	-	37
Avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas	21	146	129	261	318
Citi ilgtermiņa finanšu aktīvi		79	352	77	350
KOPĀ		6 514	4 910	45 322	22 382
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		81 280	61 080	82 977	58 639
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		3 504	2 747	1 806	2 438
Nepabeigtie ražojumi		9 841	9 742	9 528	9 636
Galavie ražojumi un preces pārdošanai		10 246	8 277	5 795	6 786
Preces ceļā		-	65	-	65
Avansa maksājumi par precēm		420	159	318	54
KOPĀ	19	24 011	20 990	17 447	18 979
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi un asociēto un citu saistīto uzņēmumu parādi	20	33 213	26 066	30 293	26 701
Avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas	21	1 042	1 551	762	1 719
Citi debitori	22	1 159	862	776	668
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		346	333	342	412
Aizdevumi vadībai, darbiniekiem un akcionāriem	23	319	1 675	311	1 657
Aizdevumi saistītajām un asociētajām sabiedrībām	34	45	-	47	21
KOPĀ		36 124	30 487	32 531	31 178
Nauda					
	24	3 165	5 574	2 163	5 015
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		63 300	57 051	52 141	55 172
KOPĀ AKTĪVS		144 580	118 131	135 118	113 811

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2016. gada bilances pasīvu daļa

PASĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
PAŠU KAPITĀLS		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Akciju kapitāls	25	19 719	19 719	19 719	19 719
Akciju emisijas uzcelojums		2 504	2 504	2 504	2 504
Rezerves	25	322	322	322	322
Nesadalītā peļņa:					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		62 502	50 492	63 372	51 355
pārskata gada peļņa		11 579	15 281	9 640	14 566
	KOPĀ	96 626	88 318	95 557	88 466
Nekontrolējošā līdzdalība		37	30	-	-
	KOPĀ PAŠU KAPITĀLS	96 663	88 348	95 557	88 466
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26	18 237	8 253	17 290	7 779
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	11	3 025	1 947	1 278	635
Nākam o periodu ieņēmumi	29	2 810	2 656	2 706	2 604
Finanšu nomas saistības	27	449	307	419	272
Pārējās ilgtermiņa finanšu saistības		114	-	68	-
	KOPĀ	24 635	13 163	21 761	11 290
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26	6 826	4 108	6 181	3 452
Finanšu nomas saistības	27	194	150	181	141
No pircājiem saņemtie avansa maksājumi		50	268	16	261
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, asociētajiem un citiem saistītajiem uzņēmumiem	32	10 257	7 188	6 434	5 436
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	28	1 071	981	749	819
Nākam o periodu ieņēmumi	29	493	800	399	785
Uzkrātās saistības	31	4 391	3 125	3 840	3 161
	KOPĀ	23 282	16 620	17 800	14 055
	KOPĀ KREDITORI	47 917	29 783	39 561	25 345
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		144 580	118 131	135 118	113 811

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olaifarm 2016. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums		
	2016	2015	2016	2015	
	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	
Neto apgrozījums	4	110 693	97 392	91 096	84 746
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas		(40 855)	(32 315)	(29 678)	(25 979)
Bruto peļņa		69 838	65 077	61 418	58 767
Pārdošanas izmaksas	5	(31 733)	(28 202)	(25 336)	(23 742)
Administrācijas izmaksas	6	(19 735)	(18 965)	(18 020)	(18 118)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	7	3 080	2 715	2 363	2 487
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(9 766)	(1 957)	(10 675)	(1 864)
Asociēto sabiedrību peļņas daļa	17	63	118	-	-
Ieņēmumi no līdzdalības meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	27	300
Finanšu ieņēmumi	9	3 479	262	3 355	261
Finanšu izmaksas	10	(307)	(1 404)	(285)	(1 352)
Peļņa pirms nodokļiem		14 919	17 644	12 847	16 739
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	(2 883)	(2 110)	(2 564)	(1 976)
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	(450)	(245)	(643)	(197)
Pārskata perioda peļņa		11 586	15 289	9 640	14 566

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2017. gada bilances aktīvu daļa

AKTĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI					
Nemateriālie aktīvi					
Nemateriālā vērtība		20 985	17 251	-	-
Patenti		143	137	143	137
Ārējas licences un telpu nomas līgumi		11 953	10 404	-	-
Pārējie nemateriālie ieguldījumi		3 492	3 432	1 660	1 499
Nemateriālo aktīvu izveidošana		424	471	403	452
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		37	165	37	165
KOPĀ	14	37 034	31 860	2 243	2 253
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		20 386	19 207	18 151	16 883
Iekārtas un mašīnas		13 291	13 715	10 857	11 720
Pārējie pamatlīdzekļi		3 386	3 027	2 460	2 298
Ieguldījumi nomātā īpašumā		426	481	4	5
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		3 819	4 043	3 590	4 038
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		584	470	581	458
KOPĀ	15	41 892	40 943	35 643	35 402
Ieguldījuma īpašumi					
	16	3 526	1 963	323	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	45 410	38 574
Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	33	-	51	1 549	738
Aizdevumi vadībai, darbiniekiem un akcionāriem	23, 33	1 729	5 694	1 691	5 670
Līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā	17	657	544	2	2
Avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas	21	202	146	16	261
Citi ilgtermiņa finanšu aktīvi		5	79	1	77
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi	11	16	-	-	-
KOPĀ		2 609	6 514	48 669	45 322
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		85 061	81 280	86 878	82 977
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		3 942	3 504	2 363	1 806
Nepabeigtie ražojumi		8 548	9 841	8 189	9 528
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		11 313	10 246	6 735	5 795
Avansa maksājumi par precēm		358	420	264	318
KOPĀ	19	24 161	24 011	17 551	17 447
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi un asociēto un citu saistīto uzņēmumu parādi	20	30 263	33 213	27 285	30 293
Avansa maksājumi un nākamo periodu izmaksas	21	1 071	1 042	1 822	762
Citi debitori	22	1 033	1 159	935	776
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		1 640	346	1 441	342
Aizdevumi vadībai, darbiniekiem un akcionāriem	23, 33	42	319	23	311
Aizdevumi saistītajām un asociētajām sabiedrībām	33	-	45	80	47
KOPĀ		34 049	36 124	31 586	32 531
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	24	61 368	63 300	51 126	52 141
KOPĀ AKTĪVS		146 429	144 580	138 004	135 118

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olainfarm 2017. gada bilances pasīvu daļa

PASĪVS	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	25	19 719	19 719	19 719	19 719
Akciju emisijas uzcenojums		2 504	2 504	2 504	2 504
Pašu kapitāla pārtējis sodojos	26	(74)	322	40	322
Nesadalītā peļņa:					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		64 886	62 502	63 998	63 372
pārskata gada peļņa		10 789	11 579	9 270	9 640
KOPĀ		97 824	96 626	95 531	95 557
Nekontrolējošā līdzdalība		-	37	-	-
KOPĀ PAŠU KAPITĀLS		97 824	96 663	95 531	95 557
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26	15 347	18 237	14 501	17 290
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	11	-	3 025	-	1 278
Nākamo periodu ieņēmumi	28	2 347	2 810	2 309	2 706
Finanšu nomas saistības	26	393	449	304	419
Pārējās ilgtermiņa finanšu saistības		138	114	-	68
KOPĀ		18 225	24 635	17 114	21 761
Istermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26	13 544	6 826	13 110	6 181
Finanšu nomas saistības	26	274	194	137	181
Citi aizņēmumi		195	-	-	-
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi		907	50	845	16
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem, asociētajiem un citiem saistītajiem uzņēmumiem	31	10 857	10 257	7 604	6 434
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	27	1 152	1 071	797	749
Nākamo periodu ieņēmumi	28	475	493	398	399
Uzkrātās saistības	30	2 976	4 391	2 468	3 840
KOPĀ		30 380	23 282	25 359	17 800
KOPĀ KREDITORI		48 605	47 917	42 473	39 561
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		146 429	144 580	138 004	135 118

Koncerna un Mātes uzņēmuma AS Olaifarm 2017. gada peļņas vai zaudējumu pārskats

	Piezīme	Koncerns		Mātes uzņēmums	
		2017	2016	2017	2016
		EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Neto apgrozījums	4	122 076	110 693	91 713	91 096
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas		(47 231)	(40 855)	(30 441)	(29 678)
Bruto peļņa		74 845	69 838	61 272	61 418
Pārdošanas izmaksas	5	(38 125)	(31 733)	(29 329)	(25 336)
Administrācijas izmaksas	6	(23 653)	(19 735)	(20 170)	(18 020)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	7	2 697	3 080	2 342	2 363
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(4 427)	(9 766)	(4 564)	(10 675)
Asociēto sabiedrību peļņas daļa	17	113	63	-	-
Ieņēmumi no līdzdalības meitas uzņēmumu kapitālā	17	-	-	1 619	27
Finanšu ieņēmumi	9	236	3 479	299	3 355
Finanšu izmaksas	10	(2 299)	(307)	(1 930)	(285)
Peļņa pirms nodokļiem		9 387	14 919	9 539	12 847
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	(1 977)	(2 883)	(1 547)	(2 564)
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	3 379	(450)	1 278	(643)
Pārskata perioda peļņa		10 789	11 586	9 270	9 640

Bakalaura darbs „AS Grindeks un AS Olainfarm finanšu darbības rādītāju analīze un salīdzinājums”.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un sniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Karīna Romana _____
(paraksts) (datums)

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja(s): M. ekon., lektore Līga Leitāne _____
(paraksts) (datums)

Recenzents: Dr. ekon., as.profesore Marina Kudinska _____
(paraksts) (datums)

Darbs iesniegts _____

Dekāna pilnvarotā studiju metodiķe Alla Ščukina: _____

Darbs aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē

_____ prot. Nr. _____ vērtējums _____

Komisijas sekretāre: _____
(paraksts)